

IZ VSEBINE

Vinska trgatev v Frankfurtu (stran 5)
Prva poklicna babica v Ptuj (stran 7)
Razstava gostov iz Varaždina (stran 9)
O alkoholizmu (stran 11)
Šport (stran 13)

SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL PTUJ

Razprava teče dalje

Osrednja točka dnevnega reda seje predsedstva OK SZDL Ptuj, ki se je sestala v ponedeljek, 5. novembra, je bila razprava o poročilih Republiške konference SZDL Slovenije o njeni dejavnosti v minulim 4 letnem mandatnem obdobju.

V obširni razpravi so člani predsedstva obravnavali predvsem probleme v zvezi z razvojem krajevne samouprave, koordinacije med KS, vlogo sindikatov v KS, delovanje delegacij, delo sekcij SZDL, uveljavljanje v delegatskem sistemu. Skupna ugotovitev je bila, da je poročilo o dejavnosti RK SZDL, njenih organov in oblik dela dobro pripravljeno, zato predsedstvo ima pripomb glede vsebine.

Poročilo je tudi dobra osnova za varno oceno lastne dejavnosti na vseh področjih družbenega življenja in odločanja. Razpravljali so ugotovljali, da smo na vseh pomembnejših področjih v občini že oblikovali načrte, sprejeli sklepe in nakazali rešitve, toda od uresničitve teh dogovorov pa smo še zelo daleč, na seji je bilo predlagano, da bi na eno od prihodnjih sej občinske konference SZDL prav ta vprašanja — pregled sprejetih sklepov in dogovorov s kritičnimi ugotovitvami kako bi konkretno uresničujemo. Samo obravnavo konkretnih zadev pritegne ljudi" je v svoji razpravi med drugim poudaril Mirazd Mazej, predsednik medobčinskega sveta SZDL Maribor, ki je tudi sodeloval na seji.

Sklenili so, da razprava o razpisu poročila RK SZDL Slovenije, njenih organov in oblik dela teče dalje v vseh krajevnih organizacijah SZDL vse do vodilne seje RK SZDL. Pri tem je treba konkretno oceniti lastno delo, kako znamo obravnavati tudi drobne, vendar življenjsko potrebne zadeve delovnih ljudi in občanov, kako znamo prisluhniti ljudem, saj se skozi delo SZDL vidi do kam smo v razvoju socialistične demokracije tudi mi.

FF

V teku je kandidacijski postopek

Glede na to, da je delavski svet TGA „Boris Kidrič“ v Kidričevem imenoval Franja Gnilšek, dipl. ing. za glavnega direktorja TGA, je Franjo Gnilšek predlagal občinski konferenci SZDL Ptuj, da začne postopek za njegovo razrešitev kot predsednika izvršnega sveta skupščine občine Ptuj in obenem za imenovanje novega predsednika.

Predsedstvo občinske konference SZDL Ptuj je o tem razpravljalo na seji, 5. novembra. Enotna ugotovitev članov predsedstva je bila, da je glede na položaj v kakršnem se nahaja aluminijaska industrija v Sloveniji in razmere v delovni organizaciji TGA Kidričovo nujno, da se Franjo Gnilšek polno angažira na tem področju, zato so se strinjali, da se ga razreši sedanje dolžnosti.

Obenem so na seji poudarili, da je Franjo Gnilšek kot predsednik izvršnega sveta SO Ptuj, to dolžnost je prevzel pred 6 leti, s svojim ustvarjalnim delom ogromno napravil za razvoj delegatskega sistema in vlogo upravnih organov v tem sistemu, za razvoj ptujske občine kot celote na vseh področjih življenja in dela. Marsikje je bilo treba šele zaorati ledino, saj se je prav takrat začela bitka za ustavo, za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja. Za ustvarjal-

no delovanje je predsedstvo OK SZDL izreklo Franju Gnilšku vse priznanje!

Povezano s tem je predsedstvo OK SZDL evidentiralo tudi mandatarija za sestavo novega izvršnega sveta SO Ptuj. O tem je že razpravljala komite OK ZKS Ptuj (glej poročilo na 3. strani) prav tako enoglasno je Martina Berdena predlagal tudi koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri OK SZDL, zato je bil na seji soglasno evidentiran kot možni kandidat za predsednika oz. mandatarija izvršnega sveta ptujske občinske skupščine.

V zvezi s tem je predsedstvo OK SZDL sklenilo, da se začne javna razprava, ki bo trajala od danes, to je od 8. do 20. novembra, ki jo bodo vodile krajevne konference SZDL in tudi do tega datuma opravile temeljne kandidacijske konference. Prav tako bo tekla javna razprava v vseh občinskih DPO, ki bodo ob tem tudi izvolile po 7 člansko delegacijo za občinsko kandidacijsko konferenco, ki se bo sestala 20. novembra, štela pa bo 125 delegatov in sicer 55 iz združenega dela, 35 iz krajevnih skupnosti in 35 iz občinskih družbenopolitičnih organizacij, kar je tudi v skladu s pravilnikom o volilnem postopku.

FF

Cicibani na startu. (foto m. š.)

CICIBANI SO TEKLI

Akcija Atletske zveze Slovenije »VABILO NA KROS 79« v ptujski občini ni naletela na širši odmev. Pohvale vredno pa je delo ZTKO in Vzgojnovarstvenega zavoda Ptuj, ki sta organizirala kros za cicibane vseh enot VVZ Ptuj. V ponedeljek, 5. novembra je bilo finalno tekmovanje, ki so si ga ogledali tudi mnogi starši. Morda se je komu od njih utrnila misel, da sploh ne bi bilo slabo, če bi se takih rekreativnih množičnih tekmovanj udeleževali tudi starši. Zal je med starejšimi občani bolj malo zanimanja za tako vadbo, čeprav bi bila dobrodošla! Morda bo drugo leto bolje.

N. D.

Slovenjegradčani obiskali Ormož

V torek so bili v Ormožu na obisku predstavniki občinske organizacije Zveze komunistov iz Slovenj Gradca. Delegacija je vodil sekretar občinske konference ZKS Mladen Mrloljca. Ob tej priložnosti so se gostje z ormoškimi komunisti pogovarjali o oblikah medsebojnega sodelovanja. Dogovorili so se, da bodo z družbenopolitično aktivnostjo še nadaljevali. Obiska se je udeležil tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS Koroške regije Mitja Horvat, ki je rekel, da bo izkušnje delovnega obiska prenesel v občino Koroške regije.

zk

V NEDELJO BO MARTINOV KRST

Na zdravje z novim vinom!

„Sladko vince piti, to me veseli, doore volje biti svoje žive dni.“ Danes, jutri in v soboto bomo nazdravljali še z moštom, v nedeljo pa z vinom, čeprav je v sodih že zdavnaj zavrelo. Tak je pač običaj in ni ga lepšega v tem letnem času.

posnetek: Ivo Ciani

FF

S SKUPNEGA ZASEDANJA ZBOROV SO PTUJ

„Z doseženimi rezultati ne moremo biti zadovoljni!“

V uvodnem referatu k poročilu o gospodarstvu v prvem polletju letošnjega leta je predsednik izvršnega sveta SO Ptuj Franjo Gnilšek poudaril, da nekaterih nalog ne uresničujemo, čeprav po drugi strani ugotavljamo, da smo si zastavili nekoliko prezahteven plan. Gre predvsem za kakovostne spremembe, ki jih je moč doseči le v daljšem obdobju.

Zato je potrebno v tem času nameniti vso pozornost planiranju za leto 1980 in za prihodnje srednjeročno obdobje. Stanje na tem področju ni najbolj zadovoljivo, saj ena tretjina nosilcev planiranja še ni pričela z vsebinsko fazo planiranja, najslabše stanje pa je na področju samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje. Zato se morajo vsi nosilci planiranja aktivno vključiti v izvajanje nalog. Poleg tega je potrebno hitreje uveljavljati kakovostne dejavnike gospodarjenja, produktivnost dela in dohodkovne odnose. Zaostri je treba odgovornost za investicijske in razvojne programe, si prizadevati za modernizacijo in prestrukturiranje gospodarstva, zagotoviti pogoje za izboljšanje strukture zaposlenih, zmanjšati odvisnost od uvoza in povečati izvoz, realno oceniti razvojne možnosti v letu 1980.

Vse našete naloge obvezujejo celotno združeno delo in delegati zborov so jih sprejeli kot usmeritev za nadaljnje delo. Seveda pa zgolj sprejem takih usmeritev še ne pomeni tudi njihovo uresničevanje. Zato je stalna naloga vseh subjektivnih sil, da si prizadevajo in spremljajo uresničevanje zastavljenih nalog.

N. D.

SEKCIJA SZDL O OBVEŠČANJU

Priprave na skupno razpravo

Na pobudo RK SZDL Slovenije teče javna razprava o predlogu programov RTV Ljubljana za leto 1980. Predsedstvo OK SZDL Ptuj pa je sklenilo, da se ta javna razprava poveže tudi s programi lokalnih informativnih sredstev obveščanja. Razpravo o tem vodijo družbenopolitične organizacije s tem, da je v krajevnih skupnostih nosilec SZDL, v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela pa sindikati.

Po tej razpravi v bazi pa bo, po sklepu predsedstva OK SZDL, ustanovljena še sekcija, ki bi naj pomenila tudi glavno in obenem skupno razpravo. Na to razpravo v okviru sekcije SZDL bi naj poslale po enega delegata vse krajevne konference SZDL in osnovne organizacije sindikata, obenem pa so nanjo vabljene vsi zainteresirani občani.

Tako zastavljena javna razprava o programih RTV in lokalnih sredstev obveščanja, konkretno našega radia in Tdnika bo prav gotovo zelo marsikatero pobudo, koristen napotek za boljše obveščanje v bodoče.

FF

**NAJBOLJŠI NAKUP OBLAČIL ZA HLADNE DNI
V NAŠIH PRODAJALNAH**

M I P Mercator Izbira Panonija Ptuj

mercator izbira panonija ptuj

Ptujsko gospodarstvo dosega ugodne rezultate

V prvem polletju letošnjega leta smo v ptujskem gospodarstvu zabeležili zares dobre rezultate, saj je bila industrijska proizvodnja skoraj za četrtino večja kot v lanskem enakem obdobju. Na rast celotne industrijske proizvodnje (24,4 %) je vplivala večja produktivnost, obnova in razširitev nekaterih obstoječih in aktiviranje novih proizvodnih zmogljivosti.

Največjo rast beležijo v ptujski Perutnini, kjer je TOZD Mesna industrija povečala svojo proizvodnjo kar za 55,9 %. Proizvodnjo sta povečali tudi dve Agisovi temeljni organizaciji združenega dela in sicer Avtooprema za 17,2 % in Kovinska obdelava za 22,2 %.

Visoka rast proizvodnje pa ne pomeni, da poteka proizvodnja v vseh panogah pozitivno. V prvih šestih mesecih je znižalo proizvodnjo sedem temeljnih organizacij združenega dela. Največji padec fizičnega obsega proizvodnje je v lesni industriji — TOZD Lesna industrija je zmanjšala proizvodnjo za 38,9 % ter v živilsko predelovalni industriji, kjer je bila proizvodnja v TOZD Petovia nižja za 13,8 % in v TOZD Tovarna močnih krmil za 15,1 %.

Za to obdobje pa je sicer značilna izredno dinamična rast živilsko predelovalne industrije v posameznih tozidih, večji razmah kovinsko predelovalne industrije ter vključitev nove proizvodnje v elektro industriji. Dalj časa pa je prisotna stagnacija proizvodnje v Tovarni glinice in aluminija v Kidričevem. Delovna organizacija je sicer v tem obdobju povečala obseg proizvodnje za 2 %, edina temeljna organizacija v TGA, ki je zmanjšala obseg proizvodnje v prvem polletju je Predelava aluminija. Omeniti je potrebno, da pestijo TGA precejšnje težave, vendar tečejo prizadevanja na vseh nivojih, da bi jih — če že ne dokončno — odpravili pa vsaj omilili. Vse to pa povzroča opazne premike v strukturi metalurgije bistveno industrijske proizvodnje v občini, tako da delež barvne metalurgije bistveno pada, na pomenu pa pridobiva ostala industrija.

Investicijska dejavnost dosega načrtovani obseg vlaganj, vendar se ne uresničuje predvidena struktura vlaganj. Se vedno je prisotna dokajšnja investicijska razdrobljenost. Analize kažejo, da so bile investicije usmerjene v glavnem v gradbene objekte, ena tretjina pa v opremo. V prvem polletju smo od predvidenega deleža sredstev za investicije namenili kar 59,4 % le-teh za investicije v gospodarstvo. V letošnjem letu smo končali gradnjo naslednjih objektov: tretjo fazo gradnje tovarniških prostorov TOZD Delta, skladišče gotovih izdelkov v Agisovi TOZD Avtooprema, šest skladiščnih hal in večje asfaltirane površine odprtega skladiščnega prostora v Slovenji vasi pri DO MIP TOZD Veleprodaja, 44 objektov za vzrejo brojlerjev v kooperaciji pri PP TOZD Kooperacija Hajdina in nove proizvodne prostore TOZD Elektrokovinar. Poleg tega je v končni fazi gradnje še šest velikih investicij, marsikje pa potekajo rekonstrukcije in modernizacija proizvodnje.

Sredstva za čiste osebne dohodke in za skupno porabo delavcev so se povečala za 25 %. Hitreje od rasti dohodka pa so rasla sredstva za osebne dohodke kar v 28 organizacijah združenega dela, od tega jih je devet v industriji in sedem v kmetijstvu. V 25 OZD je dosežen dohodek zaostajal za planiranim, osebni dohodki pa so kljub temu naraščali v okviru načrtovanega obsega. V 11 organizacijah združenega dela pa so osebni dohodki narasli celo nad načrtovanimi.

N. D.

Tretjina sredstev prebivalstva

Ob koncu devetega meseca letos je bilančna vsota KBM — Poslovne enote Ptuj dosegla 1.924 milijonov dinarjev, od tega je kar tretjina sredstev prebivalstva, ki so v tem obdobju porasla za 20 odstotkov. Največ je dinarskih hranilnih vlog na vpogled in sicer 330 milijonov dinarjev, sredstev od izplačanih osebnih dohodkov je 172 milijonov dinarjev, deviznih hranilnih vlog je 153 milijonov dinarjev, vezanih sredstev je 137 milijonov dinarjev ter 10 milijonov dinarjev, ki so na tekočih in žiro računih.

Dinarskih vlog je bilo 62.147 v znesku 361.188.000 dinarjev, deviznih 9306 v znesku 226.372.000 dinarjev, tekočih računov 617 v znesku 5.029.000 dinarjev in žiro računov 2824 v znesku 5.350.000 dinarjev. Po tekočih računih je banka v devetih mesecih letos odobrila 117 kreditov v znesku 630.300 dinarjev; število odobrenih potrošniških kreditov je naraslo na 1458 in doseglo znesek 40.409.000 dinarjev. Malo gospodarstvo pa je v tem obdobju dobilo 46 kreditov v znesku 7.155.000 dinarjev, od tega je bilo za obratna sredstva 17 kreditov v znesku 1.920.000 dinarjev in za investicije 29 v znesku 5.239.000 dinarjev.

Občutno pa so porasla sredstva za stanovanjsko izgradnjo in to kar za 208 odstotkov, predvsem zaradi sprejetih pravilnikov o kreditiranju individualne stanovanjske gradnje na osnovi vezave. Le-ti so tudi prispevali, da so porasle devizne hranilne vloge in tudi ostale. Sredstva na tekočih računih so dosegla indeks 147, kar dokazuje, da se vse bolj uveljavlja brezgotovinski promet tudi med prebivalstvom.

Polovica zbranih sredstev prebivalstva se je vrnila prebivalstvu v obliki raznih kreditov. Za izgradnjo stanovanjskih hiš so namenili 184 milijone dinarjev; v razne kreditne namene pa 304 milijone dinarjev. Potrošniški krediti so v letošnjem letu zaradi že znanih ukrepov počasneje rasi; 30. septembra so krediti dosegli 107 milijonov dinarjev.

MG

RAZVOJ ŠE DALEČ OD POTREB

Planiranje v trgovini je še posebej težavno, saj je odvisno od vrste družbenih činiteljev, ki so medsebojno soodvisni, so ugotovili na ponedeljkovi seji občinskega odbora sindikata delavcev trgovine občine Ptuj. V povezavi s tem pa je odbor razčlenil sindikalno prisotnost v razpravah oziroma pripravah na izdelavo novih planskih dokumentov. Povsod si še niso na jasnem, kaj so naloge sindikata v pripravah na plan. Sindikat je vzpodbujalec in usmerjevalec vseh aktivnosti, zato se bo potrebno na nivoju izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata dogovoriti, da bomo dvomesečno pregledovali akcijsko uresničevanje zastavljenih nalog v okviru programov na pripravi novih planskih dokumentov. Sindikat je tudi tisti, ki bo organizator najširše razprave med delavci.

Smeri razvoja trgovine so v srednjeročnem obdobju 1981—1985 široko zastavljene. Med nje uvrščamo razvoj maloprodajne mreže na podeželju, odpravljanje posredniške mreže v trgovini, redno preskrbo občanov, odpravo administrativnih mer, delitev dela, dohodkovno povezanost trgovine s proizvodnjo, ustrezno kadrovske zasledbo in podobno. Trgovina se vse pogostejše srečuje tudi s problemom odhajanja delavcev, največ zaradi neurejenega delovnika, vrednotenja dela in drugega.

Odprto je tudi vprašanje organiziranja razvoja maloprodajne mreže na podeželju. Precejšnja je tudi njena odvisnost od bank, pri raznih naložbah je ponavadi prepuščena samemu sebi. Tu bi moral in mora svojo vlogo odigrati občinski odbor sindikata delav-

cev trgovine, ki mora poiskati ustrezno pot do uveljavljanja fleksibilne in selektivne davčne politike glede na potrebe potrošnikov. Vsi plani razvoja trgovine pa morajo biti kompleksni. Sodelovanje s potrošniškimi sveti je posebna naloga trgovine, uspehov je sedaj še malo. Povezovanje trgovine s proizvodnjo, tu je še vrsta možnih gospodarsko-ekonomskih učinkov, ki pa so v sedanjem trenutku še neizkoriščeni. Trgovina mora imeti večji vpliv na proizvodnjo, njen plasma in drugo. Vsa ta vprašanja pa naj bi zajeli novi planski dokumenti. Posebno pozornost pa bo potrebno posvetiti usklajevanju planov. Skupni temeljni planovi bodo potrebni pri vsaki delovni organizaciji, ki ima razne povezave. Določene zahteve prinaša tudi osnutek zakona o obveznem združevanju dela, kjer bo slo za 50 odstotno obvezo združevanja skupnega prihodka in dohodka oziroma za sprejem samoupravnega sporazuma o temeljih plana s proizvodnimi organizacijami, s katerimi trgovina poslovno sodeluje v že omenjenem obsegu. Vprašanje pa je, kako bomo nakazane planske naloge tudi izpeljali glede na sedanje kasnitve rokov. Zato je odgovornost sindikalnih delavcev skupaj z ostalimi družbeno-političnimi delavci toliko večja; da pa bodo naloge tudi izpeljane je potrebno doseči ustrezno usposobljenost kadra.

Poseben problem predstavljajo pri tem dislocirani obrati, kjer so delavci običajno odmaknjeni od celotnega družbeno-političnega dela. Tudi za te delavce bo potrebno poiskati ustrezne oblike organiziranja in

doseči, da bo temeljna organizacija, v okviru katere je dislociran obrat, zavzela ustrezno politiko do obveznosti teh obratov, ki jih le-ti imajo v občini, njihovih sedežih.

Odbor se je dotaknil tudi priprave na prvo konferenco ZS Slovenije, ki bo 22. novembra v Ljubljani in bo ocenila prisotnost sindikatov v pripravi novih planskih dokumentov ter dosedanje priprave na kolektivno delo v sindikatih. Gradivo za prvo konferenco bo v kratkem na voljo vsem osnovnim organizacijam, ki ga morajo temeljito proučiti in tako prispevati svoj delež v pripravah na konferenco. Še posebej je pomembno, da bodo izšli iz šča o kolektivnem delu prisotna tudi na bližnjih občnih zborih in da bodo v osnovnih organizacijah izbrali v izvršni odbor le najboljše sindikalne aktiviste. V osnovnih organizacijah sindikata trgovine bodo občine zbere izvedli do konca januarja prihodnjega leta.

Poslovanje v trgovskih delovnih organizacijah v ptujski občini je bilo v devetih mesecih letos, kljub že znanim ukrepom in drugim problemom, še zadovoljivo. Pri vseh so spoznali potrebo po stalni obravnavi poslovnih rezultatov, ki je že prešla v naloge in nima zgolj kampanjskega prizvoka.

Občinski odbor sindikata delavcev trgovine občine Ptuj je tokrat zasedal v trgovskem podjetju Emona — Merkur in je ob tej priložnosti tudi pobilje spoznal družbeno-ekonomski položaj te ptujske trgovske organizacije, ki je že od leta 1977 uspešno vključena v sestavljen organizacijo Emona.

MG

Uspešno sodelovanje na Hrvaškem

ORMOŽ

O povezovanju delovne organizacije Jože Kerenčič iz Ormoža z Likaplantom iz Udline smo že govorili, saj ta temeljna organizacija združenega dela sodi v ormoško delovno organizacijo.

V avgustu so se v Udlini odločili za gradnjo novih proizvodnih prostorov. 20. avgusta so z gradnjo tudi začeli in so doslej že uspeli premestiti marsikatero težavo. Ob sodelovanju ormoške tovarne bodo težave še hitreje reševali. Po načrtih bodo nov objekt, v katerem bodo izdelovali okvirje za očala, končan v juliju prihodnjega leta, veljal pa bo 41 milijonov dinarjev. Sredstva za opremo še niso povsem znana, zato so predstavniki delovne in temeljne organizacije sklenili predlagati tozdu predelava plastičnih mas, da Likaplastu izroči tri stroje BEKUM v vrednosti 5,5 milijona dinarjev, manjkajoča sredstva pa bo zagotovil Likaplast. Dva stroja bodo postavili že v sedanje prostore, tako da se bodo delavci na njih že sedaj usposabljali. Ko so bili predstavniki delovne organizacije Jože Kerenčič na obisku v Udlini, je bila beseda še o izpolnjevanju kadrovske sestave. Tako bodo v temeljni organizaciji zaposlili ekonomista in inženirja.

O uspehih povezovanja in o gradnji so se seznanili tudi člani centralnega delavskega sveta delovne organizacije v Ormožu. Člani so menili, da sodeč po uspehih prva faza gradnje že pred zimo pod streho.

jr

V proizvodnem obratu Likaplasta v Udlini

(foto: jr)

Klub samoupravljalcev — mesto za izmenjavo izkušenj samoupravljalke prakse

V okviru občinskega sveta ZS Ptuj so že pred leti vodili aktivnosti za ustanovitev kluba samoupravljalcev občine Ptuj, takrat je samoupravni sporazum o ustanovitvi kluba podpisalo veliko temeljnih organizacij v občini. Po podatkih je trenutno v SR Sloveniji 30 klubov samoupravljalcev: nimajo jih še v občini, kjer je število zaposlenih manjše od 10.000; v ptujski občini pa imamo že sedaj 17.300 zaposlenih. Zato je predsedstvo občinskega sveta ZS Ptuj na zadnji seji ponovno obravnavalo zahtevo po ustanovitvi kluba in v ta namen že imenovalo iniciativni odbor za ustanovitev kluba. Zadolžilo ga je za pripravo vseh organizacijskih, vsebinskih in

kadrovskih vprašanj za nemoteno delovanje kluba.

Klubi samoupravljalcev tako je zapisano tudi v sklepih 9. kongresa ZS Slovenije, so posebna interesna oblika organiziranja in povezovanja delavcev in obenem metoda delovanja za neposredno, stalno in načrtno izmenjavo izkušenj samoupravne prakse. Občinski sveti so poleg tega, da so zadolženi za ustanovitev klubov, tudi odgovorni za njihovo vsebinsko usmeritev, za množičnost njihovega dela, za ustrezno samoupravno organiziranost. V okviru teh nalog pa bo potrebno tudi razmejiti delo kluba v odnosu do delavske univerze. Klub samoupravljalcev bo že takoj na začetku delovanja

imel precej dela, zlasti še na področju izmenjav izkušenj v delegatskih odnosih in praktičnega uveljavljanja delitve po delu in rezultatih dela.

Predsedstvo je na seji obravnavalo tudi aktivnosti, ki jih bo skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami vodilo v okviru uresničevanja sklepov 5. seje CK ZKS. Že v kratkem bo občinski svet ZS skupaj s komitejem OK ZKS Ptuj organiziral problemsko konferenco o gospodarjenju, skupaj z OK ZSMS Ptuj pa konferenco o kadrovski problematiki v združenem delu. Na problemski konferenci o gospodarjenju bo potrebno dati poseben poudarek rezultatov tričetrletnega poslovanja, s posebnim poudarkom, kako se sprejeti sklepi za sanacijo gospodarskega stanja tudi v resnici uresničujejo. V sedanjih

obravnavah devetmesečnih gospodarskih rezultatov smo se premalo pozornosti posvečali uresničevanju ukrepov, sprejetih v akciji zaključni račun 78.

Ob koncu seje so se seznanili tudi z ugotovitvami ankete o delovnem času v občinskih upravnih organih; o tem bomo več zapisali v naslednji številki Tednika. Več razprave pa je bilo tudi o pripravah na prvo konferenco ZS Slovenije, ki bo 22. novembra. Vsebinske priprave na konferenco so bile sicer zelo obsejne, vendar dosedaj iz ptujske občine nimamo na gradivo konference nobenih pripomb; podobno ugotavljajo tudi v ostalih slovenskih občinih. To pa še ne pomeni, da ni vprašanj glede vključevanja sindikata v pripravo novih planskih dokumentov in kolektivnega dela v sindikatih.

MG

KADROVSKE VRZELI ZAPOLNJUJEJO

Vrsto let nazaj se v delovni organizaciji Steklo v Slovenski Bistrici srečujejo s pomanjkanjem kadrov. Še posebej to velja za steklopihalce, ki so pred deset in več leti pomenili, predvsem zaradi privlačnega osebnega dohodka pa tudi tradicije steklarskih družin, katera je sedaj že skoraj povsem izginila, še dokaj zanimivo področje zaposlovanja mladih. Ti pa sedaj raje odhajajo v druge, predvsem lažje poklice. Kljub temu, da se je v zadnjih nekaj letih veliko storilo tudi v smeri izboljšanja delovnih pogojev pri steklarskih pečeh, se ni mogoče umakniti spremljajočemu vzdušju — velikim vročinam, ki so še posebej neugodne v poletnih mesecih. Tudi osebni dohodek steklarja v primerjavi z ostalimi deli v industriji ni več tisto kar je bil v preteklosti.

Prav zato se v bistriškem kolektivu Steklo pri uresničevanju svojih proizvodnih programov srečujejo s težavami pomanjkanja strokovnega kadra-steklopihal-

cev. V prizadevanjih, da bi ta problem vsaj v okviru danih možnosti uspešneje reševali, so sklenili organizirati usposabljanje

Delovno mesto steklarja je kljub težavnosti zanimivo.

učencev ob delu. Tako so v mesecu oktobru pričeli s prvim de-

lom izobraževanja učencev steklopihalcev-krogličarjev. Izobraževanje vključuje praktični in teoretični del pouka in bo trajalo

ur praktičnega dela in prek 500 ur teoretičnega pouka ter pridobivanja splošnih znanj. Medtem ko je večji del učencev, ki obiskujejo prvo takšno obliko izobraževanja domačega kadra steklopihalcev v bistriškem kolektivu, iz same delovne organizacije, jim je nekaj mladih uspelo pritegniti predvsem z načrtno kadrovsko politiko že v osnovnih šolah.

Učenci, ki bodo zaključili to obliko izobraževanja, bodo dobili naziv KV steklar ozkega profila. Ob tem je pomembno poudariti, da bo v kolektivu mladih, bodočim steklarjem pripravljani nuditi široka znanja iz prakse kot tudi drugih področij, tako da bo pri izobraževanju sodelovalo le malo število zunanjih sodelavcev, predvsem iz Steklarskega šolskega centra Rogaska Slatina. Izkušnje iz prve generacije doma izšolanih steklarjev bodo koristile nadaljnjim prizadevanjem po novih kadrih.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

NOVA ORGANIZIRANOST OBČINSKE KONFERENCE ZKS

Neposredna vez s člani in organizacijami

Po osmem kongresu ZK Slovenije se je začel tudi proces sprememb v delu občinskih konferenc ZKS. Na zadnji seji CK ZKS pa so ugotovili, da je začetno preobrazbo treba odločno nadaljevati, tako da bo občinska konferenca v svojem načinu delovanja dejansko in povsod postala odločilno politično vodstvo zveze komunistov v občini. Zaradi tega mora občinska konferenca ZKS razvijati takšne metode dela, da bo postala osrednja in neposredna vez s člani in osnovnimi organizacijami ZK v občini, da bo v celoti izražala voljo članstva.

Nadalje mora biti občinska konferenca ZKS bolj kot doslej neposredno vključena v celotni proces samoupravnega, delegatskega, skupščinskega in družbenopolitičnega odločanja in delovanja v občini. To obenem pomeni, da mora občinska konferenca poleg krepitve svoje temeljne politične funkcije v ZK v občini zaostri svojo odgovornost za oblikovanje konkretnih usmeritev komunistov v družbenopolitičnih in delegatskih telesih.

Po javni razpravi o nalogah ZKS v utrjevanju političnega sistema socialistične samouprave demokracije in skladno s sklepi 3. seje CK ZKJ o nalogah ZK pri uresničevanju pobude predsednika Tita o razvijanju kolektivnega dela in odgovornosti, CK ZKS ugotavlja, da moramo okrepiti vpliv osnovnih organizacij ZKS na delo občinske konference ZKS in njenih organov,

hkrati pa odgovornost občinskega vodstva za delo osnovnih organizacij. V delu občinske konference je treba dosledno zagotoviti njeno aktivno navzočnost v procesu samoupravnega in delegatskega odločanja ter družbenopolitičnega delovanja v občini. Prav tako je treba zagotoviti kolektivno odgovornost članov konference za njeno delo in za sprejemanje ter izvajanje odločitev konference in zato tudi njeno ustrezno organiziranost.

V javni razpravi je sedaj osnutek sklepa o organiziranosti občinske konference ZKS. Bistvene novosti so v naslednjem:

Občinska konferenca ZKS bi se naj v bodoče enkrat na leto sestajala v razširjeni sestavi in bi ob tem volila tudi funkcionarje in organe konference, ko jim poteče mandat. Ob tem celovito obravnava družbenopolitične razmere v občini, oceni uresničevanje nalog, sprejetih za minulo leto in sprejme program dela za naslednje leto.

Občinske konference ZKS morajo neposredno spremljati delo in dajati konkretna napotila svojim delegatom in delegacijam ter drugim komunistom, ki delujejo v družbenopolitičnih organizacijah in delegatskih telesih v občini. Konferenca imenuje delegate in delegacije praviloma iz vrst svojih članov.

Konferenca praviloma ne bo ustanavljala stalnih komisij za tista področja in vprašanja, za katera bodo v občini delovali družbeni sveti.

Na ta način bo celotna konferenca zagotavljala svojo aktivno navzočnost v procesu priprave in sprejemanja družbenih odločitev v občini, odgovornost komunistov in delegatov ter organov konference za delo in institucijah političnega sistema v občini.

Konferenca bo tudi izvolila svojega predsednika, ki bo hkrati predsedoval komiteju občinske konference. Predsednik bo vodil seje konference in skrbel za njeno delo, usmerjal delo komiteja in usklajeval delo organov konference. Mandat predsednika bo trajal eno leto in se bo lahko največ enkrat ponovil.

Komitej občinske konference ZKS bo deloval kot politično-izvršilni organ hkrati v funkciji predsedstva konference. Za izvajanje sklepov komiteja bo skrbel sekretar komiteja, ki je njegov član in ga voli konferenca vsaki dve leti. Komitej bo lahko imenoval za opravljanje operativno izvršilnih dolžnosti izvršne sekretarje in to iz vrst članov konference. Mandat sekretarja komiteja in izvršnih sekretarjev traja dve leti in se lahko največ enkrat ponovi.

Skladno s tem osnutkom sklepov, ki je sedaj v razpravi, bodo občinske konference ZKS v svojih statutarjih sklepil in poslovnih sprejeli konkretna določila o organizaciji in nalogah organov konference, ki morajo biti skladni s temi sklepi, sprejeti pa najkasneje do konca februarja 1980.

FF

JAVNA RAZPRAVA O GRADIVU PETE SEJE CK ZKS

SPLOŠNO IN POGLOBLJENO

V vseh osnovnih organizacijah ZKS na območju ptujske občine bodo do 10. novembra opravili javne razprave o gradivu V. seje centralnega komiteja ZK Slovenije, zlasti referat Franceta Popita, predsednika CK ZKS in osnutek sklepov o nalogah zveze komunistov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Ob tem morajo komunisti v vsaki organizaciji oceniti lastno delo in organiziranost, da na podlagi tega sprejmejo usmeritev za nadaljnjo aktivnost ZK v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, s posebnim poudarkom na delovanju znotraj delegatskega sistema.

Poleg tega je v ptujski občini organiziranih še 13 specializiranih razprav, kjer bodo poglobljeno obravnavali posamezna področja. Organizatorji teh razprav so komisije občinske konference ZKS za družbenopolitično izvajanje sistema, za urejanje samoupravnih odnosov in komisija za delovanje družbenopolitičnih organizacij. Prejšnji ponedeljek so se vse tri navedene komisije že sestale v štirih skupinah s sekretarji osnovnih organizacij, kjer so se dogovorili za pripravo in izvedbo specializiranih razprav. Program obsega:

Oceno delovanja delegacije za zbor združenega dela in povezovanja v konferenco delegacij ter usklajevanje stališč z delegati zbora združenega dela skupščine občine Ptuj. To oceno bodo pripravili skupno s komunisti v TGA tozd Proizvodnja aluminija.

Kako izboljšati dogovarjanje in usklajevanje stališč in oblikovanje ukrepov, ki so v interesu vseh občanov mesta Ptuj, povezano in v okviru delovanja delegatskega sistema, bodo ocenili v skupni razpravi s predsedniki krajevnih konferenc SZDL in vseh delegacij ter sekretarji krajevnih organizacij ZKS iz vseh enajstih ptujskih krajevnih skupnosti.

Podružbljanje uprave, povezano z odgovornostjo do združenega dela in do krajevnih skupnosti in uveljavljanju zakona o sistemu državne uprave, bodo ocenili na akcijski konferenci komunistov v upravi skupščine občine Ptuj.

Delovanje zbora občinske skupščine s predlogi za izboljšanje z namenom, da se kar najbolj zagotavljajo in uveljavljajo neposredni interesi delovnih ljudi in občanov, bodo ocenili na sestanku aktiva komunistov v predsedstvu skupščine občine Ptuj.

Konkretno delo delegacije za zbor krajevnih skupnosti in krajevnih konferenc SZDL bodo obravnavali v osnovni organizaciji ZKS „Boris Zihlerl“ Ptuj.

Analizo dela s predlogi za povečano aktivnost delegacije družbenopolitičnih organizacij v družbenopolitičnem zboru bo pripravilo in izvedlo razpravo predsedstvo občinske konference SZDL Ptuj.

Ocena delovanja kmečkih delegacij pa bo glavna tema razprave v osnovnih organizacijah ZKS v Kmetijskem kombinatu Ptuj.

Kako izboljšati aktivnost v procesu odločanja delovnih ljudi in občanov v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti bodo ocenili aktivni komunisti v skupščinah izobraževalne skupnosti, skupnosti otroškega varstva in samoupravne stanovske skupnosti.

Subjektivne sile v delegatskem sistemu s poudarkom na vlogi sindikatov v združenem delu in v krajevnih skupnostih bo osrednja tema razprav v osnovnih organizacijah ZKS: „Labod—Delta“, „Perutnina“ tozd Mesna industrija, AGIS tozd Gumarna.

Zveza socialistične mladine in delegatski sistem, vloga mladih članov sindikata in ZK je tema, ki jo bodo podrobneje razčlenili v KK tozd Mlekarna.

Delegatski sistem v velikih sistemih združenega dela bodo razčlenjevali v osnovni organizaciji Tovarne gospodinske opreme tozd Elektronika Ptuj.

Vloga subjektivnih sil in strokovnih služb v oblikovanju temeljnih smernic za delovanje delavskih svetov in vseh vrst delegacij, bo osrednja tema razprave v OO ZKS delovne skupnosti skupnih služb kmetijskega kombinata Ptuj.

Posebej bo stekla tudi razprava o sekijskem načinu delovanja Socialistične zveze in o vlogi osnovnih organizacij ZKS. Vse te razprave morajo biti končane do 10. novembra, ugotovitve in sklepe pa je treba do 12. novembra sporočiti komiteju OK ZKS Ptuj.

Na podlagi celotne razprave bodo vse tri komisije pripravile kratek uvod za sejo občinske konference ZKS, ki se bo sestala 19. novembra na razširjeni seji.

FF

S SEJE KOMITEJA OK ZKS PTUJ

Martin Berden evidentiran kandidat

V sredo, 31. oktobra so se sestali člani komiteja in soglasno evidentirali Martina Berdena kot možnega kandidata za predsednika izvršnega sveta SO Ptuj. Ker je sedanjí predsednik Franjo Gnišek prevzel odgovorno funkcijo direktorja Tovarne glinice in aluminija, je potrebno v tem času opraviti kadrovske postopke za imenovanje novega predsednika izvršnega sveta.

Martin Berden je zaposlen v Mesokombinatu Perutnina Ptuj in opravlja dela in naloge direktorja finančno računovodskega sektorja. Tovarji Berden ima dobre organizacijske sposobnosti, je kritičen in nepopustljiv pri reševanju družbenoekonomskih odnosov in je dober poznavalec kmetijske politike v občini in širše. Zavzema se za integracijska povezovanja, za uresničevanje določil ustave in zakona o združenem delu. S svojo dosedanjjo aktivnostjo na družbenoekonomskem in političnem področju je dokazal, da je sposoben opravljati to odgovorno nalogo.

N. D.

Delegati o izhodiščih skupne, splošne in druge porabe

Delegati vseh zborov ptujske občinske skupščine so na skupnem zasedanju, ki je bilo v torek, 30. oktobra, med drugim sprejeli tudi izhodišča za oblikovanje skupne, splošne in druge porabe v letu 1980.

Ob obravnavi izhodišč je delegate zanimalo, zakaj je prišlo do primanjkljaja sredstev za skupno porabo in kako bo ukrepal izvršni svet SO Ptuj, da bi to stanje popravili. Predstavnik izvršnega sveta je odgovorila, da bodo ukrenili vse, da bi sredstva, ki so bila nakazana po pomoti v drugo občino, dobili, to nalogo pa bo opravila Služba družbenega knjigovodstva.

Pripomba je imela tudi konferenca delegacij kulture, saj bo potrebno za to dejavnost nameniti več sredstev kot je bilo dogovorjeno v dopolnili k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana za leto 1979 in 1980. Prostorski pogoji kulturnih ustanov v občini so namreč zelo slabi. Nevzdržno je stanje v Ljudski in študijski knjižnici, takojšnje sanacijske posege zahtevajo objekti Pokrajinskega muzeja, potrebno je rešiti tudi kadrovsko problematiko v muzeju. Vse te naloge so sicer v okviru že sprejetega programa, vendar v manjšem obsegu.

Problematika je taka, da je ni moč prenesti v naslednje srednjeročno obdobje, ker pa se sredstva za skupno porabo v globalu ne bodo spremenila, bo o dodatnih sredstvih za reševanje omenjenih problematike na področju kulturnih dejavnosti moralo razpravljati združeno delo.

N. D.

TEDNIKOV POGOVOR S SEKRETARJEM PREDSEDSTVA REPUBLIŠKEGA SVETA ZSS IVANOM GODCEM

DRUGIM ZA VZGLED

Obisk delovne skupine predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ni bil naključen. Gre za takomenovane oblike trdnicega sodelovanja med republiškimi organi Zveze sindikatov in neposrednimi aktivnostmi v osnovnih organizacijah sindikata. Delovno skupino je vodil sekretar predsedstva republiškega sveta ZSS Ivan Godce, ki je ob priložnosti, ko je obiskal tovarno v Dolanah in temeljno organizacijo združenega dela Elektronika, na naša vprašanja takole odgovoril:

Kakšen je pravzaprav namen obiska delovne skupine in kakšna je prva in splošna ocena o aktivnosti ptujskih sindikatov?

»Namen obiska v Ptuj je bil podoben kot v ostalih štiridesetih slovenskih občinah, ki smo jih doslej že obiskali. Gre za povezovalne republiških organov ZSS z občinskimi. Trudimo se, da obiščemo čimveč osnovnih organizacij in tako preverimo kako v praksi uresničujemo sindikalna stališča. Obisk v ptujski občini je bil priložnost spoznati eno od slovenskih občin in se seznaniti z delovnim programom občinskega sveta ZSS. S takšnimi obiski dosežemo tudi neposredne oblike sodelovanja, povezovanja in reševanja nekaterih ključnih vprašanj slovenskih sindikatov.

Objektivno oceno je v tako kratkem času zelo težko povedati. Prvi vtisi so vsekakor pozitivni. Zlasti to velja za program dela občinskega sveta ZSS Ptuj. Opaziti je, da vodstvo, predsedstvo in drugi organi skušajo preokreniti tok aktivnosti Zveze sindikatov, v dobrem smislu besede seveda. Veliko pozornosti posvečajo planiranju, delitvi dohodka, gospodarjenju, stanovanjski in socialni politiki itd. Lahko trdim, da smo z delom občinskega sveta zadovoljni. Program je dober in reči moram, da je občina Ptuj, kar se dela sindikatov zadeva, na dobri in uspešni poti. V osnovnih

starost nekaterih krajev itd., da je tu doma nekakšen »tradicionalizem«, zaprtost, pretiran ponos itd. Toda človek je v zmoti, če tako misli. V obeh osnovnih organizacijah je čutili veliko odprtost, delovni kolektivi so pripravljeni vključevati se v večje samoupravne delovne organizme kot so Gorenje, Elkom itd. Občinsko politiko so osnovne organizacije dobro sprejele in prav to je največja kvaliteta.

Na vseh ravneh družbenega in gospodarskega življenja veliko govorimo o planiranju in pripravah na srednjeročno obdobje 1981 do 1985. Ko ocenjujete vključevanje sindikatov v pripravo novih planskih dokumentov? Ali je vloga sindikata še vedno takšna kot je bila pred leti — formalna ali sindikat dobiva drugačno, novo vlogo?

»Vprašanje planiranja je večkrat bilo rezervirano samo za tiste tovariše, ki so se na to področje »spoznali«, ali bili zanj poklicani. Na tem področju gre naš razvoj zelo počasi naprej. Naloga sindikatov je zato bila in je še: preokreniti pozornost osnovnih organizacij od drobnih vprašanj na bistvena vprašanja kot so na primer gospodarjenje, planiranje itd. Ocenjujemo, da smo na tem področju dosegli pomembne uspehe. Pred planiranjem oziroma pred novim planskim obdobjem pa je naloga osnovnih organizacij preokreniti pozornost od analize gospodarskih uspehov na planiranje. V tem času smo v nekem kritičnem trenutku in nevarnosti, kajti tisti, ki planirajo, in so za planiranje odgovorni, skušajo formalizirati postopke planiranja, ki so eden drugemu pogoj in imajo tako učene nazive, da jih človek težko sledi in jih ne razume. Cilj je, da delavec v

in ga ustvari in da je šele od tu naprej možen pogovor o delitvi tega dohodka in ne nazadnje: pomembna je tudi delitev osebnih dohodkov.

In prav na tem področju ima pomembno vlogo sindikat, zavdati bi se je moral, ali ne?

»Ja, čeprav moram reči, da v Zvezi sindikatov delajo različni kadri, ki so aktivni že od vojne, ko je imela sindikalna organizacija drugačno vlogo kot jo ima danes. Vloga sindikata se torej spreminja, spreminja se miselnost, spreminjajo se kadri in tako Zveza sindikatov dobiva tisto

Ivan Godce: Za vodstva sindikatov moramo kadrovati najboljše ljudi

funkcijo, ki jo kot množična družbenopolitična organizacija mora imeti.

Sindikat in kolektivno vodstvo. Kaj lahko rečete glede na vsebinske in kadrovske priprave na novo obliko dela, ki naj prenese odgovornost za odločanje na čim širši krog delovnih ljudi in občanov?

»To je vprašanje, ki bi zahtevalo več časa kot ga imam na razpolago. Kljub temu bi odgovor razdelil na štiri področja. Prvič: izredno pomembna pri vsem tem je dobra izvedba občnih zborov osnovnih organizacij ZSS, ki bodo v decembru in januarju. Na zborih bomo morali oceniti in pretehtati opravljeno delo ter tako precej narediti pri uveljavljanju nove demokratične poti. Drugič: pri kolektivnem delu moramo imeti pred očmi celovitost naših odnosov in je kolektivno delo eden od elementov uresničevanja demokratizacije. Pri tem bo treba odgovoriti, na vrsto vprašanj in sicer ali ima izvršilni odbor tisto vlogo, ki mu pripada, kako je z predsednikom, kako je z obveščenostjo, delovanje osnovne organizacije, skratka to so elementi demokratizacije in ko bomo našli odgovore nanje, bo pot seveda veliko lažja in hitrejša. Tretjič: enoletni mandat oziroma pobuda tovariša Tita je naletela na dober odziv tudi pri slovenskih sindikatih. Računamo, da bomo na konferenci, ki bo v novembru, sprejeli predlog dopolnitev našega statuta, ki prinaša novost uvedbe enoletnega mandata za predsednike občinskih svetov in republiškega. Po vsej verjetnosti bo statut dovoljeval enkratno ponavljanje, ker se nam zdi, da bi po tej poti zagotovili kontinuiteto

Za planiranje in gospodarjenje smo vsi odgovorni (foto: zk)

organizacijah pa tega nismo opazili in čutili, obiskali smo namreč samo dve. Ena v Dolanah, druga pa v tozdu Elektronika Ptuj. Vtis, ki smo ga v Ptuju dobili je, da je delo v občinskih organizacijah ZSS dobro zastavljeno, medtem ko v osnovnih organizacijah delo poteka različno, človeško bi rekel.

Obiskali ste dve osnovni organizaciji. Splošen vtis o tem obisku ste že povedali. Je morda še kakšna ocena, misel ali izkušnja?

»Človek bi pričakoval, glede na zgodovino Ptuj, zavidljivo

Povratna informacija

Na 25. seji zbora združenega dela republiške skupščine je bil na dnevnem redu tudi PREDLOG ZA IZDAJO ZAKONA O DODATNEM PRISPEVKU SOLIDARNOSTI IZ DOHODKA V LETU 1979, z osnutkom zakona.

Predlagatelj: Izvršni svet skupščine SR Slovenije. S predlaganim zakonom se uvaja enkratni dodatni prispevek solidarnosti iz dohodka za zagotovitev sredstev, ki so potrebna za izpolnitev tretjega obroka akontativne obveznosti SR Slovenije v decembru 1979 v višini 228 milijonov dinarjev. Navedene globalne obveznosti SR Slovenije izhaja iz določb 14. člena zakona o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic katastrofalnega potresa, ki je prizadel območje Socialistične republike Črne gore v letu 1979.

Zavezanec za plačilo dodatnega enkratnega prispevka solidarnosti iz dohodka v letu 1979 so uporabniki družbenih sredstev s področja gospodarstva, ki poravnajo navedeno obveznost iz dohodka, ustvarjenega v letu 1979, kot enkratno obveznost. Višina prispevka se obračunava po stopnji 4% od dela čistega dohodka, ki je bil v zaključnem računu za leto 1978 razporejen za druge namene v skupni porabi.

Pri obravnavi omenjenega predloga za izdajo zakona z osnutkom zakona so samo v TGA, oziroma v svoji bazi, imeli predlog sprememb 2. člena z naslednjo vsebino: „Na podlagi 122. člena Zakona o združenem delu predlagamo, da se enkratni dodatni prispevek solidarnosti plača iz sredstev rezerv in ne iz dohodka TOZD. Pri tistih TOZD, ki rezervnega sklada nimajo, se poravnava iz dohodka.“

Ta predlog sprememb sem posredoval na seji občinske skupine delegatov v Ptuj. Delegati občinske skupine so predlog sprememb iz Kidričevega podprli. Izoblikovali smo stališče, da se delegat oglašuje v razpravi na seji zbora združenega dela republiške skupščine. Enako stališče smo izoblikovali delegati na okolišni seji skupine delegatov.

Kot pooblaščenec delegat sem se na seji republiške skupščine oglašil v razpravi o skupščinskem gradivu. V sami razpravi na seji republiške skupščine v Ljubljani ni bilo drugih pripomb ali predlogov s strani prisotnih delegatov in je bil predlog za izdajo zakona o dodatnem prispevku solidarnosti iz dohodka v letu 1979, z osnutkom, sprejet z večino glasov.

Deseta točka predloga dnevnega reda 28. seje republiške skupščine, ki bo 21. novembra 1979, je že tretja faza sprejemanja zakona, in se glasi: PREDLOG ZAKONA O DODATNEM PRISPEVKU SOLIDARNOSTI IZ DOHODKA V LETU 1979. Predlagatelj je izvršni svet Skupščine SR Slovenije. V drugi točki obrazložitve predlagatelja je navedeno, da je predlog zakona pripravljen v enakem besedilu kot osnutek zakona (razen nekaj redakcijskih izpopolnitev), ki je bil obravnavan na sejah zborov Skupščine SR Slovenije, dne 26.9.1979. V razpravi o predlogu za izdajo zakona z osnutkom zakona so bili v telesih zborov skupščine SR Slovenije in na sejah zborov izraženi nekateri predlogi, mnenja in priporočila k predlaganim rešitvam. V zvezi s temi mnenji, predlogi in priporočili pripominjam naslednje (tukaj bom podrobneje pisal samo o 4. točki OBRAZLOŽITVE, ki je pravzaprav odgovor na odgovor na predlog sprememb iz Kidričevega): „Glede na navedeni predlog pripominjam, da ponujena rešitev po našem mnenju ne pride v poštev, ker imajo sredstva rezerv bodisi v organizacijah združenega dela ali v skladih skupnih rezerv, v okviru družbenopolitičnih skupnosti po sprejetem zveznem in republiškem zakonu povsem drug namen.“

Varju Imre

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Vzpodbudni rezultati

Delegati skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj so na zadnji seji sprejeli izhodišča za izdelavo plana stanovanjskega gospodarstva v občini za leto 1980. Ker je prihodnje leto zadnje v tem srednjeročnem obdobju, bodo vse aktivnosti v tem letu usmerili v uresničitev obveznosti, sprejetih s samoupravnim sporazumom o osnovah plana samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj v obdobju 1976—1980. Seveda pa je pomembna naloga tudi nadaljnje uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu ptujске občine.

Družbena usmerjena gradnja stanovanj v soseski Rabelčja vas-vzhod je v zaključni fazi, saj so vsi stanovanjski objekti že v gradnji. Tako bo prihodnje leto v objektih B—8 in B—9 vseh 225 novih stanovanj. Glede na število vseh stanovanj bo obseg planirane usmerjene stanovanjske gradnje v tem srednjeročnem obdobju presežen za okrog 24 odstotkov.

Poleg tega bo potrebno v naslednjem letu pričeti z izgradnjo novih objektov na lokaciji Rabelčja vas-zahod v skladu s določili samoupravnega sporazuma o družbeno usmerjeni gradnji te soseske. Ta lokacija namreč daje vse možnosti za nadaljevanje usmerjene stanovanjske gradnje v ptujski občini do leta 1990. V zazidalnem načrtu je predvidena izgradnja 57 blokovnih enot, 60 vrstnih in 52 atrijskih hiš. Poleg stanovanjskih objektov je predvidena tudi gradnja spremljajočih objektov — garaž, vrtca, dijaškega doma, družbenega centra in skupne kotlarne. Načrtovalci razvoja šolskega prostora v Ptujju pa bodo morali v srednjeročnem planu za obdobje 1981—1985 predvideti tudi ustrezno kapaciteto osnovnih šol v tej soseski, kjer bo do konca leta 1985 prebivalo okrog 2.100 novih stanovalcev, do leta 1990 pa okrog 5.300. Iz programa zazidave soseske Rabelčja vas-zahod je razvidno, da bo tekla gradnja v treh fazah — do leta 1990, ko bo zgrajenih skupno 1.255 stanovanj v družbeni in 120 stanovanj v zasebni lasti. V prihodnjem srednjeročnem obdobju bo zgrajenih v tej soseski 779 stanovanj v družbeni in zasebni lasti ter predvideni infrastrukturni objekti.

N. D.

VEČ POUČENJE OBNAVLJANJU IN NE SAMO VZDRŽEVANJU

Izvršni odbor samoupravne komunalne skupnosti občine Ptuj je na zadnji seji obravnaval program vzdrževanja in obnavljanja komunalnih objektov in naprav skupne rabe za leto 1980 ter sklenil, da se je potrebno predvsem dogovoriti glede osnovnih elementov za sprejem samoupravnega sporazuma in tudi indeksa porasta cen za storitev. Dogovorili so se, da se morajo le-te gibati v okviru resolucije, ki dovoljuje 8-odstotni porast cen. Prispevek za te namene naj bi tudi v letu 1980 znašal 0,80 odstotkov od bruto osebnih dohodkov.

Večji poudarek pa bo potrebno v prihodnje dati obnavljanju in ne samo vzdrževanju, saj smo v dosedanjem razvoju vse premalo pozornosti posvečali obnavljanju. Poseben problem predstavlja mesto Ptuj, kjer se iz leta v leto povečujejo zelene in druge površine. Naj omenimo le mestni park, ki ga bo potrebno že v prihodnjem letu vzdrževati, dalje Zihlerova ploščad, Kidričevo, kjer je bilo v letošnjem letu precej površin obnovenih. Posebno vprašanje je tudi razmejitev zelenice, saj je potrebno opredeliti funkcionalno zemljišče objekta, ki bi ga hišni svet moral sam vzdrževati.

O programu vzdrževanja in obnavljanju komunalnih objektov in naprav skupne rabe bo skupno z analizo sedanjega stanja ter problematiko v kratkem pričela razprava v temeljnih organizacijah. Samoupravni sporazum, ki bo vstopil v velja-

vo namesto sedanjega odloka, naj bi bil sprejet do konca leta; v njem bo tudi določena stopnja 0,80 odstotka od bruto osebnih dohodkov.

Izvršni odbor se je tudi seznanil s poročilom o izvajanju samoupravnega sporazuma o izgradnji vodovodne mreže v občini Ptuj v obdobju 1976—1980 v letošnjem letu. Pri tem so ugotovili primanjkljaj v višini 209 milijonov dinarjev; gre za izpad sredstev gospodarstva iz aneksa za leto 1979. Ocenili je tudi periodični obračun skupnosti za obdobje 9-ih mesecev in ugotovil, da je kljub slabi realizaciji nadomestila stavbnega zemljišča, ki je uveljavljen le v 56 odstotki; še zadovoljivo. Na ziro račun skupnosti je bilo 30. 9. sicer še 850 starih milijonov, vendar bodo že decembra zapadle anuitete v višini stare milijarde dinarjev.

Osnutek aneksa k samoupravnemu sporazumu o razvoju vodovodnega omrežja v občini Ptuj v obdobju 1976—1980 v letu 1980, ki ga je odbor že potrdil, predvideva, da v prihodnjem letu ta razvoj vreden 17.650.000 dinarjev in da bodo sredstva prispevali: območna vodna skupnost, KS Juršinci, Majšperk, Ptujška gora, Grajena in Destnik ter združeno delo po zaključnem računu za leto 1979 po stopnji 0,29 odstotkov od doseženega dohodka. Za leto 1980 je tudi višje ovrednoteno delo mladinskih delovnih brigad.

MG

PROMETNA ZMEDA V PTUJU

Poleg gordijskega voza na železniškem prehodu v Ptuj, ki predvsem ob prometnih konicah povzroča pravo zmedo, smo z dodatnimi odloki o omejitvah vožnje in parkiranja po nekaterih ulicah v Ptujju napravili sami sebi še večje nevarnosti.

S prepovedjo vožnje po Laskovi ulici smo dodatno obremenili že dokaj ozko Trstenjakovo ulico in s tem povzročamo v prometu še večje zastoje. Radi bi vedeli, čemu obrazmeroma ozki cesti zelo širok pločnik pred poslopjem SDK in Projekktivnim birojem? Na račun tega širokega pločnika bi bila lahko nekoliko širša cesta in ne bi bilo treba parkirati na pločniku, kot to zaradi pomanjkanja parkirišč počenjam prav zadnja leta, ali pa bi tudi v tej ulici kazalo urediti le enosmerni promet.

Kljub energetski krizi in pomanjkanju goriv za motorna vozila ter raznih omejitev, vozil s katerimi se že sedaj dobesedno dušimo tudi v bodoče ne bo manj, morda celo več, saj si že sedaj boljše situirane družine umisljajo dve vozili in jih tako sedanja omejitev ne prizadene. Treba bo torej hitro ukrepati, saj z omejit-

vijo vožnje in parkiranja po nekaterih ptujskih ulicah povzročamo le hudo kri, ker takoj nastane vprašanje, kje v Ptujju sploh parkirati?

Če naš življenjski standard do-

Pogosti prizori v Ptujju

(foto OM)

voljuje, da smo si kupili avtomobile in če smo ob registraciji svojega vozila odšteli vse družbene davke, potem so nam odgovorni dolžni zagotoviti tudi ustrezna

parkirišča, kadar se s svojimi vozili pripeljemo v Ptuj — le teh pa trenutno ni dovolj. Z odlokom smo skoraj povsem omejili parkiranje na ulicah, parkirišče na trgu MDB in pri Mercatorju pa je

mem mestu, potem smo dolžni poskrbeti tudi za nova ustrezna parkirišča, ki jih trenutno ni — ali ni dovolj. Ko se tako pripeljemo v Ptuj in krožno prevozimo vsaj trikrat vse ptujске ulice z namenom, da bi končno le našli prostor za svojega ieklenega konjička, ga postavimo tja, kjer je to z odlokom prepovedano in se pač sprijaznimo s tem, da bomo ob vrnitvi našli za brisalcem stekla listek za 50,00 ND. Tako je bilo namreč tudi pred Dnevom mrtvih, ko je po ptujskih ulicah občinski uslužbenec pridno zatikal listke za vetrobranska stekla.

Smo za red in disciplino tudi na tem področju, saj se v tej zmešnjavi jezimo že drug na drugega. Vsi si tudi močno želimo, da bi imeli svoj avtomobil, za katerega že tudi po moči trdimo, da ni več noben luksuz, ampak vsakdanja potreba. Če je temu tako, kar seveda ni nobenega dvoma, potem bomo morali biti bolj disciplinirani in se tudi sprijazniti s tem, da bomo parkirali tam, kjer nam bodo odgovorni zagotovili ustrezna parkirišča. Vse dokler pa letih ni, bomo pač morali biti tudi z odloki nekoliko strpnješi.

ik

Za in proti širitvi zmogljivosti

OTROŠKO VARSTVO

tem obdobju — najustreznejša druga varianta predloga na osnovi katere bomo lahko najhitreje in tudi najceneje reševali vprašanje novih vzgojnovarstvenih zmogljivosti tako v Kidričevem — kjer je predviden prizidek za dva jaslična oddelka, kot v Rogoznici kjer bo novi vrtec za 80 otrok, adaptacija kovinarske šole za vrtec starejših skupin za 100 otrok ter priprava in začetek gradnje jasi in kuhinje na Zihlerovi ploščadi, ki bo naj v prvi fazi realizirali v letu 1980. Delegati v zboru uporabnikov so tak predlog tudi potrdili z glasovanjem, za taknilo pa se je pri izvajalcih, ki so imeli vrsto pomislekov — kaj bo s kuhinjo, ki nima teh dodatnih zmogljivosti (30 otrok), kako s pranjem, ogrevanjem in podobno. Ob tem pa se mi zdi, da so se delavci VVZ nekoliko premalo vključevali v samo razpravo o tej problematiki, sicer pa je predlog o približnem znesku potrebnih sredstev prišel ravno iz vrtca, ki je dobil tudi ustrezen dopis od skupnosti otroškega varstva, navsezadnje pa bo tudi nosilec investicije in bo sam odločal kaj in

kako je potrebno urediti nujno spremljajoče posledice širitve zmogljivosti za dva jaslična oddelka. Proti dozidavi v Kidričevem, sicer pa o drugi varianti gradnje jasi in vrtcev, so se nato izrekli v zboru izvajalcev z zadržanimi glasovi in med njimi tudi večina članov izvršnega odbora, ki so sicer ta predlog tudi pripravili za sejo skupščine. Prišlo je do vsklajevalnega postopka med zboroma in na osnovi poročila posebne komisije je bilo nato ugotovljeno, da tudi zbor izvajalcev podpira tako načrtovano investicijsko politiko v letih 1979 in 1980. Pri sprejemanju investicijskega programa v skupščini pa bo seveda te spremljajoče posledice potrebno upoštevati v stroških za prizidek v Kidričevem za katerega je predvidenih okvirno 2 milijona dinarjev.

Delegati so na ponedeljkovi skupščini skupnosti otroškega varstva potrdili tudi analizo razvojnih možnosti družbenega varstva otrok v občini Ptuj in SR Sloveniji v letih 1981 — 85 z dodatno obrazložitvijo, da gre zlasti pri elementih uporabnikov in iz-

vajalcev za sklepanje samoupravnega sporazuma o temeljnih plana skupnosti v tem obdobju za pripravo prvega takega dokumenta in da bo na osnovi možnega razvoja ter ponujenih ovrednotenih elementov šele moč dobiti konkretnije podatke o potrebah za posamezna področja. Razprava bo tekla v vzgojnovarstvenem zavodu, krajevnih skupnostih in združenem delu. Pripombe, predlogi in dopolnitve pa bodo nato tudi realna osnova za dokončno sklepanje samoupravnega sporazuma, ki bo določil temelje nadaljnjemu razvoju v prihodnjih letih.

V zvezi s tema dvema točkam dnevnega reda je bilo tudi nekaj delegatskih vprašanj iz katerih smo lahko v glavnem zasledili prizadevanja delegatov za hitrejšo in učinkovitejšo reševanje zmogljivosti v jaslih in vrtcu pa tudi pri samem sprejemanju, določanju ekonomske cene in nenazadnje o možnostih popoldanskega varstva.

Na skupščini so razrešili dosedanje prednjo zboru izvajalcev Vido Danilovičev in na osnovi ustreznega kadrovskega postopka na njeno mesto izvolili Pavlo Družovič iz VVZ Ptuj.

mš

RAZDROBLJENO IN NEORGANIZIRANO

tudi letos; kako pa bo v prihodnje?

Podobno stanje je tudi na področju množičnega inventivnega dela. V letu 1977 so imele razvito inventivno dejavnost le tri delovne organizacije, v letih 1978—1979 pa šest. Največ zadržkov pri razširjanju te dejavnosti je v neurejenem materialnem, pa tudi moralnem vrednotenju inventivnega dela. Bistveno pa naj bi k razvoju prispeval v lanskem letu sprejet samoupravni sporazum o pospeševanju inovacijske dejavnosti v občini.

Ocena dosedanjega razvoja raziskovalnega in inventivnega dela v ptujski občini, ki mora vsebovati uresničevanje vseh zastavljenih nalog, bo v razpravi tudi na bližnji

skupščini raziskovalne skupnosti občine Ptuj. Takrat bo tudi potrebno temeljito analizirati vzroke za takšno stanje. V novem srednjeročnem obdobju pa naj bi poiskali učinkovitejše oblike za usmerjanje in pospeševanje raziskovalne dejavnosti. Tudi novi zakon o raziskovalni dejavnosti daje skupnosti pomembnejšo mesto; občinska raziskovalna skupnost mora postati mesto usklajevanja raziskovalnih potreb delovnih organizacij in družbenih dejavnosti, popularizator raziskovalne dejavnosti, organizator množične inventivne dejavnosti, vendar pa skupnost svoje vloge ne bo mogla odigrati, če ne bo imela lastnih sredstev.

Na večerajšnji seji izvršilnega odbora skupnosti so najprej ocenili uresničevanje plana raziskovalnega dela v SR Sloveniji v obdobju 1976—1979 ter razvojne možnosti v obdobju 1981—1985; zatem pa uresničevanje plana v enakem obdobju v ptujski občini, skupno z razvojnimi težnjami za novo plansko obdobje. V nadaljni točki razprave so ocenili delo skupnosti za obdobje devetih mesecev letos in razpravljali o osnutku programa raziskovalne dejavnosti v prihodnjem letu. Ob koncu seje pa so se odgovorili za vsebino in datum sklica 3. seje skupščine raziskovalne skupnosti občine Ptuj.

MG

USPEŠNO POVEZOVANJE

SLOVENSKE GORICE

nje mladincev. Tako na primer OO ZSMS Rogoznica prireja enodneveni seminar, ki so se ga udeležile sosednje mladinske organizacije.

Kljub vsemu pa nas pri delu spremljajo razni problemi, predvsem materialni. Živimo na območju, ki v primerjavi z drugimi nekoliko zaostaja. Tako se pri raznih športnih srečanjih pojavlja pomanjkanje športnih objektov. Nekatere ekipe, ki sodelujejo v tej trimski nogometni ligi, sploh nimajo svojega igrišča ali pa imajo izredno slabe. Kljub temu pa volja do igre tudi to osnovno materialno potrebo premaga. Včasih je dovolj že pokosen travnik, nekaj drogov in igrišče je pripravljeno. Vendar mladi s tem ne moremo in tudi ne smemo biti vedno zadovoljni. Predvsem v KS, kjer nimamo niti svojih igrišč, se bomo morali zavzemati za izgradnjo najnujnejših športnih objektov, ki so tudi na vasi sila pomembni. To pa bomo dosegli, če bomo uspešno opravili svoje naloge pri pripravi smernice planiranja za naslednje srednjeročno obdobje.

Milan Zver

PRVA OCENA NAŠEGA DELA

Ocena temelji na podatkih prometa na žiro računih delovnih organizacij in ostalih evidencah s katerimi razpolaga služba družbenega knjigovodstva.

Začet bom z osebnimi dohodki, ti se več ali manj vedno ujemajo z podatki iz periodičnih obračunov, ker temelje na poročilih samih delovnih organizacij.

Pri osebnih dohodkih opažamo v zadnjih treh mesecih stagnacijo, oziroma se je rast ustavila na nivoju porasta v mesecu juniju, ko je bila masa za osebne dohodek v porastu za 27 % v primerjavi s preteklim letom, isti trend je tudi v mesecu septembru, ko je zabeležen porast mase za 28 %, vpliv na to pa je pripisati predvsem povečanju kapacitet (HE SD II Fromin, Delta Ptuj, Olga Meglič obrat Dolane itd.) Medtem pa se je povprečni OD na zaposlenega dvignil za 3 %, porast v juniju je znašal 20 %, v septembru pa je dosegel 23 %.

Porast povprečnih OD je bil počasnejši kot je bila rast plačane realizacije, ki je znašala po podatkih v juniju 28 %, ter ocenjujemo, da bo po periodičnih obračunih v septembru znašala 30 %, ker pa dohodek raste približno za 1 stopnjo počasneje kot realizacija, računamo, da bo dosegel 29 % rast.

Prav tako računamo na povečanje akumulacije, ki ostane organizacijam združenega dela, s tem pa na povečanje sredstev za razširjeno reprodukcijo, to pa predvsem iz razloga, ker so vplačane pogodbenne obveznosti letos za 55 milijonov din manjše kot v preteklem letu, prav tako pa so se zmanjšale zakonske obveznosti za devet mesecev za 22 milijonov din. Pogodbenne obveznosti so se zmanjšale, ker je bilo letos v tem obdobju gospodarstvu odobrenih za 69 milijonov din manj kreditov in odplačanih za 143 milijonov več kreditov. Zakonske obveznosti so se zmanjšale zaradi spremenjenih stopenj ob koncu leta 1978 (davek na dohodek, prispevek za republiško izobraževalno skupnost itd.)

Negativno pa na to zmanjšanje obveznosti vpliva porast raznih osebnih prejemkov in izdatkov (delo po pogodbah, dnevnice, terenski dodatki), saj so se izdatki iz naslova osebnih prejemkov povečali za 16 milijonov din, ostali izdatki, ki gredo v breme dohodka, pa celo za 34 milijonov din. Vsekakor sta ti dve obliki potrošnje hitreje rastle kot izdatki za material in usluge in to kar za 20 indeksnih točk.

Druga postavka, ki zelo negativno vpliva na akumulativnost, je neracionalno koriščenje denarnih sredstev. V gospodarstvu beležimo porast denarnih sredstev na žiro računih v vseh mesečnih obdobjih, saj znaša porast teh sredstev ob polletju 8 % in je dosegel ob koncu tromeščja 27 % ali 189 milijonov dinarjev, kar je sicer manj kot v začetku leta, vendar pomeni nekoristno kopičenje denarja, če vemo, da je potreba po gotovini največja od 10. do 15. v mesecu, ko gospodarstvo potrebuje sredstva za izplačilo OD, medtem pa leži ta denar več ali manj mrtve,

ker ne prinaša nobenega dohodka delovnim organizacijam. Na drugi strani pa te iste delovne organizacije pritiskajo na bančne kredite za investicije in s tem obremenjujejo bodoči dohodek z obrestmi in anuitetami.

Za investicije je bilo lastnih sredstev v letošnjem letu porabljenih 4 % več kot v preteklem letu. Tudi likvidnost gospodarskih organizacij je zadovoljiva, ker pomanjkanje kreditov usmerja DO v solidnejšo politiko finančnega poslovanja in večji uporabi vrednostnih papirjev, saj je porast realizacije iz naslova indosiranja menic očitna in je v devetih mesecih skoraj za 3 krat večja kot v preteklem letu, vendar pa vključ temu še vedno ostaja precej menic v blagajnah delovnih organizacij in predstavljajo neracionalno gospodarjenje s sredstvi.

Po ocenah, ki jih je zbrala

med dvema TOZD, v Mesokombinatu Perutnina se uveljavlja dohodkovni odnos posredno preko TOZD komercijale, medtem ko pri drugih DO dohodkovni odnosi v smislu zakona o združenem delu in zakona o skupnem prihodku niso vzpostavljeni ter se več ali manj odvijajo na osnovi kupoprodajnih odnosov. Tako bo odnos skupnega prihodka v plačani realizaciji ostal verjetno na 14,4 % udeležbi.

Združevanje sredstev ni samoupravno urejeno kot to določa zakon o združenem delu in zakon o osnovah bančnega in kreditnega sistema. Združevanje sredstev temelji predvsem na pravilnikih o finančni službi, ki so bili v večini primerov sprejeti na centralnem delavskem svetu, čeprav bi po zakonu o združenem delu moral to urejati poseben samoupravni sporazum, ker posega to združevanje na področje

TOZD, vendar pa so pogosto premalo aktivni. V samem finančnem poslovanju TOZD opažamo precej finančne nedisciplin, posebno pri poravnavi obveznosti do dobaviteljev, prekoračitvev sredstev na žiro računih, ker ustrezne službe nimajo pregleda nad finančnimi tokovi. To pa kaže na neusklajenost poslovne politike oziroma na slabo povezavo med službo nabave in službo prodaje.

Opozoril bi tudi na še en pojav, ki je zelo pogost. Delavci so dostikrat premalo seznanjeni z raznimi ugotovitvami inšpekcijskih služb in kaznimi, ki jih je morala TOZD plačati zaradi gospodarskih prestopkov in da se proti osebam, ki so posredno ali neposredno povzročile te prestopke, ne ukrepa v skladu s samoupravnimi akti TOZD. Samo SDK je v tekočem letu opravila pri delovnih organizacijah 60 pregledov in vročila zapisnike organom upravljanja in organom delavske kontrole, sama usoda in postopek po teh zapisnikih pa nam ni znana, razen v primerih, ko pride do sestanka na zahtevo delavske kontrole. Ob prevzemu polletnih periodičnih obračunov smo pregledali tudi 26 poročil o poslovanju in ugotovili, da so v večini primerov ta poročila pomanjkljiva:

- manjka ocena sprejetih ukrepov ob sprejemanju zaključnega računa;
- ni podana analiza učinkov sprejetih stabilizacijskih ukrepov;
- ni vključeno poročilo o aktivnosti delavske kontrole;
- niso analizirani vzroki, ki so pogojevali padec rentabilnosti;
- v nekaterih poročilih tudi ni podatkov o realizaciji plana;
- pri rasti osebnih dohodkov je prevelik povdarek odvisnosti osebnih dohodkov od rasti življenjskih stroškov, namesto da bi bil povdarek na storilnosti in dvigu proizvodnje;
- manjka ocena tehnične opremljenosti proizvodnje in uporabnosti delovnih priprav;
- manjka ocena pričakovanih rezultatov od novih investicij;
- manjkajo tudi podatki o aktivnosti družbenopolitičnih organizacij v DO.

Vse to pa kaže na pomanjkljivo informiranost delavcev, to pa ima za posledico dostikrat negotovost in razne težave v proizvodnji.

Menim, da je potrebno pri obravnavi periodičnih obračunov za to obdobje temeljito analizirati vzroke gospodarjenja, ugotoviti vse čimtelje, ki vplivajo na akumulativnost TOZD, od delovne discipline do gospodarjenja s sredstvi, zahtevati od poslovnih organov, da pojasnijo vzroke za odstopanja od plana, realizacijo stabilizacijskih ukrepov, realizacijo sprejetih zaključkov iz prejšnjih obravnov o doseženem dohodku. Nenačrtne pa tudi o poteku tekočih investicij, če te potekajo po predvidenem programu. In končno to je tudi čas, da pregledamo, kako daleč so priprave za srednjeročni in plan za leto 1980.

Ivo GRANDA

Težki delovni pogoji

(foto: zk)

Služba od 4 delovnih organizacij, ki združujejo delo skoraj 70 % delavcev v občini, so te ocene zelo ugodne in kažejo na povečanje materialne osnove v teh organizacijah združenega dela in da so prve težave zaradi zamrzitve cen premagane. Vendar pa iz teh ocen sledi, da bodo gotova odstopanja pri delitvi od postavljenih planskih razmerij, kar pa je nedopustno. Prav tako sklepamo iz sprejetih ocen, da trenutno ni težav pri surovinah in so zaloge normalne tako gotovih izdelkov, kot nedokončane proizvodnje.

Pri vseh teh pozitivnih ocenah pa bi rad opozoril na nekatere pojave, ki spremljajo gospodarske tokove na našem področju. Začet bi pri združevanju sredstev in dohodka: Skupni prihodek je uveden v eni delovni organizaciji za vse TOZD, v eni delovni organizaciji je dohodkovni odnos uveden

gospodarjenja s sredstvi. Tudi posojanje denarja med posameznimi TOZD poteka v večini primerov več ali manj po volji poslovnih organov, manj pa je to urejeno s samoupravnimi akti. Seveda pa ima to na drugi strani za posledico, da imajo posamezne TOZD v okviru iste delovne organizacije višje sredstev, medtem ko drugim primanjkujejo in so primorani za ohranitev likvidnosti najemati kredite po neugodnih obrestnih merah, s tem pa prihaja do odliva dohodka izven DO.

Druga stvar, ki je prisotna, so kooperantski odnosi z zasebnimi obrtniki in to mimo izdelanih kriterijev in pogosto pri prostih lastnih zmogljivostih.

Pri vsem tem pa je premalo aktivna delavska kontrola v TOZD. Pri pregledih, ki jih opravlja Služba v TOZD, ugotavljamo, da so organi delavske kontrole sicer izvoljeni v vseh

tudi podpisano listino o sodelovanju. Seveda so to le osnovne dejavnosti društva, saj tistih majhnih, a mnogokrat še kako pomembnih ni mogoče vseh naštetih. Pa naj je to le domača beseda v klubu, pomoč pri organiziranju dopolnilnega pouka v slovenskem jeziku za otroke naših zdomcev in še in še...

Da je slovenska beseda in slovenska kultura v tujini nekaj, česar mi, ki živimo v domovini, ne znamo opisati z besedo, dokazujejo prireditve društva, ki so vedno polnoštevilno obiskane. Ena njihovih, lahko rečemo tradicionalnih prireditev je Vinska trgatve, ki jo organizirajo vsako leto meseca oktobra. Tudi letošnja „trgatve“ je potekala tako, kot se spodobi za pravo trgatve v domovini. Ni manjkalo ne pesmi, ne „kapljice“, ne trgatve grozdja, ne plesa. Neumorni udeleženci „trgatve“ so vztrajali ob zvokih ansambla „Toneta Kmetca“ iz Ptuja do zgodnjih jutranjih ur.

Vendar to ni bilo vse. Prizadevni

organizatorji so za ta večer pripravili še veseloigro svojega člana Helmuta Kindlhoferja „Bogati zemljin“, v slovenskem jeziku seveda, peli so pevci „Save“, pripravili so modno revijo, srečelov, skratka, bilo je veselo, da že dolgo ne tako.

Naš obisk je bil seveda prekratek, da bi lahko v celoti spoznali delovni in življenjski utrip „Save“, vendar dovolj dolg, da smo spoznali, da je našim delavcem na začasnem delu v tujini domovina blizu, da je med njimi slovenska beseda živa in dragocena. Z željo si tesnejšega sodelovanja z domovino, pa naj gre za možnosti zaposlovanja doma, za priznanje v tujini pridobljenih kvalifikacij, skratka, zanima jih življenje in dogajanja v domovini.

Ves čas našega obiska se sploh nismo zavedali, da smo nekje sredi Nemčije, imeli smo občutek, da smo doma, v Sloveniji, zakaj vzdusje in delo društva „Sava“ ustvarja občutek, da je del Slovenije tudi nekje tam, kdo bi vedel kako se že imenuje ulica, tam sredi milijonskega Frankfurta.

N. B.

NALOGE OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZKS

Za večjo odprtost in povezanost

Ko je CK ZK Slovenije na svoji 5. seji razpravljalo o nalogah komunistov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, je v svojih ugotovitvah med drugim zapisal, da je pri velikem številu osnovnih organizacij ZK ugotovljena zaprtost pri delu, slaba povezanost organizacij in vodstev s samoupravnimi organi in delegacijami.

Zato je tudi pripravil vrsto sklepov (osnutek teh sklepov je sedaj v javni razpravi), ki bodo vodilo organizacijam in vodstvom za boljše delo v bodoče.

Pri opredeljevanju nalog je CK ZKS izhajal iz tega, da delavski razred, delovni ljudje in občani sami upravljajo družbo, zato je naloga zveze komunistov, da jih mobilizira za učinkovito nastopanje v posameznih institucijah političnega sistema, zlasti velja to za toz, krajevne skupnosti, delegacije in družbenopolitične organizacije. Da se bodo komunisti usposobili za tako vlogo, je treba v vsaki osnovni organizaciji primerno usmeriti idejnopolično usposabljanje za delo komunistov v političnem sistemu.

Tako vsak posamezni komunist kot organizacije v celoti morajo sproti reagirati na probleme v svojih življenjskih in delovnih okoljih, v delegatskih skupščinah in v družbenopolitičnih organizacijah. Na tej podlagi morajo v osnovnih organizacijah in v vodstvih ZK dosledno uveljaviti prakso priprav za aktivno nastopanje komunistov, za ustvarjalno pobudo in reševanje problemov znotraj institucij političnega sistema. Razviti je treba ustrezne oblike priprav in dogovarjanja ter usposabljanja in konkretnih zadolžitvev za takšno delovanje, za kar so posebej odgovorne osnovne organizacije in vsi drugi organi ZK.

Vsaka osnovna organizacija mora imeti tudi konkretne ocene in stališča do vprašanj, ki so na dnevnem redu delegacij, samoupravnih organov, delegatskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij. Svoje člane mora konkretno zadolžiti za uresničevanje sprejetih stališč za delovanje v drugih družbenopolitičnih organizacijah in v institucijah političnega sistema, posebej v samoupravnih organih in v delegacijah.

Ob tem je treba vsakodnevno graditi politično in akcijsko enotnost ZK pri konkretnem reševanju družbenoekonomskih in političnih problemov v slehernem okolju.

Prav te naloge so tudi ena od osrednjih tem razprave na volilnih konferencah osnovnih organizacij ZKS, ki morajo biti trdno vgrajene v programe dela. V tej smeri bi tudi konkretna pomoč občinske organizacije in njenih organov, podrobneje pa bodo o teh nalogah še spregovorili na enodnevnem akcijskem seminarju za sekretarje in člane sekretariatskih OO ZKS, ki bo predvideno konec tega meseca.

FF

Vloga obveščanja in politične propagande med mladimi

Kot smo že poročali, so v četrtek 25. oktobra prispeli v Ptuj trije člani delovne skupine iz republiškega centra za obveščanje in propagando pri Republiški konferenci ZSMS. Skupino so sestavljali Miriam Bezek, Miro Erzin in vodja skupine Samo Mihelin. Obisk med mladimi ptujske občine jespadal v sklop obiskov članov republiškega COP-a po posameznih regijah naše republike. Namen obiska pa je bil, da bi bili seznanjeni z vsemi tistimi problemi, ki mlade ovirajo pri njihovem delu, še posebej pa pri delu v občinskih centrih za obveščanje in propagando. Le praksa potrjuje teorijo, so si dejali in le tako lahko nadgrajujemo teorijo samo, zato so se napolnili med mlade po Sloveniji.

Člani delovne skupine so prispeli v Ptuj v dopoldanskem času in se najprej odpravili med dijake Centra srednjega usmerjenega izobraževanja. Beseda je stekla o aktualnih temah s področja obveščanja in propagande. V pogovoru so sodelovali tudi člani občinske konference ZSMS Ptuj. Izpostavljena pa je bila

Člani delovne skupine republiškega centra za obveščanje in propagando v pogovoru s predstavniki COP-ov iz Maribora, Slovenske Bistrice in Ptuja. (Foto: M. Ozmeč)

predvsem problematika informiranja na šolah. Pri tem so ugotovili, da v novem učnem centru še vedno ni zaživel informiranje. Kljub temu so ugotovili, da se dijaki trudijo in da poskušajo doseči tisto stopnjo informiranosti, ki jo vsak dan postavljamo, kot nujno potrebno za normalno delo in uresničevanje samih delegatskih odnosov.

V popoldanskem času pa so predvsem izpostavili teme o nalogah centra za obveščanje in propagando pri občinski konferenci. Tega pogovora na OK ZSMS Ptuj so se razen gostov udeležili tudi predstavniki centrov za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Slovenska Bistrica, Maribor in Ptuj. Iz pogovora je sledilo, da opravljajo svojo nalogo dobro le člani COP v Slovenski Bistrici in v Ptuj, med tem, ko so mariborčani pokazali do sedaj nekoliko manj aktivnosti, kot je bilo pričakovati. Odlučili so se, da bodo naslednji obisk morda prav zaradi tega namenili mladim iz mariborske občine.

Na popoldanskem posvetu so prav gotovo razjasnili določene pojme o informiranju v šolah, v krajevnih skupnostih in tudi v delovnih organizacijah. Zavzeli so tudi svoja stališča o nekaterih akcijah, ki so trenutno v teku v celotni Sloveniji. To je o akciji »mladi novinar«, o akciji za najboljše srednješolsko glasilo in podobnih akcijah. Hkrati so natančneje opredelili naloge centrov za obveščanje in propagando znotraj OK ZSMS, v zvezi s tem so razjasnili sistem organiziranja centra za obveščanje in propagando, pa tudi vsebinsko zasnovno občinskih glasil mladim. Pozitivno so ocenili prvo številko glasila Gremo na delo, ki so ga pred kratkim izdali v Ptuj, člani COP-a.

Člani delovne skupine iz Ljubljane so ob koncu pozitivno ocenili sodelovanje sredstev javnega obveščanja z mladimi. Še posebej so poudarili redno spremljanje vseh dogodkov na letošnji MDA Slovenske gorice 79 prek Tednika in ptujskega radia. Razen rednih sodelavcev so pri tem odigrali pomembno vlogo tudi dopisniki iz posameznih delovnih akcij po vsej domovini.

-OM

Nekaj utrinkov z obiska pri slovenskem kulturno prosvetnem društvu „Sava“

VINSKA TRGATEV V FRANKFURTU

Na avtocesti nekaj pred Frankfurtom nas je čakal predsednik Slovenskega kulturno prosvetnega društva „Sava“, iz Frankfurta, Janko Zemljič. Topel stisk roke, kratke postanke in že smo drveli naprej. Za ogled mesta ni bilo časa, saj smo ves čas gledali le na številko predsednikovega avtomobila, da bi se ne izgubili. Kdo bi vedel, koliko križišč smo prevozili, kolikokrat zavili v desno pa v levo. Končno smo se ustavili nekje sredi Frankfurta, v mirni od prometnega vrveža odmaknjeni ulici.

Ustavili smo se pred klubskimi prostori društva „Sava“, katerega gostje smo bili. Kletna okna so bila sicer razsvetljena, vendar je bilo vse mirno, toda le do trenutka, ko smo se spustili po nekaj stopnicah v klet. Kljub pozni večerni uri je bilo v klubu polno deklet in fantov, žena in mož, človeški glasovi so se mešali z glasbo, telefonskim zvočenjem, vsi so nekam hoteli, nekaj

nosili, dekleta so vadila za modno revijo, v sobi, kjer je sicer knjižnica so vadili pevci. Da je za vsemi temi člani društva naporen delovni dan ni bilo videti. Posredili smo okrog mize, kjer ima društvo svoje stenske, dogovore in posvete. Tukaj smo se seznanili tudi s tajnico društva Danijelo Žula, za katero pravijo, da je ni stvari, ki bi ji za društvo ne naredila. Da je temu res tako, smo se prepričali v naslednjih dneh.

V pogovoru s člani društva smo izvedeli, da društvo deluje od leta 1972 z namenom čimbolj zblizati in združiti Slovence, ki živijo in delajo na področju Frankfurta in pokrajine Hessen. Društvo šteje danes 250 članov, ki delujejo v dramski, pevski sekciji, v okviru društva deluje knjižnica, organizirajo izlete, gostovanja kulturnih skupin iz domovine, športna srečanja, sodelujejo s Slovensko izseljeniško matico in ne nazadnje s ptujsko občino, s katero imajo

tudi podpisano listino o sodelovanju. Seveda so to le osnovne dejavnosti društva, saj tistih majhnih, a mnogokrat še kako pomembnih ni mogoče vseh naštetih. Pa naj je to le domača beseda v klubu, pomoč pri organiziranju dopolnilnega pouka v slovenskem jeziku za otroke naših zdomcev in še in še...

Da je slovenska beseda in slovenska kultura v tujini nekaj, česar mi, ki živimo v domovini, ne znamo opisati z besedo, dokazujejo prireditve društva, ki so vedno polnoštevilno obiskane. Ena njihovih, lahko rečemo tradicionalnih prireditev je Vinska trgatve, ki jo organizirajo vsako leto meseca oktobra. Tudi letošnja „trgatve“ je potekala tako, kot se spodobi za pravo trgatve v domovini. Ni manjkalo ne pesmi, ne „kapljice“, ne trgatve grozdja, ne plesa. Neumorni udeleženci „trgatve“ so vztrajali ob zvokih ansambla „Toneta Kmetca“ iz Ptuja do zgodnjih jutranjih ur.

Vendar to ni bilo vse. Prizadevni

**OSREDNJA KOMEMORACIJA
OB DNEVU MRTVIH V PTUJSKI OBČINI****... v svojih delih
so med nami
še vedno živi ...**

Ob dnevu mrtvih je bila v ptujski občini osrednja spominjska svečanost že v sredo 31. oktobra. Nekaj pred poldnevom se je na Trg mladinskih delovnih brigad zgrnila kolona pionirjev, mladincev, delovnih ljudi in občanov ptujske občine. Z zastavami in venci na čelu jih je vodila pot na staro mestno pokopališče, kjer je bila osrednja komemoracija ob spomeniku padlim v boju

za svobodo. Potem, ko so predstavniki družbenopolitičnih organizacij položili k spomeniku vence in ko so mladi prižgali svečke je zbranim v imenu občinske organizacije ZZB NOV je na komemorativni svečanosti govoril Mihael Gobec.

Ob koncu je Mihael Gobec dejal:

V imenu občinske organizacije ZZB NOV je na komemorativni svečanosti govoril Mihael Gobec.

za svobodo. Potem, ko so predstavniki družbenopolitičnih organizacij položili k spomeniku vence in ko so mladi prižgali svečke je zbranim v imenu občinske organizacije ZZB NOV govoril Mihael Gobec. Med drugim je dejal:

«Danes se po vsej naši socialistični domovini spominjamo svojih najdražjih, jim prižigamo svečke, krasimo njihove grobove z jesenskim cvetjem. Posebej pa

Ob spomeniku padlim borcem za svobodo na starem mestnem pokopališču v Ptuj se je zbrala množica pionirjev, mladincev, delovnih ljudi in občanov. (Foto: M. Ozmeč)

ske organizacije ZZB NOV govoril Mihael Gobec. Med drugim je dejal:

se spominjamo borcev, talcev in drugih žrtev fašističnega nasilja.

Tako se tudi mi danes poklanjamo spominu heroja Jožeta Lacka, borca Franca Osojnika, Mirka, Vinka in Kostje Reša, Franca Krambergerja in drugih prvoborcev z našega območja; spominjamo se vseh nad 600 padlih borcev in talcev z našega območja!»

Njihov spomin so nato počastili z enominutnim molkom, v kulturnem sporedu pa o nastopili člani godbe na pihala, komorni moški zbor iz Ptuja ter recitatorji iz osnovnih in srednjih šol.

M. Ozmeč

Ko je govoril o prenašanju tradicij narodno-osvobodilnega boja in ljudske revolucije na mlade ljudi je med drugim povedal:

«Mlad človek lahko danes preverja samega sebe samo v življenjski praksi, pri delu in odgovornem odločanju, preverja svoje ideje in pobude, svoje sposobnosti in realne možnosti.

Ustvarjeni so vsi pogoji, da dobi naša mladina v delegatskem sistemu pomembnejšo mesto, dolžnost njene organizacije pa je, da usposablja in uvaja mlade ljudi v sistem samoupravne demokracije.

Ce revolucionarna organizacija mladine želi uspešno opravljati svojo vlogo, potem mora biti tesno povezana z ekonomskimi, samoupravnimi in drugimi interesi človeka na delovnem mestu v tovarni, v krajevni skupnosti, v šoli in v drugih oblikah družbene dejavnosti. Zavedati se moramo,

Naloge SZDL v krajevni skupnosti

V tem času so v javni razpravi, katere nosilec so organizacije SZDL, tri pomembna gradiva, ki vsako zase predstavljajo pomembno družbeno akcijo. To je osnutek gradiva, ki ga je pripravila RK SZDL Slovenije o uresničevanju pobude tovariša Tita pri poglobljanju družbene vloge SZDL, gradivo vseh zborov skupščine SR Slovenije o uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov in gradivo pete seje CK ZKS o vlogi in nalogah ZK v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja.

Vsa tri gradiva pa so medsebojno tako povezana, naloge prepletene, da bi bilo nemogoče razpravljati ločeno, saj je težiščno družbeno vprašanje enotno. Iz vseh gradiv izhaja, da mora biti aktivnost SZDL danes, bolj kot kdajkoli doslej, usmerjena k temeljni ravni, h krajevnim organizacijam SZDL in k razčlenjenim oblikam njihovega delovanja. Delo SZDL mora seči do slehernega delovnega človeka in občana, ki mora imeti možnost in priložnost, da izrazi lasten interes in ga demokratično usklajuje z drugimi delovnimi ljudmi. Zato mora SZDL razvijati in negovati take metode javnega delovanja, ki bodo odprte za vse.

Poleg organizacije ZKS kot vodilne družbene idejnopolitične sile, mora SZDL v krajevni skupnosti omogočiti tudi drugim družbenopolitičnim organizacijam, ki so del frontne organizacije, prav tako pa tudi družbenim organizacijam in društvom, da se pri vseh oblikah delovanja polno uveljavijo kot pomembni člani organizirane družbene zavesti. To velja še zlasti v prizadevanjih za dosledno uveljavitev delegatskega sistema v celoti in tudi v sami SZDL, za frontno sestavo in način dela vseh njenih vodstev in organov, saj je krajevna organizacija SZDL podlaga za celotno delovanje tako sekcij kot drugih oblik dela, odnosov med SZDL in delegati v celotnem delegatskem sistemu. V vseh teh oblikah morajo biti delavni še zlasti komunisti, saj drugače stališča ZK ne morejo dobiti tiste množične akcijske podpore in širine, ki je nujna za vsak družbeni premik naprej, za pobude in konkretno spreminjanje stvari. Tu ni dovolj le sprejemanje sklepov in stališč, temveč je potrebno predvsem konkretno delo v vsaki organizaciji, organu samoupravljanja, v vsakem kraju, v krajevni skupnosti in v občini.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA SZDL

Poglejmo na kratko, kako je v osnutku dokumenta RK SZDL opredeljena krajevna organizacija SZDL, ki je osnova najširšega mno-

žičnega in frontnega delovanja delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti.

Zlasti je nujno, da krajevna organizacija SZDL stalno širi demokratične možnosti aktivnega delovanja krajanov v procesu političnega in samoupravnega dogovarjanja in odločanja. Takšna usmeritev je nujna zlasti za nadaljnjo usmeritev in poglobljanje samoupravnih odnosov, za razvijanje ustavnih funkcij krajevne skupnosti, še posebej pa v njenem tesnejšem samoupravnem povezovanju z združenim delom. V skladu s temi nalogami so v gradivu predlagane naslednje spremembe:

V sestavi in delovanju krajevne konference SZDL se mora jasno odražati frontni sestav, množičnost in družbena širina organiziranja in delovanja. Vključeni morajo biti predvsem delegati vseh, uličnih in hišnih odborov SZDL (na območju Ptuja zaostajamo predvsem pri oblikovanju odborov SZDL v soseskah, ulicah in v večjih hišah), nadalje delegati vseh družbenopolitičnih organizacij v krajevni skupnosti, delegati osnovnih organizacij sindikata v TOZD (tudi na tem področju še nimamo dovolj izoblikovanih stališč), delegati družbenih organizacij, društev in drugih krajevnih institucij. V Ptuj se tudi nimamo poenotenih dogovorov, zlasti na območju mesta, v katere krajevne konference SZDL delegirajo delegate razna družbeno pomembna društva, ki delujejo na območju celotnega Ptuja ali celo občine (npr. folklorno društvo, zgodovinsko društvo, turistično društvo, ribiška družina itd.). Vse to je treba ustrezno rešiti, če hočemo zagotoviti trajno angažiranje vseh teh dejavnikov.

DVELETNI MANDAT IN LETNA KONFERENCA

Mandat krajevne konference SZDL bo tudi v bodoče trajal 2 leti, vendar naj ne sovpadla s koncem mandata samoupravnih organov in delegacij krajevne skupnosti. Krajevna konferenca izvoli izmed svojih članov delegacijo za fleksibilno (gibko — pregibljivo) delegiranje delegatov v občinsko konferenco SZDL.

Novost je tudi v tem, da krajevna konferenca SZDL vsako leto na posebni letni programski konferenci razpravlja in oceni delovanje svojih organov, delovnih teles in oblik delovanja.

Letno poročilo je osnova za razpravo in načrtovanje prihodnje aktivnosti in hkrati možnost za morebitne kadrovske spremembe.

**PLANIRANJE V KRAJEVNIH
SKUPNOSTIH NA OBMOČJU PTUJA**

Smo sredi velikega dela ob pripravah srednjeročnega plana za obdobje 1981—1985. To delo poteka na vseh področjih v skladu z načelom o sočasnosti planiranja, saj je treba zagotoviti medsebojno odvisnost in povezanost planov, če hočemo to doseči, bo potrebno tudi mnogo krepkega usklajevanja potreb in dejanskih materialnih možnosti združenega dela. Eden od nosilcev tega celovitega planiranja so tudi krajevne skupnosti, ki morajo z vključevanjem številnih in različnih zainteresiranih samoupravnih subjektov načrtno zagotoviti celovito in učinkovito urejanje konkretnih problemov bivanja in življenja krajanov.

Skupščina občine Ptuj je sprejela odlok o pripravi plana, občinski izvršni svet je podrobneje izdelal naloge pri pripravah planskih dokumentov in jih tudi časovno opredelil. Kljub temu pa v posameznih fazah zamujamo, ne le v krajevnih skupnostih, temveč tudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter v samoupravnih skupnostih. Vzrok za to je več, glavni pa je v pomanjkanju kadrov in tudi izkušenj v planiranju. Saj je prvi srednjeročni plan, sprejet v letu 1976 bil bolj spisek želja in potreb kot pa odraz naših dejanskih materialnih zmogljivosti, vendar nam je bil bogata šola za nadaljnje planiranje.

Zal za nove krajevne skupnosti na območju mesta Ptuj temu ni tako, saj je bil prvi srednjeročni plan napravljen za eno krajevno skupnost, danes pa jih je na tem območju enajst. Če na splošno ugotavljamo, da se v dosedanjem razvo-

ju družbenega planiranja krajevna skupnost še ni v zadostni meri uveljavila kot mesto neposrednega samoupravnega usklajevanja interesov in potreb, potem še toliko bolj drži za ptujske krajevne skupnosti. Čeprav ne moremo trditi, da v komisijah za pripravo in izdelavo srednjeročnih planov krajevnih skupnosti, v svetih skupščin in v drugih organih ptujskih krajevnih skupnosti, ni strokovno sposobnih ljudi, nasprotno mnogo več in bolje usposobljenih jih je kot v krajevnih skupnostih zunaj mestnega območja, vendar dosedanje delo na tem področju opozarja na nekatere pomanjkljivosti.

Predvsem gre za to, da je na območju Ptuja, kljub skupnim strokovnim službam, delo preveč nepovezano. Ne gre za to, da strokovne službe pripravljajo vzorce posameznih osnutkov planskih dokumentov, to nalogo opravljajo, vendar se pri tem zanemarijo nekatere skupne osnove in že dogovorjeni programi. Prav je, da že pri globalnih ocenah razvojnih možnosti upoštevamo te elemente. Predvsem bi morali upoštevati urbanistični načrt mesta Ptuj, zazidalne okolišine in sploh gradnjo do leta 1985 od stanovanjskih in poslovnih pa vse do komunalnih in drugih objektov, enoten načrt preskrbe prebivalstva, zagotovitve otroškega varstva, šolskega prostora in podobno. Ne pa da to načrtuje vsak zase iz svoje ulične perspektive.

Naj to trditev ilustriram samo z nekaj primeri. Ena od organizacijsko boljših ptujskih krajevnih skupnosti, ki je med prvimi napravila globalno oceno svojih razvojnih možnosti, je

Trajanje mandata posameznih funkcionarjev KK SZDL, naj bo odvisno od učinkovitosti dela organov, ki jih vodijo in zaupanja volilnega telesa. Velja pravilo, če nekdo slabo dela, naj mu bo odmerjen tudi čim krajši mandat.

Krajevna konferenca SZDL izvoli predsedstvo, ki je njen političnoizvršni organ. Posebej konferenca izvoli predsednika, ki je istočasno predsednik predsedstva, njihov mandat pa traja 2 leti. Predsedstvo naj bo frontno sestavljeno in je tako številčno kot delovno odraz potreb in možnosti posameznih krajevnih organizacij.

Organizirano naj bo tako, da se bo lahko pogostejše sestajalo in učinkovito uresničevalo stališča in sklepe konference ter spodbujalo in predlagalo nove aktivnosti. Prav zato je treba v krajevnih skupnostih čimprej zagotoviti organizirano vključitev sindikata, ki bo prevzel frontni del odgovornosti za delovanje sindikata v KK SZDL in njenem predsedstvu. To je še zlasti pomembno za tiste krajevne skupnosti, kjer ni TOZD oz. osnovne organizacije sindikata (zlasti na območju Haloz in Slovenskih goric) in v nekaterih KS na območju Ptuja, kjer je veliko število zaposlenih in s tem članov sindikata, vendar na njihovem območju nima sedeža nobena TOZD. Zaradi tega je potrebno, da se na območju KS oblikujejo krajevne organizacije sindikata.

Posebej velja poudariti, da je osnovna oblika dejavnosti krajevne organizacije SZDL v sekcijah. Prav sekcije morajo omogočati demokratično izražanje in soočanje samoupravnih interesov delovnih ljudi in občanov, njihovih organizacij, društev itd. V okviru sekcij in v drugih oblikah aktivnosti izraženi in usklajeni interesi, pobude, predlogi in mnenja občanov morajo postati osnova za delovanje krajevne organizacije SZDL, obenem pa delovna usmeritev za oblikovanje smernic za delo delegacij in delegatskih skupščin. Poleg tega je treba krepiti tudi druge oblike delovanja krajevne organizacije SZDL, kot so problemski sestanki in konference, koordinacije in komisije.

O vseh nakazanih vprašanjih tečejo sedaj razprave v krajevnih organizacijah SZDL, do 20. novembra bo o njih spregovorila občinska konferenca SZDL, v začetku decembra pa Republiška konferenca SZDL Slovenije na svoji volilni seji, ki jih bo — oplenitene in dopolnjene v javni razpravi tudi sprejela.

FF

**36 let od ustanovitve II.
pohorskega bataljona in odreda****KEBELJ NAD OPLOTNICO**

Krajevna skupnost Kebelj je po zemljepisni legi največje ležeče območje občine Slovenska Bistrica. Razen osnovne šole in trgovine v kraju ni pomembnejšega objekta. Prav zato beleži kraj nekoliko počasnejši razvoj. Temu pa je kriva tudi precejšnja oddaljenost krajev v KS Kebelj od večjih industrijskih središč. Kljub vsemu pa so prebivalci te krajevne skupnosti trdni in prizadevni, pa čeprav je potrebno svoje delovne moči vlagati v obdelovanje kmetijskih površin in gozdarskim opravilom.

Svojo prizadevnost so prebivalci teh krajev pokazali tudi v času NOB, saj so bili prav iz njihovih vrst mnogi med prvimi v vrstah pohorskih partizanov ali pa so s svojim delom pomagali partizanom z živili, nudili so jim zavetje in jih oskrbovali s sanitetnim in drugim materialom. Prav zaradi velike aktivnosti v času NOB je vasica Kebelj upravičeno dobila naziv Partizanska vas.

Da bi kar najbolj ohranili svoje herojsko delo tudi mlajšim rodovom, so sklenili 4. novem-

ber, ko je bil pred 36-letji pri Črnih mlakah na Pesku ustanovljen II. Pohorski bataljon in odred, imenovati za praznik svoje krajevne skupnosti.

V nedeljo 4. novembra so tako praznovali svoj prvi praznik.

Zato so se na ta dogodek še posebej skrbno pripravili. Tako so pripravili srečanje mladine z preživeli borci in aktivisti s tega območja. Osrednja slovesnost je bila v nedeljo, ko so najzaslužnejšim podelili tudi priznanja OF in krajevnih skupnosti. Učenci osnovnih šol Oplotnica, Slovenska Bistrica in Kebelj pa so ob tej priložnosti izvedli bogat

Sredisce krajevne skupnosti Kebelj.

kulturni program. Pred osnovno šolo v Keblju so predali svojemu namenu težko pričakovano asfaltirano igrišče, za katerega so učenci in domači-

ni opravili prek 3600 prostovoljnih delovnih ur.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

BILA SEM PRVA POKLICNA BABICA V PTUJSKI BOLNIŠNICI

ELZA ZUPANC

sem prevzela območje mesta Ptuj in na njem ostala vse do upokojitve v letu 1970. Vsa leta sem svojo babiško službo z veseljem in veliko prizadevanja opravljala, čeprav včasih pod zelo težkimi pogoji — vsak dan, ob vsakem času in vremenu, po noči in podnevi. V vsej moji dolgoletni babiški službi mi

Elza Zupanc leta 1936 v babiški šoli.

bilo tudi nekaj dvojčkov. Z leti ko sem se bližala upokojitvi pa so tudi porodi na domu usihali, ker so ženske odhajale rodit v bolnišnico. Tako je moje delo prehajalo v patronažno službo na domu, predvsem pa sem s strokovnimi nasveti pomagala prosvetljevati mlade matere v povojnem obdobju, ko se današnje skrbno organizirane in strokovno dobro pripravljene službe še niso delovale.

Dejali ste tovarišica Zupanc, da ste na svet pomagali prek 3000 novorojenčkom. Iz tega lahko sklepamo, da ste v svoji bogati praksi doživeli marsikaj zanimivega. Gotovo so bili to žalostni in pa veseli trenutki, ki se jih spomnite še danes. Lahko kate-rega opišete.

»Veliko jih je bilo in se danes vsega niti več ne morem spomniti. Na primer, ko sem porodnice spremljala v reševalnem avtomobilu, mi jih je kar 7 rodilo na poti in potrebo je bilo takoj pomagati. Ob obiskih na domovih sem prav tako marsikaj doživela. Nekeč so me v Skorbi ustavili milčniki, ko sem iz spodnje strani prišla v vas. Dva sta se pripeljala iz

Danes srečna stara mama med nasmejanima vnukinjama Simono in Iris.

je umrla le ena ženska, ki so jo iz Halož pripeljali vso izkrvavljeno na kmečkem vozu in ji žal nismo mogli več pomagati. Umrla pa sta mi samo dva novorojenčka — nedonošenčka. Računam pa, da sem v bolnišnici kot v privatni praksi pomagala na svet prek 3000 novorojenčkom in med njimi je

Slovenje vasi, kjer je bila postaja milice. Bil je komandir in eden njegovih sodelavcev. Kolesi sta naslonila na plot in me začela izpraševati od kod sem, kaj delam in podobno. Jaz pa sem se jima samo smejala in ju še bolj razjezila. Komandirju sem nazadnje le povedala, da sem babica in ne kak-

šna šušmarka kot sta najprej mislila. Rekla sem še mu, da me bosta morda še kdaj sama potrebovala. Vsedla stase spet na kolesi in odšla. In čez eno leto je komandirjeva žena rodila dvojčka...

Se pred vojno je bilo ponekod dokaj urejeno v družinah, videla pa sem še več revščine in nemoči. Vsedla stase spet na kolesi in odšla. In čez eno leto je komandirjeva žena rodila dvojčka...

Vi ste 1927. leta končali živilsko obrt, po tem ste se leta 1932 izučili za trgovsko stroko, 1937 pa ste dobili spričevalo babice. Imeli ste tri poklice, odločili pa ste se tako rekoč takrat za najtežjega.

»Jaz bi rada najprej postala učiteljica na gospodinjstvi šoli in sem se zato najprej odšla učiti za šiviljo, ker si to moral takrat znati za poučevanje pri krojenju v raznih tečajih. Po tem se je obrnilo drugače in sem se izučila za trgovko, leta 1932 pa se mi je rodil sin in sem bila tri leta doma. Po tem sem v mesecu septembru 1935 leta odšla v babiško šolo. Ta poklic sem vžljubila predvsem zato, ker sem imela nezakonskega otroka in sem želela vsem materam pač tako pomagati.

Danes ste upokojenka že devet let, stari pa ste 72 let. Ptujčani vas poznajo kot zelo vitalno ženo, veliko še hodite in morda so prav ti težki časi ohranili v vas toliko življenske moči in energije. Kako se vsega tega danes, po tolikih letih spomnite, ko na primer srečate na ulici tiste otroke, danes že odrasle ljudi — očete in matere, ki ste jim vi pomagali na svet.

»Vesela sem, ker vem, da sem marsikateri ženi pomagala in ko jih danes srečujem, ko srečujem njihove otroke, ki že prav tako imajo otroke, mi vlija neko posebno zadovoljstvo in prepričanje, da sem s svojim znanjem opravljala vendarle delo za kate-rega je bilo vsako novo življenje največje plačilo.

In ko boste morda že danes ali jutri srečali Zupancovo mamo kje na ulici, se boste nehoti spomnili, da živi na tem in onem bregu Drave prek 3000 njenih otrok. srečnih mater in očetov in najbolj srečna je sama med svojima vnukinjama Simono in Iris, med svojimi spomini na delo babice, na prehojene kilometre v vročini in mrazu, ob spominu na vsako novo življenje.

mš

O požarni varnosti

Rdeči petelin tudi v tednu varstva pred požarom ni počival, čeprav je bil ta teden namenjen ravno vsesplošnim aktivnostim, ki bi naj rodile uspehe v pogledu varstva pred požarom. Če pobliže pogledamo, lahko ugotovimo, da ogromna prizadevanja gasilske organizacije skupaj z organi Požarne skupnosti in požarne inšpekcije, še posebej v TEDNU VARSTVA PRED POŽARI, ponovno niso rodile tistih uspehov, katere smo pričakovali.

Vzrokov za to je najbrž več, najvažnejše bomo poskušali opredeliti:

1. Prizadevanja gasilcev v vseh sredinah niso zajela tudi njihove okolice, da bi ta reagirala v smeri krepanja, v smislu POŽARNEGA VARSTVA.

2. Premalo je čutili interes za krepitev in razvoj požarnega varstva v združenem delu in krajevnih skupnostih.

3. Se vedno nam vsem ni jasno, da požarno varstvo ni samo zadeva gasilske organizacije, temveč zadeva vseh nas, ki živimo in delamo v naši samoupravni socialistični skupnosti. Na to nas je opozarjalo tudi geslo pod katerim je potekal letošnji teden varstva pred požarom „POŽARNA

Med vajo

VARNOST — POMEMBNI ČLEN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE!" Torej je že geslo opozarjalo na to, da smo za varstvo pred požarom odgovorni vsi.

4. Opozorila za večjo previdnost in pozornost grede največkrat mimo in rezultat tega so izbruhli požari z večjo ali manjšo škodo, naj si bo ta v družbenem ali zasebnem sektorju.

5. V združenem delu se še vse premalo ukvarjamo s požarno varnostjo. Vse preveč so prizadevanja usmerjena le na to, da zagotovimo minimalne zakonske obveznosti. Cilj nas vseh pa naj ne bo zadovoljiti zahteve zakona o požarnem varstvu, ampak zagotovitev požarne varnosti, ki se bo čim bolj približala optimalnosti zagotovitve požarnega varstva.

6. Tudi krajevne skupnosti, kot temeljne celice našega družbenega življenja, se vse premalo ukvarjajo z reševanjem problematike požarnega varstva. Vse prevečkrat prenesejo vse probleme reševanja požarnega varstva na gasilska društva, ki so v krajevnih skupnostih. Pri tem pa ne upoštevajo, da smo odgovorni vsi in so dostikrat gasilska društva prešibka.

Tako kadrovska kot tudi po opremljenosti za prevzemanje takšne odgovornosti, čeprav na drugi strani pričakujemo, da bodo nosilci glavnih aktivnosti na tem področju. S svojo aktivnostjo so to tudi že mnogokrat dokazali in lahko na gasilska društva tudi v bodoče računamo.

V tem kratkem prispevku smo le nakazali probleme, ki se kažejo na področju varstva pred požarom.

Nismo se spustili v podrobnejše analize, izpostavili smo le najvažnejše probleme, katere bo potrebno čimprej odpraviti. Z ustanovitvijo samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom so dane realne možnosti za reševanje vseh problemov s tega področja. Potrebno bo pa najprej vse te probleme opredeliti in predlagati rešitve, ki bodo v požarni skupnosti izvedene v interesu vseh občanov.

Tako bomo izvedli vrsto nalog, ki so še pred nami na področju VARSTVA PRED POŽAROM, člen, ki ga zajema varstvo pred požarom, bomo tako v verigi ukrepov družbene samozaščite bistveno ukrepili.

Stefan Vidovič

Drugi o nas

V zadnjem času smo na straneh jugoslovanskih časopisov in revij zasledili več zapisov o Ptuj in njegovih znamenitostih. Še posebej zanimiv je sestavek Ljubomirja Tesića z naslovom »San o neostvareni spomeniku«, ki je bil objavljen na straneh »Borbe« 28. oktobra 1979; govori pa o beograjskem arhitektu Vojislavu Vasiljeviću, ki je pred leti bil vojak v Ptuj in se je takrat kot sam trdi, zaljubil v obdravskega očaka.

Pogovor Vojislava Vasiljevića z novinarjem Ljubomirjem Tesićem v celoti objavljamo: Na vratih pri beograjskem arhitektu Vojislavu Vasiljeviću piše: Atelje Petovia. Iz tega izpeljemo razgovor: Zakaj ravno Petovia?

»V Ptuj sem bil v vojski in sem se vanj zaljubil. To je biser med našimi mesti. Ima veliko zgodovinskih spomenikov, prekrita ga čudna patina in preveča nenavadna starodavnost. Prav tedaj, ko sem bil v njem vojak, je mesto proslavljalo jubilej: devetnajst stoletij obstoja! Torej — celo večnost! V tako dolgi zgodovini je mesto spreminjalo imena. Preden je dobilo sedanje ime, je bilo dolgo časa Petovia. Prav od tam, iz Petovie, sem kot vojak poslal na jugoslovanski natečaj za spomenik padlim borcem v Barletti tudi svoje delo, in to pod imenom Petovia. Na tem razpisu je dobil Džamonja prvo, jaz pa tretjo nagrado. To je bil zame, mladega vojaka, ogromen uspeh v konkurenci znanih imen. Vsi so se takoj vprašali: kdo je ta vojak Vasiljević? No, prav zato, iz splošnosti o Ptuj, sem imenoval svoj atelje s starodavnim imenom lepega mesta.

To je bilo pred več kot desetimi leti. Od tedaj je Vojislav

Vasiljević dobil mnoga priznanja in nagrade, odkupili so že mnoga njegova dela. Sodeloval je na 24 jugoslovanskih natečajih. Mnogi spomeniki že stoje. Omenimo samo nekatere njegove uspehe: nagrada za natečaj v Vranju, nagrada za spominski dom v Kolašinu, nagrada za spomenik na Kozari, odkup za spomenik na Neretvi, memorial Mariji Bursac v Kamenici itd.

»Moj največji uspeh je Struga. Tam sem delal vse — grafična dela, kiparska in arhitektonska. Arhitektonsko sem uredil trg in izdelal spomenik revolucije. Zdaj vsa stara Struga ob Ohridskem jezeru živi na tem trgu in okoli tega spomenika revolucije...»

Kakšna je sedanost in bodočnost naših starih in novih mest? Imajo svojo barvo, trge, spomenike: kako in koliko sodelujejo graditelji arhitekti in kiparji? »Žal so mnoga naša mesta brez trgov, brez srca in duše, brez svoje barve. Rimljani so bili v svoje boljše. Poglejte njihova mesta: vsak trg ima nekakšen svoj obelisk, znamenitost. Okoli so živeli ljudje in se počutili domače. Zdi se mi, da prav to manjka našim modernim mestom. Poglejte Novi Beograd — brez centra deluje razteleseno. Nima vitalnega predela, trga s spomenikom. Drugi primer pa je prostor pred hotelom Moskva v Beogradu. Oplemenitil in oživel ga je vodnjak, ki so ga tja prenesli. Tako je ta prostor dobil svojo barvo, svojo avtentičnost.

Vasiljević razlaga o svojem delu: »Naredil sem veliko spominskih obeležij, toda moja stara in velika želja je, da bi naredil spomenik neznanemu junaku revolucije. Imamo spomenik Neznaneemu junaku na Avali, toda to ni tudi spomenik junakom

Del starega mestnega jedra v Ptuj (foto zk)

naše revolucije, ki je dala veliko žrtve, spomenik našim očetom in materam, bratom in sestram, ki so padli povsod po naši deželi. To so bili junaki naše revolucije. Tako sta padla tudi moja starša.

Slovenci pravijo: končna zmaga ni bila na sremski fronti, ampak na naših zahodnih mejah, odkoder je bil 1945. predan zadnji okupatorski vojak, »dodaj Vasiljević. »Rad bi naredil takšen spomenik, ki bi simboliziral vse bore revolucije, vse neznane vojake. Mogoče bom dočkal tudi ta trenutek. V Beogradu, na primer, grade ob izlivu Save v Donavo reprezentativni muzej revolucije Jugoslavije. V njem bodo zbrana vsa pričevanja naše revolucije. Morda bi prav v sklop tega muzeja sodil spomenik neznanemu junaku socialistične revolucije.

Razgovor zopet nanese na spomenik prisrge, ki ga bo postavil na Čaviča Brdu pri Petrinji.

»Želel sem narediti spomenik največji pridobitvi naše revolucije — bratstvu in enotnosti. Na Čaviča Brdu je ustanovljena sedma banjska brigada. Sestalo se je več kot sto petdeset Srbov,

Hrvatov in Muslimanov — in prisegli so na bratstvo in enotnost, na pregon okupatorja, na svobodo.

Naj bodo spomeniki »čitljivi«, da bo lahko vsakdo razbral, kaj simbolizirajo?

»Zmerom sem bil za to: asociacija, ki jo daje spomenik, mora biti čitljiva in vsakomur dostopna. Spomenik mora v tistem, ki ga opazuje, buditi zanos, upanje in optimizem v neuničljivost in trajnost človeka in njegove večne težnje za lepšim, bolj humanim življenjem. Spomenik pa mora biti tudi lep. Mora oplemeniti...»

Se besedico o obstojnosti spomenikov.

»Obstojnost je zelo pomembno vprašanje. Spomenikov ne gradimo samo za našo generacijo. Gradimo jih za bodočnost, generacije, ki prihajajo. Spomenik, ki je grajen samo za eno generacijo, izgublja svojo sporočilo. Zato ne smemo varčevati pri tehnologiji in materialu. Spominska obeležja morajo biti trdna, trajna. Spomenik pa je treba tudi vzdrževati in skrbeti zanj.

»Borba«

Ni veliko tako starih mest, kot je Ptuj

Ptuj sodi med najstarejša mesta v Evropi. Pred več kot 1900 leti mu je znani rimski zgodovinar Tacit dal ime PETOVIO. O tem, kdo je bil naseljen na območju današnjega Ptuja in njegovi okolici, pričajo številni arheološki predmeti, ki so jih izkopali skoraj na vsakem koraku, če so le nekoliko globje pogledali v zemljo. Da je naš Ptuj res tako staro in zanimivo mesto, vedo tudi v zelo oddaljenih krajih. Pred kratkim sta Ptuj obiskala Američana Mark in Erik iz San Diega v Californiji, ki sta se odpravila na pot po Balkanu. Po naključju smo se spoznali in vprašal sem ju, zakaj sta se ustavila prav v Ptuj?

»Mesto Ptuj je več ali manj znano po celem svetu, zlasti tistim, ki se ukvarjajo in zanimajo za stara mesta s tako slavno preteklostjo kot jo ima Ptuj. Mesto je med najstarejšimi v Evropi in prav zato sva se odločila, da ga obiščeva.« Obiskala in ogledala sta si grad in njegovo okolico. Tudi hrana in pijača sta jima ugajali, saj sta bili ukusni in poceni. Zelo sta bila zadovoljna. Ob odhodu sta povedala, da bosta še enkrat obiskala Ptuj, če jima bodo dovolile možnosti, a če ne, ga ne bosta hitro pozabila!

B. Cafuta

Mark in Erik (foto D. Ris)

TEMELJNI
DELEGAT

Lufzek

Dober den! Karuza potrjana, pšenica vsejana, runkl spipani, mošt zavret. Dela še je zadosti no si še ne želimo zime. Drgoč man pred soboj pismo Franca izpod klanca, ki je še čista jesensko razpoloženje no nan tak piše:

Zdravo Lujz no vsi broci Tednika! Mraz no toča sta nan glih teko mošta pridelala, ke mo si za ta vejke svetke grla zamočli. To pred krotkin sen sreča enega, ki ga celo leto ne vidin. Reka mi je: „Zaj pa mo te moga nekaj obiskati, saj mošt že vinček postoj...“ To me je tak razjezo, ke sen ga pita, ge pa je to bija gdo smo v goricah šivali. Reka mi je, da motka neje za pametne glave. Jaz pa sen se hitro znajša no mo nazaj zabrusa, da mo te že, če je to tak, kak un provi — trotni sami vino spili... Predlaga sen mu še, naj si kozo kupi, ke de pijačo meja. Od cajta do cajta ji naj še jenko obleče no škornje z visokimi petami obuje, ke de boj seksi diklino meja...

Tokih, ki so gluhi za delo, mamo na žalost tudi na deželi precik. Pa tudi hudobneži so vmes. To van opiše s totin primeron:

V naš kraj si je prišla po kostaje ena prijazna no lepa gospodična. Z avtom se je pripelala, ki ga je v grabi ob cesti pistila. Pa so se znajšli nekšni trije frajeri, ki jih tudi pod pazduhami boli no so ji hteli pot po po šumi kozati. Gdo so vidli, ke je punca resna no da s tote moke nede kruha, so ji na vseh štirih kolah gume preluknjali no s ten pokozali, da so resen provi tolovaji. Vidite, droge avtomobilizirane brocke, tak se to zgodi: če ne dovolite, da van kdo lukjo zaflika, van lahko kar štiri nove lukje naredi na avti seveda... Vas opozarja no pozdravlja Franca izpod klanca.

Zdravo Franc! Hvala za pismo no zglosi se še kaj. Prav si poveda tistimi znanci, ki te pozna samo te gdo maš vino v kleti. Gdo si mu nakup koze priporoča, bi mu moga še fcoj zameketati: Me-ke-ke, vino neje za te... Nesi pa nan nič napisa, če si potli ti tiste lukje flika...? Te pa srečno.

Vaš LUIZ

USPEŠNO ŠOLANJE
ŠTIPENDISTOV

Na mariborskem območju ugotavljajo, da je v minulem šolskem letu uspešno končalo šolanje 829 ali 23 odstotkov vseh študentov, kar je precej več kot leto poprej, saj je leta 1978 šolanje končalo 662 ali 18 odstotkov študentov.

Največ študentov je letos končalo šolanje v občini Ormož, kar 27 odstotkov, lani pa le 18 %, sledi Ptuj, kjer je letos končalo 24 odstotkov, lani pa 17 %, v občini Slov. Bistrica je letos končalo 22, lani pa 19 odstotkov vseh študentov.

Zanimivi so tudi podatki o učnih uspehih študentov, ki kažejo, da je bilo skupno na območju podravke regije 11 odstotkov neuspešnih študentov, od tega jih je v Ormožu 10, v Ptuj 12 in v Slov. Bistrici 13 odstotkov, v Mariboru pa le 9 odstotkov, kar močno izboljšuje poprečje na območju regije.

F

13. republiško prvenstvo
v igri z zvenečo žogo

Vsa društva slepih in slabovidnih iz Slovenije so v soboto in nedeljo 20. in 21. oktobra na 13. republiškem tekmovanju v Murski Soboti tekmovali z zvenečo žogo. Domače društvo kot gostitelji so zasedli 1. mesto in zbrali 18 točk. Drugouvrščeni Kranj 16 točk, 3. mesto Ljubljana 13 točk, Maribor 11 točk, naše ptujsko društvo je osvojilo 5. mesto z 9 točkami. Izmed 46 tekmovalcev — strelcev je naš član Anton Hrenko

Sodniška miza s sodniki in trenerji na 13. republiškem prvenstvu v Murski Soboti.

dosegel 8. mesto z 12 goli. To težavno tekmovalstvo za naše člane se je začelo v soboto ob 10. uri v telovadnici šolskega centra v Murski Soboti s kulturnim programom pevcev in harmonikarjev iz 3. razredov osnovne šole. Za hrano in prenočišče je bilo poskrbljeno v dijaškem domu.

Predvsem gre posebna hvala osebjem strelcev v domu, ki so nesebično skrbeli za naše člane.

Besedilo in posnetek: Rudolf Rakuša

Za varnost šolarjev

Markovski šolarji so zaradi neurejene prometne signalizacije vsak dan v precejšnji nevarnosti, saj jih kar 360 dnevno prečka lokalno cesto, ki ni pravilno prometno urejena. Že 1. oktobra bi morali signalizacijo prestaviti in urediti, pa se je zataknilo, tako da bo delavci Komunalnega podjetja Ptuj TOZD Ceste opravili svojo nalogo šele mesec dni kasneje.

Še vedno pa ni z ustreznimi znaki opremljena regionalna cesta v Markovcih. Potrebno bo prestaviti avtobusna postajališča, ki sedaj ne ustrezajo zahtevam varnosti prometa, zato bo potrebno pripraviti pravilne rešitve. Doslej je bilo opravljenih nekaj ogledov postajališč, organizirana je bila razprava — zaključek pa še ni, ker prisotni niso uskladili svojih mnenj. Otroci pa še vedno prečkajo dokaj prometno cesto in se izpostavljajo nevarnosti ter čakajo na pravo rešitev. Samo, da ne bo prišla prepozno in prej zahtevala mlado življenje!

N. D.

Z osrednje slovesnosti ob 4. krajevnem prazniku v Makolah

Parada desetih in opreme ob zaključku vaje

Pregled spretnosti in opremljenosti

Z vsakim letom postajajo gasilsko društva pomembnejši dejavniki pri varovanju človeških življenj in materialnih dobrin.

Njihova vloga postaja toliko pomembnejša, kolikor bolj se občani zavedajo vrednosti njihove prisotnosti. Vloga gasilcev postaja vse večja tudi na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite. To so dokazali že v času NOB, ko je prav iz njihovih vrst že prve dni osvobodilnega boja veliko število članov pokazalo svojo narodno zavest in z orožjem v rokah stopilo v prve borbene vrste.

Tudi v mirnem času gasilska društva v okviru svojih dejavnosti dokazujejo svojo pripadnost ciljem stalnega napredka in izpopolnjevanja tako na področju pridobivanja novih znanj, spretnosti kot tudi opremljenosti.

Pregled dosežkov v obdobju enega leta pa opravijo vsakokrat v Tednu požarne varnosti. V občini Slovenska Bistrica je bil ta teden med 21. in 28. oktobrom. V tem času v bistriški občini ni bilo kraja, kjer ne bi bila vsaj ena

TEDEN POŽARNE VARNOSTI

prireditve ali nastop gasilskih desetih. Letošnje prireditve so potekale pod geslom »Tudi požarna varnost je pomemben člen v družbeni samozasčiti.« Pričeli so jih z oceno trenutnega stanja

in stopnje opremljenosti ter požarne varnosti objektov na svojih območjih. Med najširše dejavnosti vseh gasilskih društev, katerih je na območju občine skupno 14, od tega tri v industriji, pa so bile

Novi gasilski dom ob zaključku del

sektorske vaje, prva je bila v Oplotnici, sledile pa so ji na Pragerskem in v Poljčanah. Med zelo uspešne vaje je šteti posebno vajo Prostovoljnega gasilskega društva Slovenska Bistrica, ki je dokazalo, da zavzema med prostovoljnimi gasilskimi društvi v občini eno najvišjih mest tako po opremljenosti kot tudi delovnih spretnostih.

Letošnji osrednji dogodek Tedna požarne varnosti na območju občine Slovenska Bistrica pa je bil v nedeljo 28. oktobra dopoldne v Makolah, kjer so skoraj vsa društva sodelovala v vajah gašenja požarov. Po predpostavki se je ta pojavil na več mestih in v različnih težavnostih okoliščinah. Prav vse so bili gasilci uspešno pogasili. Opravljeno so ob zaključku akcije tudi skupno ocenili kot zelo uspešno. Poseben dogodek osrednje, zaključne prireditve, je bila parada gasilcev in opreme vseh gasilskih društev bistriške občine ter predaja novega gasilskega doma in prevzem novega gasilskega avtomobila — cisterne za PGD Makole.

Viktor Horvat

Pete delavske športne igre perutninarjev

Pisali smo že, da so se delavci — športniki Perutnine Ptuj 20. oktobra udeležili 5. delavskih športnih iger, ki jih je tokrat organizirala

so uvedli še novo disciplino, vlečenje vrvi. Prav v tej disciplini so bili Ptujčani nepremagljivi. Pa tudi najbolj atraktiven je bil ta

športniki Perutnine, je tokrat dobila Podravka.

Ob tem velja povedati tudi to, da so bili vsi

Na kegljišču

Erika-Mihelač izroča prehodni pokal predstavniku zmagovalne ekipe (foto L. Canjko)

Podravka iz Koprivnice. Tokrat govorimo o športnem delu tega srečanja, čeprav bi istočasno lahko pisali o političnem pomenu tega medobčinskega in medrepubliškega sodelovanja perutninarjev.

To je v svojem pozdravnem govoru dejal tudi predsednik konference OOS Podravke, povdaril pa je, da se čutijo zelo počaščene, ker je prav njim pripadla čast, da so organizator teh delavskih športnih iger s katerimi se vključujejo v letošnje praznovanje pomembnih jubilejev. Srečanja pa so pomembna tudi zaradi sodelovanja in medsebojnega spoznavanja. Prav zato velja na teh tekmovanjih geslo, da ni najpomembnejše zmagati — pomembnejše je sodelovati.

Koprivničani so tekmovalje dobro pripravili. Udeleženci so se pomerili v običajnih tekmovalnih disciplinah: streljanje ter kegljanje za moške in ženske, pikado za ženske, v moški konkurenci pa še namizni tenis, šah in mali nogomet. Na letošnjem tekmovanju pa

»boje«. V začetku so udeleženci srečanja »navijali« vsak za svojo ekipo proti koncu pa so Ptujčane bodrili vsi tudi navijači Koke in Podravke. Prvo mesto za Perutnino Ptuj so osvojile še strelke in tekmovalke, ki so tekmovalce v pikadu. Sahisti Perutnine so zbrali enako število točk Podravkini zato je odločala o 1. mestu zmaga na prvi deski, kjer je bila Podravka boljša. Tudi strelce Perutnine so Koprivničani s 684 krogi prehiteli le za en krog. Tekmovalci Perutnine so jih namreč zbrali 683. Čeprav športniki za slabe uvrstitve radi dolžijo športno srečo, lahko v tem primeru resnično rečemo, da tekmovalci Perutnine niso imeli dovolj športne sreče.

Končni uvrstitvi je zmagala Podravka iz Koprivnice s 37 točkami, Perutnina Ptuj je druga s 31 točkami, najmanj uspeha pa so na tem srečanju imeli športniki Koke iz Varaždina, ki so zbrali le 13 točk. Prehodni pokal, ki so ga začeli podeljevati lani na 4. delavskih športnih igrah v Varaždinu in so ga osvojili

tekmovalci dobro pripravljene zato ni bilo lahko dobiti točk, še manj pa zmagati. Nogo metaši Perutnine so zmagovali v delavskih športnih igrah občine Ptuj, na tem srečanju pa so bili zadnji. Enako ostra konkurenca pa je bila več ali manj v vseh disciplinah. Kljub ostri konkurenci pa so športni organizatorji in tekmovalci ocenili 5. delavske športne igre kot zelo uspešne. Posebno so poudarili dejstvo, da so se vsi tekmovalci obnašali športno, prijazno, čeprav so se zagrizeno borili.

Naslednje, 6. delavske športne igre, bodo prihodnje leto organizirali športniki Perutnine. Tudi te bodo dopolnjevale prireditve ob jubileju, saj bo kolektiv Perutnine praznoval 75-letnico uspešnega dela. Ze sedaj lahko torej rečemo, da bo organizacija brezhibna, kot je v tem kolektivu že v navadi. Športniki Perutnine pa upajo, da se bo »vrtni« tudi prehodni pokal.

L. C.

BLIŽE NOVI
AVTOBUSNI POSTAJI

Te dni delavci cestnega podjetja obnavljajo enega od pravgotovih najbolj neurejenih cestnih odsekov v občinskem središču, Kolodvorsko ulico. Vse ne bi bilo tako zaskrbljujoče, če luknje na cesti ne bi že resno ogrožale vozil, še posebej osebnih, saj so bile že tako globoke, da so si vozniki raje našli obvoznice kot pa bi poizkušali na srečo prevoziti vse prej kot cesti podoben odsek od središča mesta do nove avtobusne postaje.

Negotovanje krajanov nad cesto, po kateri vsakodnevno pelje nekaj sto vozil, je bilo opravičeno, poraslo pa je takrat, ko je avtobusno podjetje Maribor zgradilo novo postajališče, vendar ga do danes še ne more predati svojemu namenu prav zaradi neustreznega cestnega odseka.

Sedaj pa kaže, da bo le krenilo naprej, saj dela že potekajo. Ne ravno s pospešeno hitrostjo, pa vendar je upanje, da bodo cesto v kratkem le usposobili in tako odpravili črno točko bistriškega cestnega omrežja. Tistim, ki se na delo in po drugih opravkih vozijo z avtobusi, bodo tako končno zagotovili varnejše vstopanje in izstopanje, kar ob sedanjem prometu na začetni avtobusni postaji na Sarhovem trgu prav gotovo ni.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Dela na cesti ne bodo ravno majhna in tudi poceni ne, saj je potrebno urediti kanalizacijo, pločnike in osvetlitev.

V skednju na Zabljeku — pesem in harmonika.

Prireditve so sklenili z mitingom

Fotografije in tekst: Viktor Horvat

Malo Borštnikovo srečanje samo še po naslovu

V nedeljo 28. oktobra so z izvedbo monodrame »Janez Svetokriški« v osnovni šoli na Ptuj in monodrame Klasinca »Centrala« v domu kulture Studence, v občini Slovenska Bistrica zaključili z letošnjim Malim Borštnikovim srečanjem. Že površna analiza vseh izvedenih prireditvev, srečanj, razgovorov in drugih oblik zblíževanja širokega kroga občanov s kulturnim življenjem, je pokazala, da je Malo Borštnikovo srečanje »potrkalo« na prava vrata. To je na vrata preprostega občana, kmeta in neposrednega proizvajalca, prosvetnega in tudi družbenopolitičnega delavca.

Teden prireditve, ki je trajal od 23. do 28. oktobra, je v popolnosti dosegel svoj namen, saj se je zvrstilo v raznih večjih pa tudi manjših

krajih bistriške občine prek 20 gledaliških prireditvev, srečanj, razgovorov, udeležilo pa se jih je prek 1000 občanov. Če ob tem še povemo, da so bili med njimi v veliki večini prav tisti, katerim je bilo to edino večje srečanje z dobro organizirano kulturno dejavnostjo, saj jim je gledališče v Mariboru ali Celju kar preveč oddaljeno, največkrat pa kar zmanjka časa za takšno obliko izobraževanja in sprostitev delovnega človeka, lahko potrdimo veliko poslanstvo kulture na Slovenskem. Žal ima ta prijetna ugotovitev »lepotno napako«, da se veliko občanov, željnih tiste pristne, domače odrske besede, z njo največkrat srečujejo samo v tednu Borštnikovih srečanj, tu in tam pa še z igrico, ki jo pripravi domače kulturno umetniško društvo.

Kako »lačni« so prebivalci bistriške občine dobrega dramskega dela, kot drugih oblik kulturnega življenja, priča tudi obisk prireditve, saj so bili prireditveni prostori največkrat pretesni, da bi se jih udeležili vsi, ki so to želeli.

Samo letošnje osrednje prireditve v okviru Malih Borštnikovih srečanj, ki je bila kar pod kozolcem v majhni vasi Zabljek, predstavili pa so se člani gledališča Ljudske vstaje iz Maribora, si je ogledalo prek 250 prebivalcev okoliških naselij pa tudi oddaljenejših krajev bistriške občine. To pa potrjuje spoznanje, da je Malo Borštnikovo srečanje v občini Slovenska Bistrica že sedaj ostalo »malo« samo v naslovu in postalo v resnici že zelo velika šola kulture, kakršne si prav vsi želijo še v prihodnje.

Priprave na prvo premiero v tej sezoni

Kadar govorimo o neposredni kulturni dejavnosti v občini in pri tem mislimo na gledališko, se nam kar nekako toži po tistih letih, ko je ptujsko gledališče s svojimi uspešnimi predstavami takorekoč izpolnjevalo precejšnji del repertoarja in ko so o njegovi dejavnosti vedeli tudi izven občinskih meja. Čeprav to tradicijo danes nadaljuje skupina gledaliških entuzijastov, v zadnjih nekaj letih nekako ne more v popolnosti zaživeti. Vzroki za to so med drugim tudi v kadrovskih težavah, začeti pri režiserjih in igralcih, ki jih le s težavo vključijo v delo, čeprav bi glede materialnih in prostorskih pogojev lahko bili še nekako zadovoljni. Občinska zveza kulturnih organizacij je imela za delo gledališča vedno precejšnje razumevanje in tu bo lovrstno pomoč potrebno iskati tudi v prihodnje.

Ptujski amaterski gledališki ansambel pa se ravno kar pod vodstvom režiserja Petra Malca že dober mesec pripravlja na

prvo gledališko premiero v sezoni 1979/80 s katero bo tudi ta kolektiv proslavil letošnje pomembne partijske in druge jubileje, premiera pa bo obenem tudi 50-letnica uspešnega gledališkega udejstvovanja Petra Malca, ki je danes kot upokojeni režiser

strokovni sodelavec ptujske kulturne skupnosti.

V letošnjem jubilejnem letu so si izbrali znano delo Primoža Kozaka AFERA, ki obravnava vrsto sporov in medsebojnih konfliktov znotraj poveljstva partizanskega odreda ob koncu druge svetovne vojne; njena idejna vsebina pa je pravda proti konformizmu in pravda za pravice posameznika.

Za AFERO pravijo, da je tudi težna drama in da njeni junaki zagovarjajo predvsem svoje teze, so pa tudi ljudje s svojimi jasnimi notranjimi pogledi in s stiskami ter bogato duševnostjo. Celo komisar Jeremija, ta na videz brezdušni »odposlanec revolucije«, bi rad bil na koncu čisto sam, da bi po človeško preudarno ravnanje z oficirji.

V omenjeni drami bodo med drugim nastopili nekateri stalni sodelavci ptujskega gledališča — Lojze Matjašič, Mirko Vaupotič, Stane Horvat in drugi.

mš

S ponedeljkeve vaje v ptujskem gledališču. (Foto: mš)

RAZSTAVA LIKOVNOG UDRUŽENJA VARAŽDIN

V razstavnem paviljonu Dušan Kveder v Ptuj

Varaždin je mesto z bogato kulturno dediščino, ki je trdna osnova za živahno kulturno življenje mesta. To se odraža tako na področju profesionalne dejavnosti kot na področju ljubiteljskega. Amaterska likovna ustvarjalnost ima v teh krajih že dolgo tradicijo. Podravina je namreč zibelka tako imenovane »hlebinske šole«. Pripadniki te šole so sicer doživeli vrhunec svoje ustvarjalnosti med obema vojnoma, ko so bila njihova dela socialno in družbeno močno kritična. Zato njihova dejavnost politično ni bila zaželenja, publika pa jih je sprejela šele v povojnih letih. Prav »hlebinska šola« in manira tega slikarstva sta postali vzor neštetim likovnim amaterjem, in to ne samo na Hrvaškem. Naivno slikarstvo in kiparstvo je doma po vsej Jugoslaviji in se je uveljavilo tudi onstran naših meja.

Amaterski umetniki severne Hrvaške so se že leta 1957 združili v Udrugo amaterov likovnih umetnosti severne Hrvatske in začeli skupaj razstavljanje. V združenje so bili vključeni številni likovniki in mnogi med njimi

Z razstave (foto: mš)

so se udeleževali republiških in zveznih likovnih prireditvev, na katerih so dobili prenekatere nagrade in priznanje. Tradicijo tega združenja nadaljuje leta 1975 ustanovljeno Likovno udruženje Varaždin. Člani društva, ki jih družijo pristna želja po likovnem ustvarjanju, so najrazličnejši poklicev, različne starosti in tudi v izražanju si niso enaki. Največ je tistih, ki sledijo naivnemu slikarstvu in kiparstvu, nekateri zelo zvesto, drugi pa iščejo lastne rešitve. Socialna ost, ki je bila tako močna v delih »hlebinske šole« med obema vojnoma, se je izgubila. Ta smer likovne umetnosti se po vojni preskuša največ v krajini in v prizorih iz vaškega življenja. Tudi v delih varaždinskih umetnikov zasledimo največ teh motivov. Druga skupina članov LUV je našla svoj vzorec v slikarskih stvaritvah šolanih umetnikov polpretekle dobe in sodobnosti. Vse člane društva pa ne glede na njihovo stilno usmerjenost družijo zanimanje za krajino in človeka v njihovi neposredni okolici.

Letos smo v razstavnem paviljonu Dušan Kveder že videli razstavo ptujskih likovnih amaterjev, združenih pri Delavsko prosvetnem društvu Svoboda. Tudi Likovno udruženje Varaždin se v Ptuj ne predstavlja prvič.

Verjetno lahko posplošimo željo Pokrajinskega muzeja, da bi prizadevanja domačih in likovnih amaterjev iz sosednjih občin redno spremljali v našem paviljonu in s tem še bolj utrdili vezi pobratenja.

Marjeta Ciglenečki

VIDA ROJIC UPORNE SLOVENSKE GORICE

(121. NADALJEVANJE)

FEBRUARSKI TALCI

8. februarja 1945 so privedli v Ptuj iz Maribora na kamionu dvajset talcev močno zastraženih. Ustrelili so jih okrog pol dvanajste ure dopoldan za mestnim pokopališčem.

Med ustreljenimi je bil iz Slovenskih goric le Alojz Žuran iz Bresnice pri Veliki Nedelji, vsi ostali pa so bili iz drugih krajev Štajerske.

Padli so: Ivan Barič (22), Viktor Berčon (25), Janez Berlot (28), Alojz Cvirn (31), Ignac Černelič (31), Karel Dvornik (31), Adolf Fuka (26), Anton Homšak (32), Franc Jeran (33), Franc Klavž (33), Rudolf Kogelnik (24), Vinko Konrad (19), Anton Lešnik (32), Leopold Lončarič (32), Franc Mom (26), Anton Pavletič (68), Alojz Skofca (23), Emil Šuligoj (34), Vili Vanzo (24), in Alojz Žuran (32).

Ustrelili so jih za ujetega in nevtrjenega mladoletnega Nemca, s katerim so hoteli partizani doseči zamenjavo za politične zapornike. Nemški odgovor je bil — ustrelitev talcev.

Glas o pokolju dvajsetih mladih ljudi se je hitro razširil po Ptuj in okolici in znova je v slovenskih srcih vzplamtel obtožba nasilju. A nasilja ni bilo konec. Ze 12. februarja so brali ljudje na letakih, ki so vneli na raznih krajih, da so Nemci obesili v Stranica pri Frankolovem tega dne sto talcev. Med njimi so bili iz slovenskogrškega območja: Adolf Štalcer (43) iz Orešja pri Ptuj, Mihael Osterman (41) iz Ptuja, Ivan Trstenjak (21) iz Pušenc in Matija Horvat (29) iz Tomaža pri Ormožu.

Znano je, da je padlo sto talcev v Stranica, ker so partizani 3. februarja 1945 v tem kraju napadli nemški avtomobil in pri tem ustrelili v njem celjskega deželnega svetnika Tonija Dorfmeistra. Sodbo o ustrelitvi talcev je podpisal viši SS in policijski vodja vojaškega okrožja XVIII. general Roesener.

ČETNIKI

3. februarja 1945 so četniki slovesno pokopali svojega pajdaša Bračka, ki ga je ustrelila patrulja Lackovega odreda pri Malečniku. Na mirvaški oder so ga četniki položili v cerkvi sv. Petra. Po pogrebu so zasledovali naše aktiviste. V Veliki Zimici v občini Koreni so preiskali 5. februarja pet domov, a partizanov niso našli. Ko pa so preiskali 11. februarja dva domova v Žitečki vasi v tedanji občini Duplek, so zajeli tri partizane: Branka, Marjana in Vojska in jih izročili gestapo.

12. februarja so mobilizirali v okolici Malečnika in Šmarjete ob Pesnici 50 domačinov. Orožniki so o tem po telefonu sporočili policiji v Maribor in vprašali, kaj naj storijo. Policija pa je odgovorila, naj četnike pustijo pri miru. Naslednjega dne so pri betnavski kapeli ob cesti

Maribor-Lenart mobilizirali dvajset domačinov delavcev, ki so šli na delo v Maribor.

Okrog 12. februarja je bil v gradu Vurberku zaupni sestanek vodja četnikov v Slovenskih goricah Jožeta Meloharja-Zmagoslava, zveznega vodja St. Heimabunda Franca Steindla in ptujskega »landrata« Friza Bauerja. Predmet je bil Steindl zaradi organiziranja četniških oddelkov na posvetu v Ljubljani. Med Nemci in četniki je bil na Vurberku sklenjen delni sporazum, ki je podprl četniško gibanje takole:

1. Zmagoslavove čete se lahko gibljejo po okolici Maribora, Malečnika, Jakobskega dola, Šmarjete ob Pesnici, Sv. Jurja ob Pesnici, Lenarta, Volčine, Gradišča in tja do Male Nedelje.
 2. Nemci bodo zaprte četnike izpustili na svobodo. Tudi ubežniki iz nemške vojske, ki so med četniki, ne bodo kaznovani, ampak pomiloščeni.
 3. Zmagoslav se je obvezal, da bo čuval nemške objekte. Izjavil je, da ima okrog 150 mož in da se počuti najmočnejši pri Malečniku (Sv. Petru) in Jakobskem dolu (Sv. Jakobu).
 4. Nemci bodo dali Zmagoslavu na razpolago orožje.
- O sestanku na Vurberku je poročal 24. februarja 1945 Centralnemu komiteju KPS okrožni pooblaščenec OZNE za mariborsko okrožje. (dok 13278, zg. arhiv CK ZKS).
- Po vurbekskem sporazumu so hodili četniki naokoli kar čez dan. Nastopali so z okupatorjem v boju proti partizanom. Njihove čete so štele od 40 do 60 mož. Občeni so bili kot partizani v razne uniforme: gasilske, nemške vojaške, vermanske, bivše jugoslovanske vojaške železničarske. Na kapah so imeli pritrjen jugoslovanski kraljevski grb in trobojnico. Pozdravljali so s »Servus«. Partizanom so postavljali zasede.

Sporazum med četniki in Nemci je javno oznanil kmalu po vurbekskem sestanku nemški govornik na apel pri Lenartu. Prisotni so osupnili. Vest se je naglo razširila med ljudstvom. Od tedaj so se ljudje od četnikov odvrčali. Z njimi so držali le še nemčurji in nekaj močnih kmetov okrog Zg. Ščavnice in Šmarjete ob Pesnici ter stari politiki JRZ.

Na prisilnih sestankih so četniki odvrčali ljudi od Osvobodilne fronte. Grozili so, da bodo ustrelili sodelavce partizanov. Odločno so nastopali pri mobilizaciji domačinov v svoje vrste. Mobilizirane v Malečniku (Sv. Petru) in Jurju ob Pesnici so odpeljali v nemške kasarne v Maribor. Navadno so pošiljali od tam mobilizirane v Ljubljano, v kasarno. Poslanim so dajali poveljniški obrazec v nemškem jeziku.

Se dalje so širili po Slovenskih goricah svoje glasilce Zemlja in kri, blatili partizane za brezbožne komuniste, ki bi, če bi zmagali, prepovedali vero in vzeli kmetom zemljo. Za božič so že objavili v svojem tisku vojno napoved partizanom.

V Ptuj so odkrili nekega četniškega organizatorja iz Ljubljane. V vasi Lešnica pri Ormožu je bila četniška družina »otonistov«. Več kmetov je hodilo na njihove sestanke. Tja je prihajal tudi gestapo iz Maribora.

(Vse navedeno o četnikih je iz februarjskih dokumentov osvobodilnega gibanja: iz poročila oblastnega komiteja KPS Centralnemu komiteju, poročila okrožnega odbora OF Ljutomer, Pokrajinskemu odboru OF in poročila okrožnega komiteja KPS Maribor oblastnemu komiteju KPS za Štajersko. Dok. 16271-4145, 16286, 16279, 16285 — zg. arhiv CK ZKS).

Osvobodilno gibanje je na četniške nastope odgovorilo z okrožnico okrožnega komiteja KPS Maribor vsem okrajnim komitejem KPS z navodilom, naj aktivisti OF ljudem pojasnjujejo, da vodijo četniki bratomorno vojno, da je sodelovanje z njimi isto, kot je sodelovanje z

Grad Vurberk, kjer so februarja 1945 četniki sklenili zavezništvo z okupatorjem

okupatorjem. V Slovenske gorice je poslalo februarja tudi četo VDV, da bi obračunala s četniki v okraju Maribor — levi breg in okraju Lenart. (Dok. 16279, 16285 — arhiv CK ZKS).

V kroniki NOB za območje Lenarta je napisano, da so se zbrali februarja četniki v gostilni Maksa Ermana v Zg. Porčiču, kamor so nasilno privedli nekaj ljudi. Nato so lagali zbranim, kako so četniki osvobodili Beograd in Srbijo, Dalmacijo in še druge predele Jugoslavije. Poudarjali so, da se borijo za vero in kralja. Tedaj je gostilničar Erman, ki je bil predsednik KOOF, dejal četnikom, naj ne vodijo bratomorne vojne. Seveda se jim je zameril. Da so ga obsodili na smrt, bomo zvedeli pozneje.

MARKO BRECELJ IN IVO VOLARIČ

Malo po svoje

Številni plakati po mestu so nas pritegnili na koncert, ki je bil 25. oktobra 1979 ob 18.30 v klubu mladih. Prvzaprav bi temu, kar smo videli in slišali v četrtek, zvečer, bolj težo rekli koncert — prej »večer z malo Cocktaila in Desperada«. Cocktail je namreč naslov Brecljevega albuma, Desperado pa Volaričeve pesniške zbirke. Breclja večinoma že poznamo — vsaj Alojz Padre in Crni Peter nam nista čisto tuja. Volariča smo mnogi prvič videli in slišali in bili smo prijetno presenečeni.

Najprej se je predstavil: sprhnelo okostje, žuljavi podplati, gnili zobje, plastični lasje; v laboratorijih pridobivajo iz njega razne kemikalije od acetona naprej. Smejali smo se — kdo se ne bi! in ploskali, ploskali, medtem pa se je Breclj ogreval: igral je — in pel — kako spletemo majhen puloverček v čudnem vzorcu. Slovensko. In zapel in zaigral je še nekaj slovenskih, Ivo jih je pa prebral in spet smo se smejali. Potem smo prešli na »srbsko-hrvatsko področje« in slišali nekaj Brecljevih zapetih in nekaj Volaričevih prebranih pesmi. Videli smo tudi,

Marko Breclj s svojo kitaro v elementu. (Foto: M. Ozmeč)

kako je Breclj uprizoril »sat opštenarodne odbrane« proti škodljivim vplivom vzhoda. S tem v zvezi je prišla Agonija—Brecljeva skladbica, mislim. Potem sta nam predstavila knjigo »Pot do uspeha«, ki je čisto resno napisana, naš tandem pa je iz nje naredil cirkuško točko. Preprosto povedano: na tablo sta narisala, kaj misli negativni in kaj pozitivni človek (osnovna misel knjige je, da moraš postati pozitivni tip človeka, če hočeš uspjeti), na koncu pa ubogege negativca zalila s pivom.

Pesmi, šale, puščice, naperjene proti napakam posameznika in družbe, smeh. Zdelo se je, da se točke nizajo v program spontano. Vse, razen pesmi, je bilo improvizirano: scena, dialogi. Ko je Breclj vzel kredo in na obrnjeno mizo za namizni tenis napisal KRAJ, smo zažvižgali. Breclj in Volarič sta se ob strani nekaj časa hihitala, govorila in nazadnje se je Breclj le dal pregovoriti, in je zapel še nekaj pesmi. Nekaj nas je začelo peti »Crnega Petra«. Breclj nas je čudno pogledal in ga zaigral. Ne zato, ker bi se dal sprovcirati, ampak zato, ker ga je bolelo srce, ko smo fušali. Na isti način smo izprošili, izvlekli še »Požar«.

Bilo je lepo. Sproščeno. Veselo. Končno smo dočakali večer, ki je vreden pohvale. Vsi smo bili zadovoljni (upam, da izvajalca tudi). Želimo si še več takih in podobnih pesnikov, kitaristov, humoristov, humanistov, optimistov ... takih veselih, sproščenih naravnanih ljudi, ki bi kdaj pa kdaj prinesli prgišče življenja v to »obdravsko mestece«.

Sanja Bogdanovič in Nevenka Gerl

BOGAT DELOVNI PROGRAM GLASBENE ŠOLE ORMOŽ

Dva meseca sta že potekla, odkar so se ponovno odprla šolska vrata. Veseli živ-zav je slišati pred šolskimi poslopji, prve priprave do počitniških doživljajih so že mimo, učenci so se vživel v resno delo.

Ravno tako je tudi z učenci glasbene šole Ormož. Pridno in resno delajo pri urah in vadbo doma.

Letošnje šolsko leto se jih je vpisalo skupno 223 od tega 172 v redno glasbeno šolo in 51 v glasbeni vrtec in pripravnico. Seveda ne obiskujejo vsi učenci pouka v Ormožu. Učitelji se vozijo v kraje ormoške občine in to v Tomaž, Miklavž, Središče in Ivanjke. Težave, ki jih povzročajo zunanji oddelki, so velike predvsem v organizaciji pouka, precejšnji pa so tudi stroški zaradi vse dražjih prevozov. Toda 10-članski kolektiv glasbene šole v Ormožu se zaveda, da danes izobraževanje na glasbenem področju ni privilegij otrok, ki žive v mestih, ampak morajo biti možnosti nudene vsem nadarjenim ne glede na njihovo bivanje. Delno so v tem že uspeli, vendar pa še niso popolnoma zadovoljni. V prihodnjem petletnem obdobju nameravajo nuditi glasbeno izobrazbo še večjemu številu mladine. Vse to pa ni odvisno samo od njih, ampak od družbene skupnosti, ki pokriva pretežni del stroškov.

Za šolsko leto 1979/80 so si zastavili bogat delovni program. Glavni poudarek bo še naprej na kvalitetnem pouku. Ena izmed pomembnih točk delovnega programa pa je javno nastopanje njihovih učencev ter obšolske dejavnosti. Učenci bodo tudi letos z glasbenim programom sodelovali na vseh pomembnih proslavah v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah na območju ormoške občine.

Kot obšolske dejavnosti pa bodo leto delovali na glasbeni šoli pihalni orkester, harmonikarski orkester ter instrumentalne skupine. Vse dejavnosti imajo izdelane programe in že pridno vadijo.

Pihalni orkester ima predvidene tri samostojne koncerte ter nastope ob najrazličnejših kulturnih in drugih prireditvah v občini. Harmonikarski orkester bo nastopal na javnih produkcijah, instrumentalne skupine po prav tako na proslavah in prireditvah glasbene šole ter v delovnih organizacijah.

Glasbena šola bo organizirala 6 internih ter dve javni produkciji. Te prireditve, kjer učenci pokažejo svoje uspehe in znanje, so namenjene staršem, mladini ter vsem tistim, ki znajo ceniti otrokovo ustvarjalnost in poustvarjalnost.

V letošnjem letu bo tudi republiško tekmovanje učencev glasbenih šol, kamor želijo prav tako poslati vsaj eno učenko.

V planu imajo še več dejavnosti, s katerimi želijo učenci in učitelji glasbene šole obogatiti kulturno dejavnost v občini. Kljub težkim pogojem, v katerih delajo, so prepričani, da bodo realizirali svoj zastavljen delovni program.

Zlatko Novak

„Domovina je ena, nam vsem dodeljena“

Iz ptujske občine je po nepopolnih podatkih v tujini še vedno nekaj več kot 3000 naših ljudi, kjer si služijo svoj kos kruha. Resda se mnogi ne mislijo vrniti nazaj, tujina jih je vsrkala vase. Res pa je, da še kljub temu radi prihajajo v svojo domovino na obiske, dopust. Res je tudi, da skorajda ne mine mesec, da se kateri od njih ne bi odločil za vrnitev. Včasih pride ta odločitev, lahko bi dejali, skorajda kar čez noč.

Naj zapišemo, da lahko v Ptuj dnevno vidimo naše zdomce, ki so doma, ko pridejo v mesto po opravih, nakupih, kajti mnogi med njimi so šli na tuje zato, da si s trdnjo prislužijo denarjem na domačih tleh zgradijo svoj dom, svoje ognjišče, kjer bodo potem v miru preživeli preostali del svojega življenja, v krogu svojih najdražjih.

Prepričani smo tudi, da bo »vračanje na zemljo, v domovino bržkone še več, še posebej po zadnjih ugodnostih, ko lahko delavci iz tujine prinesejo domov ob vrnitvi bistveno več kot prej. Tako je sedaj mogoče pripeljati oziroma uvoziti brez carinskih dajatev številne kmetijske stroje, ki so potrebni za sodobno in napredno kmetovanje.

Ob vrnitvi domov je mogoče uvoziti tudi razno gospodinjstvo opremo, osebni avtomobil, akustične aparate in ne nazadnje tudi potrebno strojno opremo za lastno obrtno dejavnost, kar je še zlasti ugodno za tiste, ki bi radi doma odprli kakšno delavnico, gostinski lokal.

Velja pri tem omeniti, da je Jugoslavija doslej sklenila z drugimi evropskimi državami že 17 dvostranskih sporazumov, ki se nanašajo na socialno varnost naših ljudi, zaposlenih v tujini. To so države ZR Nemčija, Avstrija, Švica, Anglija, Italija, Švedska, Norveška, Francija, Belgija, DR Nemčija, Luksemburg, Nizozemska, Češkoslovaška, Poljska, Bolgarija in Danska.

Pri tem velja omeniti, da vsebujejo dvostranski sporazumi, ki jih je sklenila Jugoslavija o socialni varnosti z drugimi evropskimi državami, skorajda natanko enaka določila glede obravnavanja državljanov ene države, pod istimi sporazumi, ki so začasno zaposleni v drugi državi podpisniki. Tu mislimo predvsem pokojninske dajatve. Načelo prostega izplačevanja (transferiranja) dajatev socialne varnosti v vse države, ki jih veže sporazum zahteva, da

država podpisnica ne dela težav pri izplačevanju svojih dajatev v drugo državo, ki je vezana z istim sporazumom. Posebej ne more delati težav pri izplačevanju dajatev v tisto državo, katere državljan je upravičenec do takšnih dajatev. Mnogi se namreč potem, ko so si prislužili zaslužen pokojnino, želijo za stalno vrniti v domovino.

Domovina je samo ena! Tako ničlikokrat zatrjujemo tisti, ki smo doma, še bolj pa globino te misli čutijo tisti, ki so že leta zdoma. Nekateri od naših zdomcev so res blizu, zato se bolj pogosto vračajo domov k svojim najdražjim, drugi so predaleč, tudi čez veliko lužo kot pravimo, v Kanadi, Avstraliji in drugod. Tisreda lebolj poredko prihajajo na svojo domačo grudo.

Resnično, naša domovina je samo ena in ne samo to, tudi lepa je. Vrsta jih je že, ki vsak privarčevani dinar vložijo v gradnjo nove hiše, opreme svoje kmetije, pa tudi obrtne delavnice, kar jim naposled omogoči, da se za stalno vrnejo tja, kjer jih je pestovala mati, kjer so prvič otipali svojo domačo grudo.

F. H.

LJUBLJANSKI DNEVI PLESA

Na 3. srečanju sodobnih plesnih in baletnih skupin se sodelovalo lepo število izvajalcev iz Slovenije, pa tudi iz Zagreba in Beograda. Organizator srečanja je Kinetikon. Plesne in baletne skupine so razvrstili v program, ki je potekal tri dni, takole: prva dva dni so nastopale eksperimentalne, mlade skupine, ki so se predstavile v študentskem naselju, v PKUC-u in v spodnjih prostorih Moderne galerije, najboljše plesne dosežke pa so predstavili tretji dan v Mestnem gledališču ljubljanskem. Nekateri skupine so nastopile v obeh delih.

Zelo se je izkazalo Celjsko plesno gledališče. Nastopili so s programom »Nemos« in plesno dramo »Gospod postavi hišo zraven moje«.

Tudi Plesno scenska skupina kluba mladih iz Ptuja se je udeležila srečanja. Nastopili smo v soboto, 20. oktobra, v študentskem naselju. Predstavili smo Ionizacijo in Pravljico o ljudeh, ki smo ju že v prejšnjih sezonah predstavili ptujskemu občinstvu. Z nami so nastopili še skupine: »Studio za svobodni ples« iz Ljubljane, »Beogradski savremeni

balet«, ki ga vodi odlična koreografinja Smiljana Mandrekič, še ena beogradska skupina in Arruba iz Ljubljane. »Studio za svobodni ples« je v soboto predstavil več programov, v nedeljo pa le najboljše. Z njimi smo se po končanem sporedu pogovarjali o programih, o načinu dela, saj naš in njihov ples temelji na svobodni improvizaciji. Sklenili smo sodelovanje.

Nastopile so še skupine »Trag« iz Beograda, »Ignota«, »Zagrebski plesni ansambel«, solista mariborskega baleta, »Skupina izraznega plesa ZGBI« solistka Jasna Knez, ki je izstopala kot najboljša plesalka moderne smeri.

Organizacija srečanja je bila zelo pomamljiva. Ozvočenja organizator ni pripravil. Ojačevalce, magnetofone in priključke smo morali prinesiti s seboj. Poleg tega pa so nam komaj dan pred odhodom sporočili, da ne bomo nastopili v Mestnem gledališču. Tudi objavljeni snemanje za RTV je odpadlo. Kljub temu smo s srečanja odšli zadovoljni, saj smo pridobili precej novih idej in smernic

za naš svobodni plesni izraz, sklenili pa smo tudi prijateljsko sodelovanje z zanimivo plesno skupino. Spoznali smo življenje skupine mladih, ki deluje v Kinetikumu. Sami so opisali svoje delo tako: »Smo skupina mladih, ki plešemo, pojmemo, uživamo, rišemo, zanimivo živimo, ki skupaj na tak način delamo in živimo, da se nikoli ne dolgočasimo. Smo skupina ljudi, ki nima namena ustvarjati vrhunskih umetnikov, ampak svobodne ljudi, ki se znajo celovito in svobodno izražati.« Prostor, v katerem smo nastopili, je bil hkrati tudi njihov razstavni prostor. Z risbo, sliko, fotografijo so nas seznanili s svojim življenjem in delom. Nastopili so v eksperimentalnem delu sporeda.

Kljub nekaterim organizacijskim spodrsrljam je prireditve oziroma srečanje izredno uspelo. V treh dneh se je v Ljubljani vrstila vrsta plesnih skupin iz Jugoslavije in vsaka od njih je prikazala svoj pristop k plesu in svoj plesni izraz. Zadovoljni pa smo tudi zato, ker nas je publika lepo sprejela in pokazala veliko zanimanje za našo Pravljico o ljudeh.

Nevenka Gerl

Regijski posvet predstavnikov COP

Vsa naša dognanja, zamisli, ideje, je potrebno prenesti le še na papir, smo si na koncu zanimivega regijskega posveta dejali predstavniki centrov za obveščanje in propagando iz Slovenske Bistrice, Maribora in Ptuja.

Posveta so se udeležili tudi člani centra za obveščanje in propagando pri RK ZSMS.

Dopoldan smo se sestali na sestanku komisij za informiranje v CSUI Ptuj. Pogovarjali smo se o težavah informiranja v šolah, o načinih informiranja

Popoldan smo se zbrali v prostorih OK ZSMS Ptuj. Nadaljevali smo z dopoldanskimi pogovori, le da smo sedaj govorili predvsem o vlogi, nalogah COP-ov na področju informiranja. Da bi dosegli svoj končni namen, da bi izmenjali izkušnje (dobre in slabe), smo najprej orisali delovanje posameznih COP-ov. Največji povdarek smo dali delovanju COP-a pri OK ZSMS Ptuj.

Center za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Ptuj deluje okrog osem let. Vsa leta je bilo njegovo delo kar uspešno, vendar je prihajalo tudi tukaj do menjave generacij, do prekinitve delovanja, pa do

ponovnega začetja. Od maja deluje COP v novi sestavi, z novimi načrtni, hotenji ...

Čprav je z izdajanjem glasila »GREMO NA DELO« veliko dela, to ni naša edina naloga. Kot nalašč je prva številka glasila izšla ravno v četrtek. Pokazali smo ga (beri: podarili) vsem udeležencem posveta in vsem je bilo že kar takoj všeč. (Vse OO ZSMS lahko dobite naše in predvsem vaše glasil »GREMO NA DELO« na OK ZSMS Ptuj.)

Informiranje nikakor ne sme biti privilegij določene skupine, ljudi. Tega se v našem COP-u dobro zavedamo. Čprav smo v centru zbrani mladi informatorji iz različnih sredin: KMKS, KMVI, KMD, KMKS, raznih komisij, centrov ... pa spoznavamo, da je dotok informacij še vedno prešibak, da ne moremo zajeti vseh področij kjer žive in delajo člani ZSMS. Zaradi tega bomo znotraj posameznih področnih konferenc ustanovili skupine za informiranje. Npr.: v KMVI (konferenca mladih v vzgoji in izobraževanju) bomo ustanovili skupino za informiranje, v kateri bodo predstavniki novinarskih krožkov, komisij za informiranje ... iz vseh osnovnih in srednjih šol ptujske občine. Ti bodo v COP pri OK

ZSM Ptuj delegirali enega ali več svojih članov. Leti pa bodo skrbeli za povezavo med skupino za obveščanje »COP-om«. Na ta način bomo lahko vzpostavili most s kvalitetnimi prenosi informacij iz določenih sredin do centra za obveščanje in propagando. Nujno je tudi izobraževanje mladih »informatorjev« — v okviru COP-a bomo organizirali šolo mladih plesarjev. Ta bo otekala najprej za »informatorje« iz osnovnih in srednjih šol, kasneje pa tudi za mlade, ki se ukvarjajo z informiranjem v KS, OZD ...

Tako nekako smo predstavili delo našega centra. Člani COP-a pri RK ZSMS so se strinjali z našim načinom dela. S številnimi nasveti so nam pokazali smernice za naprej: še tesneje se moramo povežovati z zavodom Radio-Tednik Ptuj. Spremljati moramo delo novinarskih krožkov, komisij za informiranje, vse te moramo usmerjati pri njihovem delovanju, jim pomagati s konkretnimi nasveti ...

Navedenih pa je nujno, da se poveča sodelovanje med posameznimi centri za obveščanje in propagando v mariborski regiji. Na tem področju smo naredili še zelo malo ...

Slavica Pičenko

Idejnopolitično izobraževanje učencev

Komisija za idejnopolitično izobraževanje pri OO ZSMS TOZD gimnazija je organizirala javno tribuno, posvečeno 6. konferenci neuvrčenih v Havani. Iz vsake razredne skupnosti so se razgovora udeležili trije učenci. Učenci so pokazali veliko zanimanja za tovrstno izobraževanje. Predaval je tovariš Mihael Gobeč, ki se je pogovarjal z novinarji, ki so bili v Havani in tako je lahko povedal marsikaj zanimivega tudi o vlogi ekipe RTV Ljubljana. Načrtujemo še več javnih tribun, na katerih bo govora predvsem o mladinskem prestopništvu, vlogi religije, problemu energije v sodobnem svetu, vpisu na višje in visoke šole, življenju in delu na MDA, obletnici izgube Koroške, oosnutku zakona o predšolski vzgoji in osnovnem šolstvu itd. Vsi predstavniki, ki se deležejo okroglih miz, nato o razgovorih poročajo v razrednih skupnostih. Razen tega ima vsaka razredna skupnost še svoj program idejnopolitičnega izobraževanja, ki poteka v obliki mladinskih ur. Nekaj let bomo obravnavali v vseh razredih (Južnoafriška republika, Mednarodno leto otroka. Mladi pri obrambi domovine ...), ostale pa si učenci izberejo sami in obravnavajo predvsem v danem trenutku aktualne dogodke.

Komisija za IPD je program izobraževanja izdelala na podlagi predlogov vseh učencev.

Upam, da bomo z resnostjo vseh učencev zadani program tudi realizirali.

Diana Bohak

Obisk članov republiške konference ZSMS v centru srednjega usmerjenega izobraževanja Ptuj

V četrtek, 25. oktobra 1979 so nas obiskali člani centra za obveščanje in propagando pri republiški konferenci ZSMS in predsednica OK ZSMS Ptuj, Dragica Voda. V pogovoru smo sodelovali mladi GDK in GUŠ — predvsem tisti, ki se ukvarjamo z informiranjem. Članom RK smo predstavili način informiranja mladih na gimnaziji in gospodarskoupisni šoli, ter težave, s katerimi se pri tem srečujemo, le-te so predvsem tehnične narave. Pogovor se je nadaljeval z izmenjavo izkušenj in o tem, kako izboljšati informiranje na šolah, kako k delu pritegniti širši krog mladih. Pomembno

je, da mlade informiramo na način, ki jih bo pritegnil — to so šolska glasila, ki naj bodo predvsem ustvarjalno kriučna, oglasne deske, ki naj bodo posrejene z likovnimi in fotografskimi izdelki ter radio. Glasilo, oglasna deska in radio so sekcije novinarskega krožka kot centra informiranja na šoli, ki je v CSUI v ustanavljanju. Le-ta bo imel tudi mentorja, ki pa naj bo, kot so povedali člani COP-a pri RK ZSMS, predvsem svetovalec, ne pa tisti, ki bo odločal o delu krožka. Posebno pozornost pa moramo posvečati tudi izobraževanju mladih, ki delujejo v novinarskih krožkih. V ta namen bo

COP pri OK ZSMS Ptuj organiziral malo novinarsko šolo.

In kakšen je bil sklep pogovora? Ugotovili smo, da mora biti informiranje v CSUI enotno, da se ne sme ločevati po posameznih TOZD-ih. Les skupnim delom bomo dosegli namen, ki je cilj vseh, ki se ukvarjamo z informiranjem: o dejavnost, ki ji pravimo informiranje, je treba zajeti čimveč mladih sodelavcev, kajti le v širokem krogom le-ti bodo informacije pravočasne, prispevki pa zanimivi in raznoliki — in to je naš cilj!

Irena Hunjet

ŠMARTNO NA POHORJU

Prihodnje leto pričetek gradnje nove osnovne šole

Prebivalci krajevnne skupnosti Šmartno na Pohorju že sedaj aktivno sodelujejo v pripravi na izgradnjo nove osnovne šole v Šmartnem. Sedanja je že dotrajala v toliki meri, da so sklenili spremeniti prvo zamisel za obnovo stare šole in se raje odločili za novogradnjo.

Ker v kraju ni nobene večje dejavnosti gospodarskega pomena za krajevno skupnost, so sklenili, da bodo staro šolo prodali na licitaciji. S tem bo dana možnost, da se za objekt zanima tudi katera od delovnih organizacij, ki bi bila

v njej pripravljena urediti proizvodne prostore.

Viktor Horvat

SLOV. BISTRICA

Lepše okolje zdravstvenega doma

Pred kratkim so na skupni, že tretji delovni akciji, ki so se je udeležili mladi iz TOZD Zdravstveni dom Slovenska Bistrica in brigadirji z območja bistrske občine, dokončno uredili okolje Zdravstvenega doma.

Delovne akcije se je udeležilo 50 mladih. Za mlade iz TOZD Zdravstveni dom je bil ta dan še posebno pomemben, saj so delovno akcijo združili z svečanostjo ob ustanovitvi nove OO ZSMS Zdravstveni dom. Zaključek akcije so posvetili razgovoru o predlogu za ustanovitev stalne delovne brigade v občini Slovenska Bistrica. Ob sprejetju sklepa so si bili enotni, da je takšno brigado potrebno ustanoviti, saj je v občini vedno več akcij, na katerih bi lahko brigada prispevala velik delež.

Viktor Horvat

Ukinitev nekaterih vlakov in nakladališča v Osluševcih?

ŽELEZNIŠKO GOSPODARSTVO

Na tretji seji skupščine Temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča Murska Sobota, ki je bila v sredini preteklega meseca v Ptuj, med drugim beseda bila tudi o težavnem položaju potniškega prometa in o predlogu za ukinitve nakladališča v Osluševcih.

Namen informacije o sedanjem položaju notranjega potniškega prometa v Železniškem gospodarstvu Ljubljana je bil, da se s stanjem seznanijo vsi, ki lahko v kakršnikoli obliki in meri pripomorejo in vplivajo na to, da se bo ekonomski položaj v železniškem notranjem prometu izboljšal. Podatki namreč kažejo, da je ekonomski položaj posameznih lokalnih potniških vlakov zelo neugoden, zato je potrebno promet nekaterih vlakov čimprej sanirati, v nasprotnem primeru pa jih ukiniti. Na tako neugoden ekonomski položaj lokalnega potniškega prometa v ŽG Ljubljana je vplivalo več faktorjev, med njimi tretiranje železniških storitev kot dejavnost posebnega družbenega pomena, neizenačeni pogoji poslovanja med posameznimi prometnimi vejami ter neizvajanje usmeritev v prometni politiki, nedodelan sistem cen in pristojnosti republike pri odobranju cen, slaba izkoriščenost prevoznih kapacitet in nenazadnje tudi slaba kakovost storitev.

Iz analize izhaja, da se odstotek pokrivanja stroškov v potniškem

prometu s prihodki od prevoznih cen iz leta v leto zmanjšuje. Na območju ŽTO Maribor, ki pokriva območje temeljne SIS za železniški in luški promet prometnega sre-

pokrivali niti v višini 30 %. Prav gotovo bo za izboljšanje slabega ekonomskega položaja potrebno preanalizirati vse možnosti za bolj ekonomično poslovanje. V želez-

Premikanje

(foto: zk)

dišča Maribor in prometnega središča Murska Sobota, je bilo v letu 1977 12 potniških vlakov, ki so s prihodki pokrivali gibljive stroške in 60 vlakov, ki teh niso pokrivali, med temi je tudi 23 vlakov, ki gibljivih stroškov niso

niškim gospodarstvu pa predlagajo, da bi v primeru, če ne bo mogoče povečati zasedenosti v enem ali dveh letih, ukinitve tiste vloke, ki gibljivih stroškov ne pokrivali niti 30 odstotno. Seveda pa je ob tem potrebno upoštevati

vse okoliščine in vzroke, saj so že delegati na skupščini menili, da je ob tem potreben dober premislek in upoštevanje zahtev in potreb ljudi. Med tiste vloke, ki izkazujejo slabo zasedenost in ne dosegajo 30 % pokrivanja stroškov, sodijo tudi nekateri na progi Maribor — Središče in Murska Sobota — Ormož.

O usodi nakladališča v Osluševcih še ni dokončno odločeno in bo potrebno še veliko pogovorov.

Proga Pragersko-Središče je namreč v obnovi in ob tem bi bilo potrebno obnoviti in prilagoditi tudi to postajališče v Osluševcih, da bi tako sledilo naraščajočemu in zahtevnejšemu prometu. Ureditve pa bi veljala kar 33 milijonov dinarjev in se z ozirom na tovarni promet ne bi nikoli izplačala. Tako je po ekonomski plati. Vendar so na to nakladališče življensko vezani okoliški kraji v ormoški, ptujski in celo sosednji varaždinski občini. Ob uvedbi proizvodnje sladkorne pese in izboljšanju kmetijskih površin ter s tem večji kmetijski proizvodnji bi po mnenju občine Ormož in krajevne skupnosti Podgorci veljalo razmisliti o ukinitvi. Kaj pa če bomo nakladališče v prihodnje potrebovali? Skratka, pogovoriti se bo potrebno o vseh prednostih in pomanjkljivostih, željah in potrebah ter seveda objektivnih možnostih.

I. kotar

NA OBISKU V TERAPEVTSKI SKUPNOSTI

Družba išče moč za skupno reševanje problemov alkoholizma

Terapevtsko skupnost poznamo že 20 let; delo oziroma organizacijska oblika pa je tesno povezana z reševanjem problematike alkoholizma. Poistovetimo jo lahko z vsako interesno obliko, ki združuje več ljudi; vsi pa so umerjeni v razreševanje enega samega problema. Terapevtska skupnost zdravljenih alkoholikov obstaja v ptujski občini že več let. V letu 1976, ko pride do krize klubov alkoholikov, so bili le-ti priključeni zdravstvenim domovom, kipa na to delo niso bili pripravljeni. Sele v preteklem letu se je na tem področju pričelo z boljšim in organiziranim delom. Ti boljši rezultati pa so bili vidni tudi na zadnji skupščini terapevtske skupnosti v preteklem mesecu.

Smisel terapevtske skupnosti zdravljenih alkoholikov, poudarja dr. Mladen Šimunić, terapevt skupnosti, je v tem, da se zdravljeni alkoholiki redno tedensko sestajajo, skupaj z družinskimi člani in takrat je beseda le o družinskih problemih, vloge moža in žene, vključevanju v družinsko življenje in podobno. Pomembno je to, da člani skupnosti združeno rešujejo določene probleme iz razloga, ker zdravljeni alkoholik več ne spada med alkoholike in ker se ni pripravljen na takšno družbeno življenje, kot se to od njega pričakuje. V skupnosti, ki jo vsak obiskuje štiri do pet let, se tudi ponovno privaja na že znane družbene norme s tem, da njegova abstinenca zanj ne pomeni ničesar, ampak se mora v teh letih naučiti, da živi srečno in v urejeni družinski skupnosti, brez alkohola.

Pogovor z dr. Mladenom Šimunićem smo nadaljevali s vprašanjem: »Delo v terapevtski skupnosti temelji na družinski terapiji; kaj je to?«

»Družinska terapija je terapija, ki priznava bolezen alkoholizma v širšem smislu; tu ni bolan samo alkoholik, temveč njegova celotna

Tudi brez alkohola smo lahko srečni

družina. Če ne zdravimo cele družine, okolja, v katerem alkoholik živi, rezultatov ne more biti. Zakaj je to potrebno? Poudarjam, da je naša največja naloga preseči komuniciranje posameznika z alkoholom, doseči zdrave in humane odnose v družinskem in delovnem okolju. Zato je ta terapija tudi družinska terapija, ki vključuje vse družinske člane v ojačanje povezanosti vseh družinskih članov za enostavno življenje, ki je prav tako lepo, četudi je brez alkohola.

S kakšnimi problemi pa se v terapevtski skupnosti srečujete? »Največji problemi v skupnosti o takrat, ko alkoholik pride z zdravljenja in se znajde v sredini, ki ga ne sprejema.

Ne sprejema pa ga zato, ker smatra, da je izdal alkoholizem, ko je priznal, da je alkoholik. S premalo pozornosti pa je sprejet v družinskem in tudi delovnem okolju. Pod posebnim pritiskom je žena zdravljenca, ki živi v nenehni napetosti in strahu, da se boolezen vrne. V mnogih primerih pride do ponovnega srečanja z alkoholom. Prav v okviru terapevtske skupnosti pa je naša naloga, da ženo pripravimo do tega, da možu stoji ob strani v času, ko nadaljuje boj do dokončne ozdravitve.

V delovnem okolju pa mora zdravljeneec dobiti enakovreden status z ostalimi delavci; ne pa mu nastavljati številnih pasti, ki mu onemogočajo popolno ozdravitev. Če se je nekdaj zdravil v ormoški bolnišnici, še ne pomeni, da je ponorel ali kaj podobnega. V delovnih organizacijah ne morejo spoznati, da je nekdaj bil alkoholik, da je imel določene probleme in da je skupne dolžnosti vseh, da se mu pomaga in tako omogoči nadaljnjo rehabilitacijo.

Kakšne načrte pa imate v zvezi z vključevanjem terapevtske skupnosti v širšo družbeno okolje?

»Problemi so zelo enostavni. Medicina ni zainteresirana za vso to problematiko; po drugi strani pa nam delo otežkoča tudi mišljenje, da poteka delo v skupnosti po čudnih tirih, celo, da se v njej popiva in še huje. Tisto, kar bi hotel poudariti je, da bi tudi pri nas pričeli z ustanavljanjem terapevtskih skupnosti tudi za normalne družine. Razlika med družinami alkoholikov in družinami, kjer ne vlada alkohol, je v tem, da so problemi pri alkoholikih pogostejši in bolj ekcesivni. Prav tako ne izključujemo možnosti, da so v družinah kjer ni alkohola problemi večji in pogostejši. Zato smo tudi že pri nas, na primer v Beogradu, ustanovili terapevtske skupnosti, kamor ljudje ne prihajajo samo zaradi potrebe po zdravljenju.«

Na skupščini v mesecu oktobru ste se dogovorili za organizacijo problemske konference o alkoholizmu, ki bi naj bila v mesecu novembru. Kaj želite doseči z njo?

»Problemsko konferenco moramo organizirati, to je nujnost glede na stanje na področju alkoholizma v občini. Želimo slišati mnenje združenega dela, družbeno-političnih organizacij, zdravstva, socialnega skrbstva, ali v Ptuj obstajajo problemi alkoholizma ali ne. Če je problem, ga bomo morali združno reševati, če ga ni, naj stanje ostane kakršno je. Brez dvoma pa alkoholizem obstaja, vendar ga nečemo videti.

Tisti, ki se z njim srečujemo, vemo, da je problem velik, saj je alkoholizem bolezen, ki ne uničuje samo posameznika, temveč celo družino. Ko se srečamo z alkoholikom ne smemo gledati samo njega, ampak moramo videti tudi njegovo ženo in otroke.

Na problemski konferenci se moramo dogovoriti, kako bomo naprej delali in kar je najvažnejše, da se s problemom alkoholizma seznanijo širša javnost. Prepričan sem, da bomo v teh hotenjih uspešni, seveda ob pomoči vseh zainteresiranih,« je zaključil dr. Mladen Šimunić.

Pripravi: MG

V PRIPRAVAH NA PROBLEMSKO KONFERENCO O ALKOOLIZMU

VPRAŠANJA LAHKO POŠLJETE TUDI NAM

S tem, ko smo se odločili, da bomo na straneh Tednika objavili več strokovnih sestavkov o problemih alkoholizma, smo tudi odločili, da vas, ki delate v delovnih in drugih organizacijah in drugje, pa se srečujete s temi problemi, zainteresiramo, da postavite vprašanja. Na ta bo odgovarjal na straneh Tednika dr. Mladen Šimunić iz ormoške bolnišnice.

Pričakujemo, da bo teh vprašanj veliko in bodo prispevala k temu, da bo slika o problemih alkoholizma v ptujski občini bolj jasna.

Bistvo človeka ni abstrakcija, temveč je to dejansko celotnost družbenih odnosov.

K. Marx (Teze o Feuerbachu)

DR. MLADEN ŠIMUNIĆ

splošno družbeno atmosfero, šolstvo, gospodarstvo itd.

Ravno ta pogojenost človeka in alkohola, kjer se pojavlja alkoholizem, nas povezuje, da se opredelimo, kaj je znotraj tega družbeno in kaj medicinsko.

Eden izmed faktorjev, za katerega lahko z gotovostjo trdimo, da je družbeni, je vsekakor eksponiranost alkoholu in, tako se vsaj meni zdi, je le-ta pri nas maksimalna. Alkohol se nahaja povsod, kjer živimo in delamo, lahko ga kupimo po zelo dostopnih cenah, lahko ga tudi proizvajamo v neomejenih količinah brez večjih težav, če pa se zgodi, da v naših prodajalnah ni mogoče dobiti vedno mleka, kruha ali mesa, na žalost alkohol je vedno.

Žal kakšne večje aktivnosti pri omejitvah eksponiranosti alkohola ali dobro zamišljenih in vnaprej organiziranih akcij za zmanjšanje proizvodnje alkoholnih pijač ni, pa tudi pravilne interpretacije o posledicah v naši družbi praktično ni, lahko pa ugotovljamo nasprotno, čeprav govorimo o veliki škodi zaradi vse večjega števila alkoholikov.

Po drugi strani pa je vse večji pritisk na posameznika, da sodeluje in sprejme vse večjo porabo, kar brez dvoma razvija pozitivne odnose do običajnega pitja, ki hote ali ne hote preide v nesprejemljivo bolezen. Težko je potegniti razmejitveno linijo, še težje pa bi absurdno razglabljali, kdaj in pri kom pride do tega; Kljub temu se to v družbi uokvirja z velikim pečatom moralnosti, potrdi se z logičnim sklepanjem o človeški manjvrednosti.

Čeprav je to pojasnjevanje enostransko in zato dvomimo v njegovo logičnost, pa v skrajni konsekvenci potrjuje izoliranost, pri tem pozablamo, da alkoholiki vlagajo ogromne napore, kako bi izbrsali sledove usodne klasifikacije s ciljem, da anulirajo deviantnost. Njegova primarna potreba, ki mu je dana še iz zgodovine, vse iz časov horde, da je družbeno bitje, ga primora, da je med tistimi, ki imajo podobne težave, svojo pripadnost pa je dolžan opravičiti z nadaljnjim alkoholizmom ne da bi se zavedal, da se vsak dan potrjuje v tem, od česa beži. Njegovo vedenje postane še bolj vpadljivo, družbeno nesprejemljivo, ker nečemo razumeti, da alkoholik pije za to, ker mora in ne za to, ker hoče.

Drugi aspekt, ki bi potrjeval družbeno v alkoholizmu, so stališča, ki so formirana osnovi pridobljenih izkušenj znotraj socialne ali skupinske pripadnosti, kjer imajo posebno vlogo avtoriteta, motivi in karakteri osebnosti.

Kako bi sicer razložili, da je alkoholizem edina bolezen, ki vestno skrbi za svoje potomstvo, saj je za otroka normalno tisto, kar se dogaja v njegovi družini, za to ni potrebna diskusija, zakaj alkoholizem poraja alkoholizem.

V odnosu do alkoholizma so pri nas stališča skrajno ekstremna in pozitivna in vcepljajo

vpliv, da je piti dobro, alkohol je hrana, da je pogum in moč je zdravilo poslovni razgovori so uspešnejši ob alkoholu; pijemo ob rojstvu in smrti, v ljubezni in žalosti, pijemo če je mrzlo, pa tudi ko je vroče ne moremo nekoga sprejeti brez alkohola, ker je to sramota, vsa življenska pomanjkanja so manj težja, če se malo popije.

Konzumiranje alkohola je v začetku povezano z določenim stališčem, še več s pritiskom skupine na posameznika, kar je zanj usodno in ta ekstremna ekspozicija ni daleč od produkta družbene pogojenosti in vsaka njena sprememba kaže velike odpore, ker se vedno teži k zadržitvi obstoječega stanja.

Ko si človek začne reševati svoje življenske težave z pomočjo alkohola, pravimo, da je odvisen od alkohola. Na posamezne ljudi alkohol različno vpliva in ko postanejo v svojem okolju nezaželeni, okolje od njih zahteva zdravljenje. Medicina še vedno reprezentira svoj način zdravljenja, ki je zunaj družbenih vplivov, dejanskih potreb in materialnih možnosti. Ves postopek se izvaja v smislu izolacije znotraj bolniških oddelkov s ciljem, da se alkoholik fizično opomore in družina spočije. S tem se alkoholik še bolj alinira (odtují) od lastne družbene biti. Zaradi boljšega razumevanja ne bo odveč, če omenim, da vsak človek deluje na stvarnost, jo preoblikuje in ustvarja nove pogoje za lastno bitje. Človek je produkt pogojev družbenega in naravnega okolja hkrati pa sam oblikuje te pogoje in okolje. Če človek izgrajuje okolje, potem se okolje mora na človeški način graditi. Vzgojitelj mora biti tudi sam vzgajan, kakor je rekel Marx; pogoje, ki oblikujejo človeka, človek nujno sam oblikuje. Namreč, ljudje sami delajo svojo zgodovino, da pa je ne delajo v okoliščinah ki bi jih sami izbrali, marveč v tistih, ki so jim neposredno dane.

Ko se rodi, najde te družbene odnose kot določene in jih ne more izbrati, to je že dodeljeno okolje in oblikuje človeka in iz njega dela tisto, kar je.

Ne moremo mimo dejstva, da nazori in stališča ljudi so družbeno pogojeni, družbeno determinirani že zaradi osnovnega dejstva, da je človek družbeni produkt, da je celotnost posameznik in družbeno.

Lahko je biti pridigar in zagovornik nekakšnih moralističnih norm, težavno je razreševati realne življenske konflikte, in vprašam se, kako je sploh možno iti mimo ugotovitev, ki so očitne, ali pač prek tega problema, prek katerega se pogosto prehaja molče, s sramovanjem. To je popolnoma človeška zadeva in tega pošten dialektični um ne more zamlčati, ker je vedno povezan z resnico, s težnjo po resnici, saj je združen z borbo za napredek človeštva. S tem se, pravi Zierler, zavestna akcija socialističnih sil uveljavlja kot zmerom važnejši subjektivni činitelj dezalienacijskih procesov v naši stvarnosti.

Ne glede na načine in poskuse razreševanja problematike alkoholizma je vendarle dolžnost vseh nas, da čim več doprinesemo pri iskanju rešitve.

Naslednjič: Vpliv alkohola in njegova vloga pri odtujitvi človeka.

Po vsem svetu, pa tudi pri nas, neprestano tiste število alkoholikov in vse večja je tudi poraba alkoholnih pijač. Prav zato je alkoholizem najpogostejša in najbolj razširjena oblika narkomanije zaradi tega tudi najnevarnejša. S svojo agresivno pojavnostjo privede do težkih organskih okvar, zahrbtno prodira v vse organe človeškega telesa, a socialna revščina kot stalna spremljevalka in nujna posledica te tretje bolezni sodobnega človeštva neizbežno prizadevne vse slobje človeške družbe, ne glede na življenjsko dobo, spol, poklic, sposobnost in duševno. S svojim progredientnim delovanjem privede do težkega fizičnega in psihičnega poslabšanja zdravja, do prezgodnje invalidnosti in v najbolj produktivni dobi človeka in do prezgodnje smrti.

Dejstvo, da ni medicinske ustanove, kjer ne bi alkoholizem trkal na vrata, nam dovolj zgornjovo pove, kako nevarno, težak in zločuden pojav je alkoholizem. Psihatrija kot medicina veda se že od nekdaj srečuje s tem fenomenom naše dobe in se v svoji zgodovinski preobrazbi neprestano bogati s teoretičnimi in praktičnimi spoznanji iskaje različne pristope in rešitve, kako bi ga obvladala. Čeprav je vložila veliko napora, mobilizirala vse moči, da bi preprečila ekspanzijo in grandioznost alkoholne bolezni, je doslej še vedno ostala brez moči in jalova, ker je z ene strani socialni ekvivalent prebil njene okvire in zmognosti, med tem ko pa na drugi strani ne uvidi, da razume človeka ni samo medicinski problem.

Ta dvojnost, medicinska in socialna, je poznala zanimiv predmet raziskav psihologov, sociologov, antropologov in pedagogov, ki so na zelo hraber in originalen način dokazovali, da alkoholizem ni samo kustudijski tretman njegovih posledic z vso težo ambivalentnih in moralnih pristopov, temveč je to družbeni produkt, v katerem se prepletajo različne komponente na katere vsaj doslej medicina še ne more vplivati.

Lahko ugotavljamo, da je alkoholizem še danes obravnavan kot moralno — medicinski problem, ne vidimo pa v njem družbenega problema, istočasno pa pozabljamo, da so alkoholiki očetje in matere, ki imajo vso pravico do popolne samorealizacije. Demistifikacija vsebine morale amnipotentnih medicusov bi moral biti imperativ sedanjega trenutka, ker je človek merilo vsega. Dinamika razumevanja medsebojne pogojenosti človeka in alkohola ter njegove neizbežne produkta — alkoholizma je bistvo revolucionarnega modernega razumevanja in pristopa temu problemu.

Da je temu res tako, bom navedel ugotovitve iz okvirnih načel strokovne komisije za alkoholizem in narkomanijo pri Republiškem komiteju za zdravstvo in socialno varstvo, kjer piše: »Alkoholizem je kronična bolezen, ki se ne kaže šele s psihičnimi in fizičnimi komplikacijami, temveč že z nastopom odvisnosti in spremembami vedenja ter navad, ki ga spremljajo. Odpravljanje alkoholizma zlasti pa množičnega pitja in popivanja ni stvar, ki bi jo mogli in smeli v celoti naprtiti medicini ali kar psihatriji, temveč je to v prvi vrsti stvar tistih družbenih dejavnikov, ki imajo vpliv na

OBISKALI SMO KNJIŽNICO

V petek nam je tovarišica povedala, da bomo šli v park in se tam pogovorili. Zvedeli smo, da gremo v knjižnico. Bili smo tako veseli, da smo od veselja kar ploskali in skakali. V knjižnici nas je pričakovala tovarišica Malka Veler. Povedala nam je, da se moramo, preden vstopimo, sezuti, ker je knjižnica obnovljena in čista. Povabila nas je v lep prostor. Večkrat hodim sama v knjižnico, zato sem lahko sedla na svoj najljubši stol. Tovarišica Malka nam je brala resnično zgodbo. Razložila nam je, kako lahko na policah poiščemo knjige. Vsi smo si ogledovali knjige in revije. Bilo nam je lepo. Tovarišica Lerher nam je obljubila, da bomo še večkrat obiskali knjižnico in tovarišico Malko.

MIKULIČ Sanja

3 b

Osnovna šola Pohorski odred
Slov. Bistrica

MOJ HRANILNIK

31. oktober je dan varčevanja. Takrat imamo vsi polne hranilnike in pred banko je mnogo avtomobilov. Otroci, mame, očete, strici in tete se gnetejo pred pulom. Majhni otroci dobivajo slikanice, večji pa hranilnike v obliki skrinje z grbom mesta Ptuj. Pred mnogimi leti sem tudi jaz na takšen način postala varčevalka Mariborske hranilnice. Sedaj sem že velika in na hranilnici knjižnici se je nabral kar lep kupček denarja. Mnogokrat sem v hranilnik spustila petdeset par, manjkrat pa 10000 starih dinarjev. V nekaj letih se hranilnik obrabi in zgodi se, da mi je poln hranilnik padel na tla, ne po nesreči, in se razbil. Iz njega sem vzela 5 dinarjev pri tem pa me je zalotila mamica, ki je slišala ropot. Denar sem morala vrniti. Z mamico pa sva se pogovorile, kaj pomeni beseda varčevanje.

Povedala mi je, da ne varčujemo samo z denarjem, marveč tudi s časom, obleko, obutvijo, kurivom, bencinom, hrano, sploh z vsem, kar človek potrebuje.

Zdaj se zavedam, kakšen pomen ima beseda varčevanje, ko samo pomislim, koliko denarja sem porabila za žvečilni gumi, za najden pred nemogočimi številkami. Takrat sem se odločila, da bom še bolj vestno varčevala, ker vem, koliko truda je vložena v vsak dinar: zato bi bilo razmetavanje denarja zaničevanje DELA tistega, ki mi je ta denar podaril.

Alenka Žlebnik, 5/r,
OŠ v ustanavljanju Ptuj

NA OBČINSKI PIONIRSKI KONFERENCI

V sredo sem šla na občinsko konferenco v Ptuj. Zbrali smo se v Krambergerjevem domu. Od tam smo šli v dvorano Narodnega doma. Nekateri so prebrali poročila in plane, drugi so jih oddali. Po končani konferenci smo šli na ogled tovarne perila LABOD tozdel DELTA Ptuj. V tovarni smo dobili malico. Ko smo se najeli, smo odšli domov.

Edita Kostanjevec,
OŠ Vitararci,
dopisni krožek

MOJA MAMA

Moja mama je frizerka. Ob prostem času plete. Ko pride iz službe ima doma mnogo dela. Pri delu ji pomaga moja oma.

Kadar je slabe volje je ne jezim rada. Ko pa je dobre volje se igrava. Imam jo zelo rada. Težko je tistim, ki nimajo mame. Ne morejo se z njo igrati in ne morejo je jeziti.

Andreja Mlakar, 2/b,
OŠ v ustanavljanju

PRED SPOMENIKOM

Jesen je. Meglena koprena visi nad obličjem zemlje. Sončni žarki si počasi utirajo pot skozi megleni zastor.

Listje šumi pod nogami, ko počasi stopam proti kraju, kjer vlada tišina podnevi in ponoči. Prispeam na pokopališče. Pogled mi bega po grobovih, na katerih se bohotijo jesenske rože.

Ustavim se pred spomenikom, s katerega preberem: „Daroval svoje življenje za svobodo.“ Oči iščejo letnici rojstva in smrti. Mlad človek, ki je svoji domovini položil na žrtvenik najdragocenejšo, kar je imel — življenje. Pred njim je bila še dolga življenjska pot, toda vedel je, da bodočnosti brez svobode ni, zato se je nesebično žrtvoval.

V duhu se preselim v čase, ko je na naši zemlji gospodarila kruta vojna. Slišim grmenje topov, lajanje strojne, življenje krogel, krik otrok in starcev, jokanje nesrečnih žena, jurš viharov, podeč se za sovragom.

Vse to je doživljal tudi mladi junak, ki počiva v gomili pred menoj. Njegova kri je bila cena za svobodo, ki jo danes uživamo. Utrne se misel: „Junak, ti nisi umrl. Tvoje veliko dejanje je naše življenje. Slava tvojemu spominu!“

Iz razmišljanja me je predramil zamolkel klic zapoznele ptice, ki se je oglašala iz bližnjega gaja. Počasi lega mrak na zemljo. Z drevesa se priključijo listi in se tiho vrtnčijo na grob, kakor da bi vedel, da ne sme motiti spečega junaka.

Mir lega na zemljo, na nebu se prižigajo zvezde, ki noč za nočjo bdijo nad grobovi, v katerih spe junaki, ki so umirali v krvavi preteklosti.

Daniel Bračič, 8. a

IMELI SMO ŠPORTNI DAN

Pred nekaj dnevi smo imeli športni dan, ki smo ga namenili za obiranje jabolk v sadovnjaku v Dolini. V sadovnjaku smo se peljali na prikolici. Zelo smo se tiščali, ker nas je bilo mnogo.

Ko so nam razložili kako bomo delali, smo se najprej najedli jabolk, šele potem smo začeli pobirati. Nabirali smo jih do 9.30, potem smo imeli odmor. Najedli smo se, napili in odpočili. Ko smo si odpočili, smo spet začeli pobirati. Nabirali smo jih do 12. ure. Nabrali smo mnogo jabolk.

Po končanem delu smo se dobre volje odpeljali.

Nada Valant, 3/r.,
OŠ Sela

JESEN V SADOVNJAKU

Doma imamo mali sadovnjak. Sadovnjak stoji zraven vrta. Ati ga redno goji. Letos je prvič obiral sadje iz sadovnjaka. Listje bo začelo kmalu odpadati. Skoraj bo zima in ati bo moral zavarovati drevesa proti mrazu in škodljivcem. Ateku pomagava tudi midva s sestro in mamico.

Bojana Rogina, 3/b,
OŠ Videm pri Ptuj

NAŠ ROŽO

Moj brat je Rožo. Hodi v peti razred. Zjutraj gre k zobozdravniku ali v glasbeno šolo. Tudi aparat nosi. Zgodaj zvečer pride iz šole. Zvečer se noče igrati z mano, zato sem jezen na njega. Raje bere knjige.

Gorazd Černila 2/b,
OŠ Videm pri Ptuj

JESEN

Pršla je jesen,
ta zlata jesen.

Je vetrček zapihljal,
je zajček travco preskakljaj.

Listje rumeni,
in pada na zlato zemljo.

O naj le živi jesen,
ta zlata jesen.

Vida Vidovič, OŠ Sela

JURE IN GOBE

Mama je rekla Juretu, naj gre pogobe. Jure se je oblekel in šel po gobe. V gozdu je našel polje. Potem je rekel: »Zdaj mi pa ne bo treba nabirati gob.« Odšel je domov. Mama je rekla: »Tako se vrni po gobe!«. Jure odgovori: »Gob ni, ker jih je pojedel polj.«

Mojca Purc, 2/r,
OŠ Stoperc

RAZMIŠLJANJE OB SPOMENIKU

Danes živimo v svobodi, miru in slogi ter medsebojnem razumevanju. Za te življenjske ideale smo nekoč prelivali kri in odstevali življenje.

Spominjam se sončnega popoldneva. Mama me je poslala v gorišniško trgovino. Pot me je zanesla tudi na pokopališče h grobnici slovenskih fantov, mojih rojakov, ki so pred štirinajdesetimi leti padli v Gorišnici. „Prav gotovo so tudi oni hoteli živeti svojo mladost, toda vojna je terjala svoje žrtve,“ me je prešinilo. Čeprav je bilo neizprosnih tujcev mnogo več, je bil uporniški duh naših fantov močnejši. Tujci z vsemi svojimi pripomočki niso mogli zatreti strasti po svobodnem življenju v slovenskem življu. Naši ljudje niso želeli borbe in umiranja, tode tujec jih je prisilil, da so odhajali na krvave barikade za dom, jezik in novo življenje. Borci so umirali s uporniškim krikom na ustih in s toplim pogledom v oči, uprtimi v svetlejši in svobodnejši dan.

Na žalost so takrat živeli tudi odpadniki, ki so izdali svoj ponos in pogum ter se udinjali tujcu. Postali so izdajalci, ki so jih tujci omamili z lepimi besedami in lažnimi obljubami, strahopetci, ki jih je bil strah novega in pravičnega življenja.

V svetovni moriji se je izpolnila prerokba naših dedov: kadar tujec napada, ne pozna usmiljenja, zato mu je treba vračati zob za zob in glavo za glavo. S tem spoznanjem smo si priborili najvišjo življenjsko vrednoto — svobodo.

Zatopljen v misli na vojno in njeno zlo sem se počasi vračal mimo šole proti domu. Pred šolo se mi je pogled ustavil na spomeniku, na katerem so vklesane besede:

V svetel spomin vam,
ki ste v smrti spoznali,
da je svet za vse enak.

Janez Horvat, 8.b

LUTKOVNI KROŽEK

Lutkovni krožek vodi dijak pedagoške gimnazije Dušan Toš. Včeraj smo začeli z delom. Najprej nam je mentor povedal plan. Nato smo si razdelili vloge. Upozorili bomo igrice Hša tete Barbare. Jaz igrar muco. Igrice bomo zaigrali ob prihodu dedka Mraza. Pred nami je veliko dela, saj bomo lutke in kulise sami izdelali.

Edita Kostanjevec,
OŠ Vitararci,
dopisni krožek

PRIŽGAL SEM LUČKO

V času vojne je živel fantek, enako star kot sem danes jaz. Ni mogel hoditi v šolo. Ni znal pisati ne brati, kljub temu je bil pogumen. Saj je nosil poročilo partizanom. Na eni takšni poti ga je zadel fašistična krogla. Ko gledam plamen, mislim na njegovo junško smrt.

Sašo Fenos, 2/b,
OŠ v ustanavljanju,
Ptuj

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

BOBI PRIMI GA

Bob, Bob, primi ga,
Hitro, hitro zgrabi ga,
in ga vzemi za svojo poslasticco.

Tega zajčka nagajivega,
ki nam je korenčka snedel,
ki nam je repco glodal.

Ki nam je škodo delal,
celo leto,
in še dve.

Vida Vidovič,
3. r. OŠ Sela

TRD BODI, NEIZPROSEN, MOŽ JEKLEN, KADAR BRANITI JE ČASTI IN PRAVDE NARODU IN JEZIKU SVOJEMU!

Pesek škriplje pod nogami, ko počasi ubiram pot proti pokopališču. Mimo križev, lesenih in železnih, marmornatih in granitnih plošč in se ustavim pred spomenikom padlih partizanov za svobodo. Oči spreletavajo imena in ob njih se zamislim.

Pred tisoč leti je nekje za Karpati postala zemlja presiromašna, preutesnjena za rodove, ki jim pravimo Slovani. Vznemirili so se in odpravili na dolgo potovanje, iščoč nov življenjski prostor pod soncem. Po nemirnem iskanju so našli svoj novi dom tudi na Balkanu in se ustavili pred širokim morjem. Zagrizli so se v zemljo, jo obdelovali in ljubili do poslednjih bolečin.

Toda v ta prostor so začeli segati tuji rodovi, v tistem času močnejši po številu in orožju. Trgali so jim zemljo pod za pedjo in jih počasi zaslužili. Suženstvo je bilo boleče in poniževalno, ni pa moglo streti ljubezni do jezika, rodu in svobode. Ljubezen se je kalila v sovraštvo in punitu, dokler ni v življenjski dan slovenskih rodov posijal prvi svetlobni žarek. Bil pa je prešibak, da bi mogel razpršiti svinčene sence, ki so legale v evropski prostor.

Tuji škornji so pregazili svet na Balkanu in neusmiljeno zagospodarili v njem. V divji bolečini se je osveščal rod, ki ni pozabil na Tugomerovo oporoko: „Trd bodi, neizprosen, mož jeklen...“ Bil se je kot nikdar poprej, trpel in umikal, vihral svoj puntarski prapor za pravico in življenje. Sovražnik je po starem izročilu znova sejal razdor med bratskimi rodovi, ki so mu uporno odgovarjali s Tugomerovimi besedami: „Ne varaj sam se, varati ne daj se sovražnikom.“ Boj je prerasel v orkan, ki je uničeval sovražne hord, dokler jih ni pregnal in uničil. Rod na Balkanu si je tako napisal sodbo sam in doživel svetlo svobodo.

Misli se počasi vračajo v sedanost, za katero so se nesebično žrtvovali junaki, katerih imena so vklesana v kamen. S svojo smrtjo so izpolnili davni sen svojih prednikov, prišedši iz zakarpatskega sveta.

Peter Zorli, 8. a

OBLJUBILA MI JE...

Bilo mi je pet let. Nekega dne mi je mamica rekla: „Če boš pazila na svojega brata, boš dobila lepo igračko. Jaz moram v trgovino.“ Takoj sem privolila, kajti misel na igračko me je prevzela. Mamica je odšla. Skrbno sem pazila na svojega brata in veselo tekala okrog lepo postlane postelje v kateri je ležal. Čez nekaj časa je prišla domov mamica. Pričakovala sem, da bom dobila igračko, a je nisem dobila.

Obljube mamica ni izpolnila. Bila sem žalostna.

Sonja Ostroško,
3/r., OŠ Sela

NAŠA MUCA-MACA

Naša muca ni doma,
na potepe je odšla,
jaz pa sama sem doma.

Ko se vrne,
vse prevrne,
ker je sestršana.

Mama mleka ji nalije,
ona kot bi mignil
vse izpije.

Takšna je naša muca-maca,
ki rada vse potaca

Bernarda Kos,
OŠ Trnovska vas

STARI MLIN

Skozi našo vas Zg. Ložnica pri Slovenski Bistrici teče potok Ložnica. Ker izvira na Pohorju, ima dovolj vode, da poganja mline in žage. Sedaj še stoji le eden mlin, ki pa več ne melje.

Ta stari mlin ima znamenito preteklost. V prejšnjem stoletju ga je kupil Lovro Stepišnik in mlet žito. Bil je zavezen Slovenec. Leta 1863 je s pomočjo zdravnika Dr. Josipa Vošnjaka ustanovil v tem mlinu Bralno društvo pod Pohorjem in knjižnico. Knjige je v košu nosil po bližnjih pohorskih vaseh ter jih posojal pohorskim kmetom. Verjetno je to bila prva potujoča knjižnica na Balkanu.

Za Stepišnikom so mlin prevzeli sorodniki škofa Slomška, Marinški po imenu. Zadnji lastnik mlina so bili Topočkini. Mlinu so nekoč pravili Zidarski mlin, zadnjim mlinarjem pa Mlinarji. Domačini pogrešamo mlin, ker ne moremo mleti žita.

Vera Leva,
OŠ Zg. Ložnica, 5/f
pri Slovenski Bistrici

NAŠI POMNIKI

Na naši zemlji stojijo pomniki, ki pričajo o težki preteklosti našega rodu. Tudi pred našo šolo je spomenik v spomin borcem, ki so žrtvovali svoje življenje za svobodo slovenske in jugoslovanske domačije. Ustavila sem se pred njim in se zamaknila v najtežji čas našega življenja.

V svetu se je rodilo nasilje — druga svetovna vojna. Hitlerjevska soldateska je preplavila Jugoslavijo. Z njo so delile moč in sovraštvo tudi italijanske, madžarske in bolgarske vojske in politične sile. V tistih težkih dneh je Partija poklicala ljudstvo v boj za narodno in družbeno pravico. Uporne množice so odgovorile: „Malo nas je, toda majhnih je veliko. Uničiti nas ne morejo ne tanki ne letala in ne mitraljezi. Hvala vam, tujci, ker ste nas naučili sovražiti!“

Dvigili so svoje pesti in uporno glavo, noseč na njej titovko, znamenje neuklonljivega uporniškega duha. Trdo so se spopadali s tujimi osvajalci in jih uničevali na slehernem koraku. Doživljali so tudi hude stiske in težke trenutke. Takrat so zapeli palizansko pesem, pesem upora in vere v svobodo, ki jih je hrabrila in vodila od zmage do zmage.

Tujci, ki niso mogli verjeti, da je lahko mali narod tako uporen, so se nečloveško maščevali nad ljudstvom, ki je podpiralo partizanski boj. Požigali so jim domove, jih ubijali kot talce, zapirali v celice smrti in taborišča. Nasilje, smrt, pogorščja, toda uporniki so se bili vse dotlej, dokler niso uničili nasilja.

Svoboda. Borci so privrskali v svobodne vasi in mesta, množice so jih pozdravljale s cvetjem in zastavami, v tisočih srhah pa je skelela bolečina. Porušeni in požgani domovi, težak smrtni davek, otroci brez staršev, starši brez otrok. Toda nihče ni klonil. Iz ruševin in trpljenja so zgradili nov dom, dom dela, sreče, ljubezni in ponosa.

Misli so se ustavile v sedanosti. Prebrala sem verze, vklesane na spomeniku in zamrmrala: „Lepi so. Junaki, ki ste se žrtvovali za naš današnjak, hvala vam! Naučili ste nas ljubiti in sovražiti. Če bo terjal čas, bomo vedeli tudi mi, kaj sta čast in ponos.“

Sonja Kelenc, 8. a

NAŠI ŠOLSKI PROBLEMI

Po dveh mesecih pouka smo se na šoli končno pomirili od letošnjega začetka šolskega leta, ki je bil povsem drugačen kot začetki do sedaj. Manjkalo je mnogo učencev, s katerimi smo še v sedmem razredu delili vse težave in uspehe v naši razredni skupnosti.

Vsa leta se je na osnovni šoli Franc Osojnik in tudi na šoli Tone Znidarič čutila prezasedenost. Na naši šoli so bili vsi prostori maksimalno izkoriščeni. Razredi so imeli po štiri oddelke, v katerih je bilo zlasti na višji stopnji tudi po 35 učencev. Tako so organizacije na šoli, učitelji in ravnatelj začeli postavljati pred starši, krajani, izobraževalno skupnostjo in DPO zahtevo, da se v Ptuj ustanovi še ena osnovna šola. To se je letos uresničilo, ko so gimnaziji odšli v novo srednješolsko zgradbo. Tako je v začetku septembra v nekdanjem postopku gimnazije že delovala nova osnovna šola z nazivom: Osnovna šola v ustanavljanju. Pravega imena še nima zaradi tega, ker še ni registrirana: Popravili so shojene stopnice, preplekali table in stene ter nabavili novo pohištvo, tako da so sedaj osnovnošolci vsaj znotraj v lepem poslopju.

Nastal je pa problem, kako novi šoli zagotoviti dovolj učencev. Iz starega dela mesta prebivalci vedno bolj odhajajo zato ni tam dovolj otrok, ki bi napolnili učne prostore. Tako sta Osojnikova in Znidaričeva šola morali odstopiti del tistih svojih oddelkov, kjer je doma večje število otrok. To je bila predvsem Zihnerlova ploščad. Precej staršev se je začelo razburjati, ker so morali svoje otroke poslati v drugo šolo, ki pa jim je mnogo bolj oddaljena kot Osojnikova šola. Ob začetku tega šolskega leta so prišli mnogi starši prositi na našo šolo, da bi njihovi otroci ostali pri nas, a ni šlo.

V našo razredno skupnost so prišli nekateri učenci iz lanskega c razreda, ki je bil razformiran, saj ima vsak razred sedaj le po tri oddelke. V kratkem času smo postali dobri prijatelji. Ta skupina je nadomestila primanjkljaj, ki so ga povzročili učenci, ki so odšli.

Vsem nam je žal za nekaterimi prijatelji. Upamo pa, da se bomo z nekaterimi od njih srečali v srednji

SNL VZHOD: ALUMINIJ—LITIJA 2:0 (1:0)

Zanesljiva zmaga

Stadion Aluminija v Kidričevem, gledalcev 100, sodnik Sekereš (Lendava); Aluminij: Klajnšek, Šmigoc, Vinkler, Panikvar, Paučič, Kozoderc, Škrjanc, Dončec, Letonja, Kranjc; Litijski: Trebež, Gorišek, Tomše, Vidic, Sotensšek, Žust, Podgajec, Podkrajšek (Brodar), Štepec, Lilenšek; Streliči: 1:0 (40) Škrjanc, 2:0 (63) Letonja.

Domači nogometaši so se želeli odložit za poraz v prvem kolu, v Litiji in v tem delu delno uspeli.

V prvem delu smo gledali enoigro s terensko pobudo domačih, ki pa so preveč napadali

skozi sredino in si priigrali le dve priložnosti (Vinkler in Bek). V tem delu je sodnik Sekereš, ki je srečan je vodil avtoritativno spregledal očiten prekršek v kazenskem prostoru gostov in tako ni dosodil enajstmetrovke za domačo ekipo. Proti koncu prvega dela so gostje vzpostavili ravnotežje in v tem delu prejeli tudi zadetek. Dosegel ga je Škrjanc po samostojnem prodoru in slalomu skozi nasprotnikovo obrambo.

V drugem delu je bila igra bolj zanimiva, saj so gostje igro odprli in poskušali izenačiti, kar pa jim ob tokrat zanesljivi obrambi Aluminija ni uspelo. Domači igralci so v tem delu zamudili nekaj priložnosti, dosegli pa le še

Kranjc v prodoru (foto B. Rode)

en zadetek. Po izvedenem kotu z leve strani ga je z glavo dosegel Letonja, pravgotovo najnižji igralec v gneči visokih igralcev, ki so takrat bili v kazenskem prostoru gostov. Zmaga Aluminija je zaslužena, vendar smo od domačih

igralcev pričakovali več, zlasti hitrejšo igro prek kril. Aluminij je trenutno na tretjem mestu, v prihodnjem kolu pa se bo v gosteh pomeril z vodilnim Kladivarjem.

I. kotar

SNL — 9. KOLO

Slovan—Drava 3:0 (2:0)

V enotni republiški nogometni ligi so v nedeljo odigrali srečanja petega kola. Nogometaši pete kategorije NK Drava so srečanje s Slovanom v Ljubljani zanesljivo izgubili, čeprav po prikazani igri niso bili tako podrejeni nasprotniku. Ostali izidi: Mercator — Zeleničar 4:0, Vozila — Ilirija 1:1, Kranj — Izola 2:3, Šmartno — Lendava 2:0 in Unior — Mura 3:4.

V vodstvu je še naprej premočno Mercator s 17 točkami, druga je Izola s 14 in tretji Slovan z 11 točkami. Drava je trenutno na sedmim mestu s šestimi točkami.

V prihodnjem kolu se bodo igralci Drave v Ptujju pomerili z Muro iz Murske Sobote. To bo srečanje enakovrednih nasprotnikov in priložnost za domače igralce, da zabeležijo novo zmago.

I. k.

MEDOBČINSKE NOGOMETNE LIGE

Neodgovorni sodniki

Karakteristika zadnjih srečanj vseh skupinah medobčinskih nogometnih lig je, da sodniki ne upoštevajo na srečanja. Tako je nekaj srečanj odpadlo, kar povzroča zastoj v tekmovanju, nova srečanja in dodatne stroške. Prav to je bilo, da sodniška organizacija ni ukrepa.

V soboto in nedeljo so bili dodeleni naslednji izidi: Gorišnica — Gerečja vas A 5:1, Stonjci — Gornja Poljskava 4:1, Hajdina — Pragersko 75 3:2, Apače — Skorjanec 1:2, Boč A — Videm 5:0, Hajdina — Varnica 0:4, Rogoznica — Draženci 6:3, Dornava — Bukovci 2:3, Moškanjci — Sobotinci 1:1, Gerečja vas B — Slovenija vas 1:1 in Zavre — Grajena 2:3. Na srečanju Markovci — Središče ni bilo sodnikov. Ostalih izidov pa še nismo prejeli.

Pri naslednjem kolu: so: Markovci, Bukovci — Podvinci, Ljekar — Zavre in Ptuj — Rogoznica; nedelja 11. 11.: Pragersko 75 — Stonjci, Gerečja vas A — Hajdina, Skorba — Gorišnica, Videm — Apače, Zg. Poljskava — Boč A, Središče — Dornava, Grajena — Moškanjci, Draženci — Leskovec, Slovenija vas — Tržec, Varnica — Ger. vas B in Mladinec — L. k.

OŠ „Franc Osojnik“ občinski prvak

V organizaciji ZTKO Ptuj je PK Osojnik izvedel občinsko prvenstvo osnovnih šol v plavanju. Udeležilo je pet osnovnih šol s 142 plavalci, ki so pokazali lep prepledek, zlasti pa plavanje po površini množičneje med mladino. Na temu je nedvomno prispeval tudi objekt, v katerem poleti in jeseni lahko mladina plava oziroma lahko šole uporabijo bazene pri pouku plavanja.

Doseženi so bili naslednji izidi: Pionirji: »A« prsno — Planinšek FO 42,2, Kravos TŽ 44,8, Vidovč SvU 47,0; »B« prsno — Petrovič SvU 50,1, Karnekar IS 59,4, Kozar IS 1:04,1; »C« prsno — Meškovec FO 1:06,0, Meglič K 1:19,0, Meškovec FO 1:25,0.

»A« kravl: Kravos TŽ 31,6, Planinšek FO 35,4, Lunder 36,0, Meškovec FO 40,3.

PLAVANJE

Tašner K 46,6, Kozar 48,6 IS; »C« kravl — Lepej TŽ 51,1, Vrhovšek FP 51,6, Robin TŽ 55,0; »A« hrbtno — Kravos TŽ 36,6, Planinšek FO 43,5, Vidovč SvU 45,7; »B« hrbtno — Petrovič SvU 51,6, Kozar IS 1:03,0, Preac K 1:10,0; »C« hrbtno — Meglič K 1:36,0.

»A« delfin — Kravos TŽ 37,1, Lunder FO 45,0, Planinšek FO 45,7; »B« — Petrovič SvU 49,3.

Pionirke: »A« prsno — B. Vidovč FO 43,0, N. Vidovč SvU 44,9, Zlebnik 47,3; »B« prsno — Bežjak IS 49,1, I. Zupanc 49,4, Meško 50,6 (obe FO); »C« prsno — Kašman IS 1:11,5, M. Meško FO 1:12,9, Jaušovec TŽ 1:16,0; nc

II. ZRL SEVER: OLIMPIJA—PP DRAVA 14:12 (6:9)

VELIKA PRILOŽNOST

Ljubljana, športna dvorana Kodeljevo, gledalcev 100, sodnika Šimecki in Matejič (Karlovac).

PP Drava: Sitzenfri, Černe 2, Ivančič 2, Krivec, Čuš 1, Novak 2, Vičar 1, Mumlek 4, Kmetec, Galič, Farič.

Rokometašice PP Drave so bile v nedeljo dopoldan v Ljubljani na pragu največjega presenečenja v severni skupini druge zvezne lige. Ves čas srečanja desetega kola so namreč proti Olimpiji vodile, vendar ob koncu ostale praznih rok. Ptujčanke so vodile celo z 12:8. Vendar so od tega rezultata naprej prejele zapored šest zadetkov in zastreljele dve sedemmetrovki. Pravgotovo je to znak, da igralke PP Drave nimajo moči in izkušenj za celo srečanje, saj običajno dobijo razen na prejšnjem srečanju z Ino v Ptujju in v začetku tekmovanja proti Velenju, največ zadetkov ravno v zaključku igre, tako v prvem kot v drugem delu. Olimpija je bila v tem srečanju nesporen favorit, saj se v Podravko iz Koprivnice enakovredno bori za prvo mesto. Škoda, da si tega srečanja nismo mogli ogledati, saj bi tako lahko objektivno ocenili veliko in izgubljeno priložnost PP Drave. Res

škoda, saj bi bile točke iz tega srečanja izredno pomembne, tako v boju za obstanek v drugoligaški konkurenci kot tudi za nadaljno zavzeto delo in dobra vzpodbuda za mlajše igralke.

Popravni izpit bo za Ptujčanke že v nedeljo, ko se bodo doma pomerile z močno ekipo Alples iz Železnikov. To bo srečanje zadnjega kola in torej zadnja priložnost za nove točke v prvem delu prvenstva. Pravgotovo pa PP Drava ni pravi favorit v tem srečanju, vsaj po dosedaj prikazanih igrah ne, kljub temu da jim gre na bolje. Če pa se bodo borile tako, kot so to na nekaterih srečanjih (zlasti v zadnjem času) že pokazale, potem lahko premagajo tudi Alples. Srečanje se bo v nedeljo dopoldan pričelo ob 10. uri.

Ostali izidi desetega kola: Velenja — Podravka 15:18, Zamet — Ina 16:13, Koka — Rudar 21:28, Slavonija DI — Djakovo 14:15 in Alples — DI Trokut 24:14. Vrstni red: 1. Podravka 18, 2. Olimpija 14 (2 tekmi manj), 3. Rudar 13, 4. Alples 13, 5. Djakovo 11, 6. Velenja 10, 7. Koka 7, 8. Slavonija DI 6, 9. Ina 5, 10. Zamet 5, 11. PP Drava 5, 12. DI Trokut 3 točke.

I. kotar

SRL VZHOD — ČLANICE

Savinjska—Drava 12:10 (7:4)

Drava: Cafuk, Domiter, Galun, Kelenc 3, Zidarič, Todorovič I, Polajžer, Vrsič 6, Luketa; V srečanju enakovrednih nasprotnic so domačinke zmagale zlasti po zaslugi bolj učinkovite igre v zaključku srečanja.

I. k.

Strelnski troboj Ptujčanom

Prehodni pokal tradicionalnega strelnskega troboja Varaždin—Ptuj—Maribor, tekmovanje je tokrat bilo v Mariboru, so po dveh letih znova osvojili Ptujčani. V ekipi Ptuja so se tokrat odlično odrezale članice. Rezultati:

— MK puška serijske izdelave — člani: ekipno — Maribor 939, Varaždin 897, Ptuj 891; posamezno — Munič (VŽ) 250, Majhenič (Mrb) 243, Podlesnik (Mrb) 241;

— članice: ekipno — Ptuj 993, Maribor 942, Varaždin 862; posamezno — Matjašič (PT) 267, Skok (PT) 257, Jaržič (Mrb) 252;

— madinci: ekipno — Ptuj 889, Maribor 885, Varaždin 800;

posamezno: Pek (Mrb) 244, Smiljan (VŽ) 240, Maolič (PT) 239; MK pištola — člani — ekipno: Ptuj 965, Varaždin 931, Maribor 884;

— posamezno: Ivanovič (PT) 247, Trstenjak (PT) 247, Žedak (VŽ) 246;

Skupni vrstni red: 1. Ptuj 3738, 2. Maribor 3650, 3. Varaždin 3491.

I. kotar

Ob zaključku sezone v motokrosu

Končalo se je še eno državno prvenstvo v motokrosu. Kaj nam je prineslo? Čast ptujskega motokrosa so rešili tekmovalci v kategoriji do 50 ccm. Segula, Prstec, Krajnc in Vesenjak so se borili in dosegli dosegaj v tej kategoriji največji uspeh. Tudi prihodnje leto lahko od njih pričakujemo, da nas ne bodo razočarali, kot so nas tekmovalci v ostalih kategorijah. Čuš z odlično vožnjo čez celo sezono in končnim tretjim mestom sam ne more konkurirati za boljše ekipno uvrstitev. Frangež, čeprav na najboljši poti, da na koncu zasede enega izmed prvih šestih mest, je na sredini sezone prenehal tekrovati. Vzroki: „objektivni“. Janez Habič letos z starim motorjem konkurenčen, Purg in Merc pa sta vozila le rekreacijsko. Peter Segula je bil poškodovan, tako, da ni dirkal. Vprašanje je, kako bi bilo, če bi vozil. Silvin Vesenjak je letošnjo sezono vozil za AMD KOPER, tako da v kategoriji do 250 ccm sploh nismo imeli predstavnika.

Državno prvenstvo je v glavnem potekalo po pričakovanju. Avbelj v težji kategoriji ni imel konkurenta, pravtako Predan v lažji.

Predan — nepremagljivi državni prvak

(foto B. Rode)

Mislim, da je bilo letošnje prvenstvo kvalitetnejše od lanskega. Tekmovalci so skoraj vsi imeli nove motorje, delno tudi opremo. Bili so bolj pripravljeni, kar se je videlo v borbah, kakršnih do sedaj nismo bili vajeni.

Kaj lahko napovemo za prihodnjo sezono? V kategoriji do 50 ccm zmagoslavje Ptujčanov, v kategoriji do 125 ccm bo zagotovo ponovno slavil Predan, o Ptujčanih pa verjetno ne bomo slišali, saj gre Čuš k vojakom. Do 250 ccm bo prvak Avbelj, vprašanje pa je, kaj bo po enoletnem premoru naredil Peter Segula? Bomo videli.

B. Rode

Odprto prvenstvo Ptujja

Pred kratkim je bilo na teniških igriščih v Ptujjskih toplicah odprto prvenstvo Ptujja v tenisu. Po zasedbi je bil to eden najmočnejših teniških turnirjev, saj so se prvenstva udeležili znani igralci iz vse Slovenije. Tako kot pred letom dni, ko je bilo v Ptujju republiško pokalno prvenstvo, so se tudi tokrat prireditelji dobro odrezali. V finalnem srečanju je Požar premagal Viraga s 6:3, 4:6 in 6:3.

Vrstni red: 1. mesto Požar; 2. mesto Virag; 3. mesto Zeilhofer; 3. mesto Vodeb.

Danilo Klajnšek

TVD PARTIZAN PTUJ

Rekreacija za cicibane in za mamice

Telesnovzgojno društvo Ptuj že nekaj let zapored organizira rekreacijsko vadbo za članice in cicibane, čeprav slednji zadnji dve leti niso dobili primernih prostorov in je tako njihova rekreacija odpadla. Letos pa je delavcem Partizana uspelo dobiti prosti termin v telovadnici nekdanje ekonomske šole. Tako so se dogovorili, da bosta dve tovarišici enkrat tedensko sodelovali s predšolsko mladino — vadba bo vsak petek od 16,45 do 17,45. Ob tej priložnosti vabimo starše, da pripeljejo svoje malčke in jim omogočijo rekreacijo v zimskih mesecih, — z vadbo bodo pričeli jutri, 9. novembra.

Rekreativna vadba za članice, ki so jo prav tako organizirali prek TVD Partizan Ptuj, pa je vsak ponedeljek ob 19,30 v telovadnici osnovne šole Franc Osojnik. Povedati je treba, da se vadbe udeležuje precej članic, veliko je takih, ki se vsako leto udeležijo teh „rekreativnih uric“.

N. D.

GASILSKO DRUŠTVO NARAPLJE 62322 Majšperk

proda gasilsko vozilo TAM-2000 po ugodni ceni. Vozilo je v nevoznom stanju. Informacije dobite pri Branku Lahu v Narapljah.

RADIO PTUJ

ČETRTEK, 8. novembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Pionirji zdravo — OŠ Cirkulane, 16.45 Pesmi narodov, 17.00 Novice, 17.05 Kulturna panorama, 17.20 Jugoslovanski solisti zabavne glasbe, 17.35 EPP, 17.40 Delo društev, 17.50 Instrumentalna glasba.

PETEK, 9. novembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba in vmes EPP, 16.30 Krajevna skupnost Destričnik, 16.40 Zborovska glasba, 17.00 Novice, 17.05 Mladi danes, 17.30 EPP, 17.35 Igramo za razvedrilo.

SOBOTA, 10. novembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba in vmes EPP, 16.30 do 18.00 V soboto popoldan.

NEDELJA, 11. novembra: 11.00 Tedenski pregled dogajanj in obvestila, 11.30 Aktualnost tedna, 11.40 Iz vasi v vas: Prerad I. del (ponovitev), 12.30 Čestitke poslušalcev, vmes ob 13.00 Kmetijska oddaja.

PONEDELJEK, 12. novembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba in vmes EPP, 16.30 Sport in glasba, 16.45 Orkester in zbor James Last, 17.00 Novice, 17.05 EPP, 17.10 Iz stare diskoteke, 17.30 Delegacije obravnavajo, 17.40 Melodije iz musiclov.

TOREK, 13. novembra: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba in vmes EPP, 16.30 Naš komentar, Priprave na 1. konferenco slovenskih sindikatov, 16.35 Više ptujkega festivala, 17.00 Novice, 17.05 EPP, 17.10 Delavec v kolektivu — KK Ptuj DE Podlehnik, 17.20 Poje vam Barry Manilow, 17.35 Pogovor o delu skupnosti socialnega skrbstva, 17.50 Ljubljanski jazz ansambel.

SREDA, 14. novembra: 8.05 Dobro jutro, pogovori in magnetofonski zapis med popularno glasbo, 8.30 Poročila obvestila in EPP, 8.45 Ciciban, dober dan, 8.58 Zaključek oddaje.

V ostalem času prenašamo prvi radijski program RTV Ljubljana.

ZA IZGRADNJO BOLNIŠNICE SO DAROVALI:

Petrovič Herta, Mercator Izbira Panonija, TOZD Maloprodaja Ptuj, namesto venca na grob pok. Franca Primca — hčerkinje sodelavke	550 din
Rogl Ivan, Potrčeva 56, Ptuj, namesto venca na grob pok. Franca Primca	500 din
OO Sindikata SIS Druženih dejavnosti občine Ptuj, namesto venca na grob pok. Matilde Fabjan in Ptuj	600 din
Poldka Emeršič	300 din
Breda Florjančič	400 din
Družina Ferdo Makovec	500 din
Alfonz Mazlu	500 din
Burji Strašek, vsi namesto cvetja na grob pok. Marije Kukovič	300 din
Milčič dr. Miljenko, obveznice za ceste	1.100 din

Darovalcem iskrena hvala!

Odbor za delovna razmerja in nagrajevanje MEDOBCINSKE SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE Maribor

o b j a v l j a dela in naloge

za katera je določen polovični delovni čas (4 ure dnevno) pri Občinski skupnosti za zaposlovanje Ptuj.

Pogoji: srednješolska izobrazba z znanjem strojepisja. Delo se združuje za določen čas.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v tajništvo Medobčinske skupnosti za zaposlovanje Maribor, Gregorčičeva ulica 37, 15 dni po objavi.

Projekta inženiring

SOZD ELKOM PROJEKTA — inženiring p. o., Ptuj

Trstenjakova ul. 2, Razpisna komisija

RAZPISUJE

dela in naloge

individualnega poslovnega organa — direktorja DO Kandidat mora poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo arhitektonske, gradbene, ekonomske ali pravne smeri
- da ima 10 let delovnih izkušenj, od tega 5 let na vodilnih delovnih mestih
- da je družbenopolitično aktiven
- da predloži program nadaljnjega razvoja delovne organizacije.

Dela in naloge razpisujemo za 4 leta.

Kandidat vabimo, da se ogласijo osebno ali pošljejo vloge s predložitvijo vseh listin o izpolnjevanju posebnih pogojev v 15 dneh po objavi, na naslov:

PROJEKTA — Inženiring, p. o. Ptuj, Trstenjakova ul. 2, z oznako „za razpisno komisijo“.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 40 dni po zaključku razpisa.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO MARIBOR ENOTA PTUJ

OBVEŠČA

da so začeli s cepljenjem proti gripi. Cepljenje je vsako sredo in soboto od 7. do 9. ure v prostorih Zavoda za zdravstveno varstvo Ptuj, Ormoška 2 — v železniški ambulanti.

Osnovna šola Franc Belšak Gorišnica

razpisuje dela in naloge

UČITELJA ZGODOVINE IN ZEMLJEPISA za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop dela s 1. decembrom 1979.

Pogoj: predmetni učitelj ali profesor zgodovine in zemljepisa.

Rok za prijavo na razpis je 15 dni po objavi.

CENTER USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA PTUJ

objavlja dela in naloge

1. SALDAKONTISTA

Pogoj: ekonomski tehnik ali administrativni tehnik, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo.

2. VEČ SNAŽILK

Pogoj: končana osnovna šola.

Prijave sprejemajo do 14. novembra na naslov: Center srednjega usmerjenega izobraževanja Ptuj, Volkmerjeva 19.

CENTER USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA Ptuj, TOZD DOM UČENCEV Komisija za delovna razmerja

razpisuje

dela in naloge vzgojitelja pri srednji šoli — za nedoločen čas

Pogoj: PA

Rok prijave 15 dni, nastop službe možen takoj.

CERTUS

Maribor, n. sol. o., turistično, gostinsko in prometno podjetje

TOZD

POTNIŠKI PROMET

Ptuj, b. o.

CERTUS Maribor
TOZD Potniški promet Ptuj

razglašja opravila in naloge:

PRALEC VOZIL

Pismene prijave sprejema kadrovska služba Maribor, Linhartova 22, 15 dni od objave.

mali oglasi

PRODAM ŠKODO 1000 MB. Čuček. Natašina pot 1. Ptuj — nasproti novega gasilskega doma. **GASILSKI** avto **WARTBURG** prodam. Oglasite se lahko popoldan od 14. ure dalje pri Ivanu Arnušu v Pacinju 32.

HITRO izdelujem vse vrste očal, tudi na zdravniški recept, opravljam popravilo daljnogledov in nastavitev barometrov ter ostalih optičnih pripomočkov. Se priporočam! Ekspres optik Leo Pirc, Pletarska 4, Ptuj.

UGODNO prodam globok otroški voziček. Naslov v upravi! **NUJNO** potrebujem žensko za pomoč v gospodinjstvu enkrat — dvakrat tedensko. Dogovor v soboto od 18-20 ure. Mira Mijačević, Trg svobode 2, 1. nadstropje — levo. **TRAJNOGOREČO** peč prodam. Jožef Jeza. Podložje 50. Ptujška gora.

ZAPOSLEN moški nujno potrebuje sobo ali sobo in kuhinjo v Ptuj ali bližnji okolici. Plačilo naprej. Naslov v upravi! telefon: 062 771-605

170 kg težkega prašiča prodam. Peteršič, Dornava 64, Moškanjci. V **NAJEM** **ODDAM** opremljeno sobo. Oglasite se pri Antoniji Vizjak, Stritarjeva pot 1 (pri Hajdinski postaji)

POCENI prodam lepe moške obleke. Naslov v upravi!

V **REDNO** delovno razmerje sprejemem instalaterje vodovoda in centralne kurjave, kakor tudi delavca za priučetev, Anton Kamenšek, Draženci 49, Hajdina.

Oblaki, Zagorci 61, Juršinci. **SADNA DREVESA** jablane raznih sort eno in dvoletne vam nudi drevesnica Janeza Matjašiča, Gornji Oblaki, ob glavni cesti Juršinci

SADNA DREVESA nizka in srednjedeblna, raznih sort: jablan, hrušk, breskev, češenj, višenj, marelic, sliv ter sadike črnega in rdečega ribeza vam nudi drevesnica Zofija ČEH, Selce 51 62234 Voličina v Slovenskih goricah.

PRODAM moške obleke in plašče, velikost 56. Ciril Metodov drevored 3, Ptuj, Elizabeta Letnik. **OGREVANO** sobo oddam ženski in prodam šivalni stroj. Lackova 7.

PRODAM traktor **STEYER** 18 s priključki. Franc Kajsersberger. Mestni vrh 88, Ptuj.

EKSPRES optik **Leo PIRC** sprejme v uk vajuca. Informacije dobite vsak dan v Pletarski ulici 4, Ptuj.

PRODAM kmečko hišo: z 18 ari zemlje — potrebno popravila v Sp. Hajdini. Informacije dobite v Potrčevi 26, Ptuj telefon: 771-286 **SADNA DREVESCA** prtična — poldebelna: jablan, hrušk, breskev itd. zopet nudi od 1. novembra znana Holčeva drevesnica pri Gomili v Juršincih. Interesenti naročite po dopisnici seznam sort. Franc Holc, Gornji Oblaki, Zagorci 61, Juršinci.

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA, 10. novembra prodajalna PANORAMA

SOBOTA, 17. novembra prodajalna POTROŠNIK

Zavod dr. Marijana Borštnarja v Dornavi pri Ptuj v skladu z 206. členom statuta zavoda

razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

POMOČNIKA RAVNATELJA

za 4-letno mandatno dobo

POGOJI:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske, pravne ali komercialne smeri
- 5 let oziroma 10 let delovnih izkušenj
- sposobnost za delo z ljudmi in razvijanja samoupravnih socialističnih odnosov
- moralno-politična neoporečnost.

Poleg navedenih pogojev mora kandidat izpolnjevati splošne pogoje določene z zakonom in posebnimi predpisi.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev, opisom dosedanjega dela in življenjepisom je poslati na naslov: Zavod dr. Marijana Borštnarja Dornava, 62271 Moškanjci, v 15 dneh po objavi razpisa.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 10 dneh po sprejemu sklepa pristojnega organa.

ŠE JE ČAS, DA SI PRESKRbite OZIMNIŠKE PAKETE VLOŽENE POVRTNINE IN KOMPOTOV

Z ozimniškimi paketi ETA se je oskrbelo že vsako 10. gospodinjstvo. To potrjuje, da smo s sestavo ozimnice ugodili vsem željam in okusom potrošnika.

Pripravili smo vam dve vrsti paketov:

VELIKA OZIMNICA

— 24 kozarcev

Kumarice	4 kom
Kumarice del.	2 kom
Kumarice rezane	1 kom
Paprika parad.	2 kom
Paprika fileti	2 kom
Mešana solata	2 kom
Zimska solata	1 kom
Paradižnikova solata	1 kom
Kompot češnje	1 kom
Kompot slive	1 kom
Faferoni sladki	1 kom
Ajvar	1 kom
Kislo zelje	1 kom
Gorčica (1/2 kg + 125 g)	1 kom
Rdeča pesa	3 kom

CENA: 355 din

Prodaja ozimnice bo potekala še v novembru, zato pohitite z naročili!

MALA OZIMNICA

— 12 kozarcev

Kumarice	2 kom
Kumarice del.	1 kom
Kumarice rezane	1 kom
Paprika paradajz	1 kom
Paprika fileti	1 kom
Ajvar	1 kom
Mešana solata	1 kom
Kompot češnje	1 kom
Gorčica (1/2 kg + 125 g)	1 kom
Rdeča pesa	2 kom

CENA: 185 din

OZIMNICA

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, babice in prababice

Mariji — Mici Žuran

roj. Arbeiter iz Cirkulan

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ali ste nam drugače izrazili sožalje. Posebna hvala docentu dr. Neudauerju in ostalemu zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj za nesebično zdravljenje in nego v najtežjih dneh. Zahvaljujemo se tudi predstavniku Krajevne skupnosti za izrečene besede na domu in ob odprtem grobu ter g. župniku za poslovilne besede in pogrebni obred. Iskrena hvala tudi pevcem za odpete žalne pesmi.

Cirkulane, 20. oktobra 1979.

Vsi njeni: mož Tonček, hčerke Marica, Tilika, Zinka, Fanika, Kristina z družinami, sinovi Franci, Tonček, Hanzek, Andrej z družinami, ter ostalo sorodstvo

Pred programsko sejo občinske konference ZSMS Ptuj

Leto dni je tega, ko so se mladi iz vse Jugoslavije na republiškem in zveznem kongresu dogovorili za smeri svojih akcij v vseh sredinah in nivojih. Čas je, da realno in samokritično povedo, kaj od dogovorjenega so uresničili in česar niso, kje so pomanjkljivosti in slabosti v njihovem delovanju, nakazati morajo rešitve za izboljšanje razmer v osnovnih organizacijah ZSMS, ter se zavzeti za še močnejšo, bolj enotno in odgovorno angažiranje mladih pri uresničevanju in reševanju problematike povsod, kjer živijo, delajo in se učijo.

S tem namenom se bodo v petek, 16. novembra popoldne sestali v Narodnem domu v Ptujščini občinske konference ZSMS Ptuj na programski seji. Po uvodnem delu bodo prisluhnili poročilom o delu konference in njenih organov v obdobju od

oktobra 1978 do 1979. Preteklo obdobje je bilo izredno pomembno za idejno, akcijsko in organizacijsko krepitev osnovnih organizacij ZSMS. Mladi so vedno bolj prisotni in vključeni v samoupravno in delegatsko odločanje, vendar z doseženimi rezultati niso povsem zadovoljni. Med vzroki za pomanjkljivo in manj učinkovito delo delegatov osnovnih organizacij naj omenimo le slabo idejnopolično usposobljenost mladih za opravljanje delegatskih funkcij, premalo samoiniciativnosti, nedorečen sistem informiranja in morda tudi slabo kadrovsko politiko. Vse te ugotovitve je treba seveda še dopolniti s posameznimi razmerami v določenem okolju.

Mladi v združenem delu so preveč zaprti v okviru svoje organizacije, v več primerih pa je čutili tudi forumsko delovanje. Tudi

povezanost in delovanje mladih znotraj sindikatov je šibka.

Mladi v srednjem usmerjenem izobraževanju se morajo še aktivneje vključiti v proces usmerjenega izobraževanja. Skupaj z mladimi delavci se morajo zavzeti za ustvarjanje enakih pogojev za izobraževanje vseh, ki to želijo. Aktivneje se morajo vključiti v politiko štipendiranja in tovrstno problematiko, zavzemati se morajo za gradnjo domov za učence in študente, bolj kot do sedaj morajo odločati o programih vzgojno izobraževalnega dela. Vključevanje študentov v delo

ZSMS še vedno ni zadovoljivo.

Na področju mladinskega prostovoljnega dela so pri OK ZSMS Ptuj dosegli v preteklem letu odlične uspehe. Na zveznih in republiških MDA je iz ptujске občine letos sodelovalo 115 brigadirjev, na številnih lokalnih MDA pa je sodelovalo preko 2000 mladih iz vseh delovnih sredin.

Na programski seji pa bodo mladi razpravljali tudi o osnutkih programov občinske konference in področnih konferenc za obdobje 1978—79, razpravljali pa bodo tudi o nekaterih kadrovskih spremembah.

—OM

OBČINSKI KROS ZA CICIBANE

V ponedeljek, 5. novembra so se cicibani osmih enot ptujskega vzgojnovarstvenega zavoda pomerili v krosu na 500 metrov dolgi progi na Panorami. Vzdušje je bilo pravo, tekmovalno, saj je bil ponedeljekov kros veliki finale. Kljub hladnemu in neprijetnemu vremenu se je na startu zbralo 39 finalistov v trenerkah, kratkih hlačah, tudi v kavbojках — vsi pa so tekmo vzeli čisto zares. Ob startu so se zbrali tudi starši, vsi so s ponosom in malce tudi z nezaupanjem in s strahom opazovali vrle tekmovalce in jih vzpodbujali. Vsi udeleženci krosa so prišli na cilj, čeprav je bilo nekaj spotikanja in padcev, se je vse dobro končalo. Sledila je podelitev diplom in pokala, ki ga je prejela zmagovalna ekipa iz vrtca Med vrti 1.

Ostale ekipe pa so se zvrstile tako: 2. mesto Kidričevo, 3. mesto Cirkulane in zatem Potrčeva 9, Med vrti 2, Budina, Med vrti 1 B ekipa in Hajdina. Sicer pa vrstni red ni važen — zmagovalci so vsi.

saj so vsi pritekli skozi cilj. Naj povemo, da sta kros organizirala Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ptuj, ki je podelila zmagovalni ekipi pokal in Vzgojnovarstveni zavod Ptuj.

N. D.

Na cilju (foto m. š.)

Uspela akcija mladih KS Boris Ziherl

Marsikdo je bil v soboto 3. oktobra dopoldne izredno presenečen, kot jaz, ko sem videl, kako se zbirajo mladi iz osnovne organizacije ZSMS Boris Ziherl v Ptuj. Z lopatami in krampi so prišli in se pripravljali na delovno akcijo. Prekopali in uredili so še shojeno pot prek zelenice, ki so jo žal napravili tudi odrasli in zreli ljudje. Gre za blatno pot od Panonske ulice, mimo Volkmerjeve do Ziherlove ploščadi.

Mladi iz KS Boris Ziherl so shojeno prekopali in ob vhodih napeljali tudi bodočo žico (Foto: M. Ozmeč)

Slučajno sem načel pogovor z mladincem, ki je organizirano vodil to akcijo. To je bil predsednik OO ZSMS Boris Ziherl Darko Ljubec, ki je bil na tej delovni akciji tudi komandant. Zvedel sem, da so se mladi iz naše KS odločili za to akcijo na pobudo OO ZKS v KS Boris Ziherl.

Za to premenito delo, za uspešno izvedeno akcijo, pobudniku in izvršitelju prisrčna hvala, predvsem pa brigadirjem, ki so bili ta dan zares pridni in delavni.

Ob enem pa opozarjam vse stanovalce Volkmerjeve in Ziherlove ploščadi, predvsem pa dijake, ki vsak dan prihajajo v novi Srednješolski center, da v bodoče uporabljajo le določene prehode za pešce in ne več zelenice, nasadov, pa tudi ne pokopališča. Naj bo konec vandalskemu uničevanju narave!

Rudi Košir

Veliko zanimanje za Čarovnico z griča

V soboto, 10. novembra si bo 200 „srečnih“ Ptujčanov, če jih tako poimenujemo, ogledalo rock opero Čarovnica z griča v zagrebški dvorani Vartoslav Lisinski. Beseda „srečnih“ je malce hudomušna, pa je v tem primeru potrebna, saj smo bili priča raznim natolcevanjem, zlasti še tistih, ki niso dobili vstopnice. Največ zanimanja za obisk Čarovnice z griča so pokazali sindikalni delavci bolnišnice dr. Jožeta Potrča in nekateri drugi, ki so se že v mesecu marcu letos zanimali za ogled te predstave v turist biroju v Ptuj. Ze takrat je prizadevna delavka biroja poskušala vse, da bi si zainteresirani to predstavo tudi ogledali. Dobila je odgovor, da je le-ta v sezoni 78/79 razprodana, da pa so določene možnosti za ogled v mesecu septembru in oktobru; na voljo pa bi bilo 140 vstopnic.

Zaradi izrednega odziva na tednikovo objavo o možnostih ogleda 10. novembra, saj je bilo čez 500 interesentov, je naknadno bilo odobrenih še 60 vstopnic. Organizator, turistično društvo Ptuj si bo tudi v prihodnje prizadeval, da organizira ogled predstave Čarovnica z griča tudi za ostale Ptujčane, vendar bo to mogoče šele v prihodnjem letu.

Mg.

Kam na martinovanje?

Vsi se veselimo tega časa, „ko bo z mošta vino ratalo“, najbolj pa seveda kmet. Zanj bo to bogato plačilo za ves trud, za žulje spomladi, poleti in jeseni. Običaj je tak, vsaj na našem koncu domovine, da ta dogodek vsi proslavimo. Številni letaki vabijo na martinovanja, na zabave, na katerih „baje“ ne bo manjkalo niti Martinove gosi, kaj šele mladega vina. V želji, da bi lahko tudi vi poskusili katero izmed specialitet bogato obložene Martinove mize, vam po naši izbiri ponujamo naslednje:

V podlehniškem Motelu poteka od 5. do 11. novembra „Martinov teden“, na katerem vam nudijo prave domače „martinove jedi in pijače“. Tako se boste lahko prepričali kako dobra je Martinova gos z mlinci, posladkali se boste lahko z različnim pecivom iz kostonja, na voljo pa vam bodo še druge prave domače jedi. Vse to boste lahko zalili s pristnim haloškim moštom ali s starim vinom. Da je vse skupaj še slajše,

da bolje tekne, za to pa skrbi znani virtuoz na harmoniki Jože Kreže. V soboto 10. novembra zvečer pa se boste lahko zavrteli v ritmu polke in valčka z ansamblom Potrč iz Maribora. Za ta večer vam priporočamo rezervacijo, ki jo v recepcijo podlehniškega Motela lahko sporočite tudi po telefonu.

Za vse pa tam seveda ne bo prostora, zato vam priporočamo še Martinovanje po starem običaju v gostišču Grozd v Ptuj. Do tega gostišča se lahko Ptujčani odpravite tudi peš, tako ne boste v skrbeh, če v prijetni družbi pijete kozarček ali dva. Naj vas spominimo, da so prav to gostišče pred kratkim lepo prenovili in mu dali tudi novo vsebino, tako da spada sedaj prav gotovo med ugledne lokale v Ptuj. In kako boste lahko preživeli prijeten sobotni večer dan pred martinovim 10. novembra zvečer? Okoli 19. ure vas bo pozdravil priljubljeni ansambel Toneta Kmetca iz Ptuj s poskočnimi vižami. Za mizo pa vam bodo kmalu lahko postregli s posebnim menijem, ki so ga pripravili nalašč za Martinovo noč. Naj bo to za sedaj še skrivnost — v soboto bo gotovo presenečenje. Da bo večer še prijetnejši bo in tam kakšno „mimo vsekal“ Poharski brkocel, znani humorist ansambla Toneta Kmetca. No, tudi pravi Martinov krst boste lahko videli, tako kot so ga včasih naredili. Sicer pa bodi dovolj, le še tole pripravite: čim prej se potrudite in si priskrbite rezervacijo za to Martinovanje. Samo 250 dinarjev vas bo veljalo vse skupaj in bodite prepričani ne bo vam žal.

Na vprašanje, kam na martinovanje, znajo odgovoriti tudi v Ormožu. Največja prireditelj bo vsekakor v ormoškem hotelu in sicer bo veselo v soboto, 10. novembra. Če vas pa pot zanese še v druge kraje ormoške občine, ne boste razočarani. Marsikje so se na ta dan dobro pripravili.

Obiščite jih! Če vam ti predlogi niso všeč ali pa se prireditev ne morete udeležiti, naj vas še enkrat spomnimo: pogledajte še na letake po mestu in drugod. V soboto in nedeljo ne bo manjkalo Martinovega veselja.

M. Ozmeč

Tudi gojitveni ribnik v Pacinju izpraznjen

Ptujski ribiči ne mirujejo. Ni še dolgo tega, ko smo pisali o praznjenju velikega ribnika v Podlehniku, že lahko zapišemo, da so uspešno izpraznili tudi gojitveni ribnik v Pacinju. V torek, 30. oktobra so po večdnem puščanju vode opravili najtežje delo. Z dna so z mrežami potegnili na suho blizu šest ton rib. Prepeljali so jih v glavnem v Dravo in nekatere druge vode na svojem ribiškem rajonu. Tako so spet poskrbeli, da bo v naših vodah prihodnje leto dovolj ribjega zaroda.

—OM

Pri odlavljanju odplavljanju rib z dna ribnika v Pacinju je sodeloval precej ribičev, še več je bilo radovednečev. (Foto: M. Ozmeč)

NAJVEČ NESREČ JE BIL DAN PRED DNEVOM MRTVIH

Tako kažejo podatki iz depeš postaje milice v Ptuj. V sredo 31. oktobra se je zgodila prva nesreča že navsezgodaj, ob 5.50 uri na magistralni cesti v Ptuj. V nesreči sta bila udeležena voznik osebnega avtomobila Franc Haložan iz Ptujске gore in kolesarka Ana Čuš iz Spuhlje. Kolesarka je dobila lažje poškodbe, materialna škoda pa je neznatna.

Istega dne ob 13.25 se je zgodila prometna nezgoda med voznikom tovornega avtomobila Janikom Krusičem iz Ptuj in voznikom motornega kolesa Feliksom Podhostnikom iz Spodnjega Velovlaka. V nesreči, ki se je zgodila pri Dornavi, je bil voznik Podhostnik hudo poškodovan.

Tretja nezgoda tega dne se je zgodila ob 18. uri v Stojncih. V njej pa sta bila udeležena voznik osebnega avtomobila Ivan Senčar iz Prikovca in pešec — otrok G. J. iz Stojnc, ki je nenadoma skočil na cesto. V nesreči je dobil G. J. lažje poškodbe.

ČRNA KRONIKA

V dneh od 29. oktobra do vključno 4. novembra 1979 so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v osmih prometnih nesrečah. Glede na to, da je bilo prav ob dnevu mrtvih, ko je na cestah največ vozil, izredno slabo in megleno vreme je krivni davek sorazmerno nizek. Smrtnih žrtev ni bilo, dve osebi sta bili v nesrečah težje, 5 oseb pa lažje poškodovanih. Materialna škoda na vozilih znaša okoli 50.000 dinarjev. Tudi tokrat so največ prometnih nesreč zakrivila vozniška, ki niso prilagodili hitrosti vožnje stanju cestišča in vremenskim razmeram, samo v enem primeru je nesreči botroval alkohol, v enem primeru pa je nesrečo zakrivil otrok.

OB DNEVU MRTVIH LE DVE NESREČI

Kljub gosti megli, ki je dolgo vztrajala pred soncem, so miličniki PM Ptuj v četrtek 1. novembra zabeležili le dve prometni nezgodi. Najhujša se je zgodila ob 8.50 na regionalni cesti v Zgornji Hajdini med voznikom osebnega avtomobila Jožetom Romihom iz Krškega in službenim vozilom PM Ptuj. Do nezgode je prišlo, ker je Romih kljub gosti megli prehitel kolono vozil iz smeri Pragerskega proti Ptuj. Od Ptuj proti Pragerskemu pa je vozilo službeno vozilo na nujni vožnji. Pri trčenju je bilo službeno vozilo

milice popolnoma uničeno, oba miličnika v njem pa lažje pa lažje poškodovana. Romih poškodbe ni utrpel.

Postaja milice Ptuj se pri tem toplo zahvaljuje družini Mohorič iz Natašine poti v Ptuj, ki se je pri nujenju takojšnje pomoči v nesreči izredno angažirala. Predvsem gre zahvala zaradi prisrčnosti zakoncev, ki sta takoj pravilno ukrepala. Ker je bil promet po navedeni cesti zaradi nezgode nemogoč, sta ga preusmerila čez Kidričevo in Hajdino. Ta primer gotovo kaže na to, kako bi lahko ravnali tudi ostali vozniki in udeleženci v cestnem prometu.

— OM

da bodo vaši otroci modno, lahko in toplo oblečeni

- otroški plašči
- bunde
- smučarski kompleti
- hlače
- spodnje perilo
- pulji
- pletenine
- kape
- volna

Darilo za novorojenčka

VAS VABIMO V PRODAJALNO BISERKA v Lackovi ulici

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO—TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, pošta predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik MIHAEL GOBEC, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik telefon (062) 771-261 in 771-226. Celotna naročnina znaša 200 dinarjev, za tujino 300 dinarjev. Ziro račun SKD Ptuj 52400—603—31023. Tiska CGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obdavljanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

emona

merkur

ptuj

— 25 let kvalitete

